

Edvard Zajec je dobitnik nagrade Trend 2008

Pogovor z Dragom Štoko pred jutrišnjim občnim zborom Sveta slovenskih organizacij

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 27. NOVEMBRA 2008

št. 282 (19.372) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 660071

Iz Slovenije več znamenj pozornosti

IVAN ŽERJAL

Dejstvo, da je le nekaj dni po uradnem nastopu novi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš obiskal ravno Trst in se seznanil s težavnim položajem slovenske narodne skupnosti v Italiji, je znamenje velike pozornosti do naše stvarnosti. Minister je pri sluhnil razlagi, ki sta mu jo posredovala predsednika krovnih organizacij, na koncu pa napovedal predlog za poseg novega slovenskega premiera Boruta Pahorja pri italijanskem kolegu Silviu Berlusconi. Dodal je tudi, da je treba ukrepati takoj, saj se bo v italijanskem senatu kmalu začela razprava o finančnem zakonu in posledično o krčenju prispevkov za manjšino.

Prav tako pomembno znamenje pozornosti je torkovo - drugače neformalno - srečanje predsednikov krovnih organizacij s predsednikom slovenske vlade Borutom Pahorjem v Novi Gorici, iz katerega izhaja vest o bližnjem Pahorjevem srečanju z Berlusconi. Tretje znamenje pozornosti pa je sklic nujne seje komisije slovenskega parlamenta za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki bo v torek razpravljala o krčenju finančnih sredstev za manjšino, pri čemer je treba poudariti soglasje tako večine kot opozicije.

Spričo vseh teh znamenj kaže, da bo nova slovenska vladna garnitura še pozorneje spremljala razvoj dogodkov v zvezi s položajem naše skupnosti. Kakšni bodo učinki vsega tega, bo seveda treba še videti, začetek pa je spodbuden.

TRST - Včeraj prvo srečanje krovnih organizacij z ministrom Žekšem

Slovenski premier naj poseže v Rimu

V torek nujna seja komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu

EU - Vreden je 200 milijard evrov ali 1,5% BDP povezave

Evropska komisija pripravila načrt za oživitev gospodarstva

Predsednik
Evropske komisije
Jose Manuel
Barroso

ANSA

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj predstavila načrt za oživitev evropskega gospodarstva, vrednega približno 200 milijard evrov, kar ustreza približno 1,5 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) EU. Pred-

sednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je ob predstavitvi načrta poudaril, da naj bi države članice zagotovile okoli 170 milijard evrov, Evropska komisija pa bo skupaj z Evropsko investicijsko banko (EIB) za-

gotovila 30 milijard evrov. Pri prispevku članic govorimo o povprečju 1,2 odstotka BDP - nekatere države bodo temu namenile več, druge manj, je poudaril.

Na 17. strani

TRST - Novi slovenski premier Borut Pahor naj poseže pri svojem italijanskem kolegu Silviu Berlusconi, da se reši težaven položaj slovenske manjšine zaradi napovedanih krčenj sredstev za njene ustanove. To bo Pahorju predlagal novi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki se je včeraj dopoldne skupaj z državnim sekretarjem Borisom Jesihom na generalnem konzulatu Republike Slovenije v Trstu prvič srečal s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko. O trenutnem položaju slovenske manjšine v Italiji bo v torek v Ljubljani na nujni seji razpravljala tudi komisija Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Na 3. strani

Polemika o »Slovanih« in Benečanih

Na 3. strani

Deželna razvojna agencija z inkubatorji v last Dežele oz. Friulie

Na 4. strani

Priznanje za NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Na 8. strani

Naš intervju: novinar Vittorio Zucconi

Na 12. strani

Tržiški župan imenoval nova odbornika

Na 15. strani

SOVODNJE Odškodnina za razlastitve v korist vasi

SOVODNJE - Sovodnje bodo utrpeli veliko škodo zaradi gradnje avtocestnega odseka med Gorico in Vilešem. Med gradbenimi deli bodo zastojali na dnevnem redu, nato pa bo po novi avtocesti gost promet. Zaradi tega si sovodnjska občinska uprava prizadeva, da bi od dežele prejela odškodnino, s katero naj bi uresničila vrsto javnih del v vasi. Da imajo Sovodnjenci pravico do odškodnine, so prepričani tudi pri Kmečki zvezi, ki menijo, da bi lahko gradnjo avtoceste izkoristili za ovrednotenje teritorija in oživitev kmetijstva.

Na 14. strani

TRST - Sinoči Avtobus podrl pešca

TRST - Sinoči je v Trstu nekaj po 20. uri prišlo do hujše prometne nesreče. Na Miramarskem drevoredu (med železničarskim kopališčem in križiščem z Ulico Boveto) je linijski avtobus št. 36, ki je vozil v smeri proti Barkovljam, podrl 43-letnega pešca M.V.. Na kraj nesreče so prihiteli mestni rešarji in rešilec, ki je hudo ranjenega moškega odpeljal v katarinško bolnišnico. Tu so ugotovili, da je utrpel zaskrbljujoče poškodbe: na urgenci so mu dodelili namreč rdeči kodeks, kar pomeni, da gre za življenjsko kritični primer.

Na 8. strani

PROMETNA POLICIJA - Operacija Evergreen

Goljufija z vozili

V dveh letih naj bi prodali 200 avtomobilov in zaslužili 10 milijonov evrov

TRST - Po večmesečni preiskavi je deželna prometna policija prišla na sled organizirani kriminalni združbi, ki je obogatela s preprodajo avtomobilov višjega cenovnega razreda. Združba je v osmih italijanskih deželah ustanavljala lažna podjetja, ki so v leasingu »kupovala« vozila, po prvem plačnem obroku pa prijavila njihovo krajo. Ko so poskrbeli za spremembo registrske tablice in dokumentov, pa so avtomobile prodali v Španijo, Nemčijo, Madžarsko in Romunijo. Enajst oseb dolžijo goljufije, združevanja v kriminalne namene, preprodaje, ponaredbe in prikrivanja; v dveh letih naj bi s prodajo 200 vozil zaslužili kakih 10 milijonov evrov.

Na 8. strani

GLOSA

Izzivalne iztočnice

JOŽE PIRJEVEC

Primorski dnevnik je objavil v nedeljo dva članka, ki ju želim komentirati, ker sta bila vsak po svoje izzivalna. Prvi je seveda intervju z znanim filozofom Slavojem Žižkom, ki ga je ob njegovem predavanju v Gorici pripravila Veronika Breclj. Žižka sicer nisem še nikoli srečal, vendar me nanj veže dejstvo, da sva ob istem času postala izredna člana Slovenske Akademije Znanosti in Umetnosti. In to v okviru določene kulturno-politične geometrije, ki je sicer nisem nikoli prav razumel, je pa vendar njegovo izvolitev pogojevala z mojo in narobe. Ko sem intervju prebral, sem si rekel, da moram v prvi vrsti čestitati Veroniki, ki je bila kos svojemu sogovorniku, če ga ni celo nadkrilila. Njena vprašanja so se mi zdela intelektualno zahtevna in obenem vsebinsko bogata, pri čemer sem imel občutek, da jih Žižek ni znal povsem izrabiti. Kar me je pri njem najbolj zbadlo, je bila igriva napoved, da pripravlja 13. marca 2009 kongres v Londonu, naslovljen: komunizem danes. Zakaj naj bi bilo to dejstvo »božansko«, mi ni popolnoma jasno, kakor tudi ne, zakaj naj bi organizatorji skušali dobiti čim več eminentnih sodelavcev, pripravljenih trditi, da komunizem še obstaja. Ali ne bi bilo primerneje najprej ugotoviti, zakaj je komunizem leta 1989 klavrno propadel, naštetih zločinov, ki jih je zagrešil nad milijoni nedolžnih žrtev, in se vprašati, ali je v prihodnjih stoletih po grozni izkušnji leninizma, stalinizma, maoizma, trockizma, titoizma, pol-potovstva itd. sploh mogoče še govoriti o komunizmu, kot o družbeni ureditvi na oblasti. Očitno je, da je treba veliko idejo o enakosti med ljudmi (ne samo pravni, temveč tudi socialni) še dalje gojiti v prepričanju, da se bo prej ali slej udejanjila. Toda brez iskrenega izpraševanja vesti, zakaj so se zagovorniki te plemenite težnje povsod kjer so zavaladali, sprevrgli v krvave diktatorje, ne bo šlo.

Ne morem se tudi strinjati z Žižkovim trditvijo, da sta liberalna demokracija in fundamen-

talizem dve plati istega. To samo v primeru, če prvo enačimo z razbrzdanim kapitalizmom Georgea W. Busha. Toda, ker liberalna demokracija to ni, saj gre za sistem, sloneč na idealih francoske revolucije, s katerimi je ameriški predsednik v zadnjih osmih letih ravnal kot svinja z mehom, tudi ni mogoče reči, da je islamski fundamentalizem avtomatičen in celo neizbežen odgovor nanjo. Terorizem, ki je njegovo najuspešnejše sredstvo boja, tudi ne more biti izraz »aktivnega nihilizma«, kakor pravi Žižek. Gre za sprevrženo religiozno in svetovnonazorsko miselnost, pripravljeno, da se v obrambi svojih vrednot poslužuje vseh sredstev, brez obzira na človeška življenja. Tako nekako, kakor je v prejšnjem stoletju počenjal komunizem, kadar se je znašel na oblasti.

Drugi članek, ki je v nedeljskem Primorskem pritegnil mojo pozornost, poroča o nedavnem nastopu Miloša Budina na večeru »Goriškega loka«. V pogovoru s svojima gostiteljema je bivši senator in vladni podtajnik trdil, da si moram zamejski Slovenci jemati za vzgled Baraka Obama. »Če bi se Obama predstavljal samo kot zastopnik temnopoltih državljanov, bi pred kratkim ne doživeli zgodovinskega dne (njegovo zmago na predsedniških volitvah)«. Pri tej ugotovitvi se nisem mogel izogniti misli, da Slovenci v Italiji (vsaj tisti leve usmeritve) že šestdeset let prakticiramo omenjeni »obamovski« pristop, pa smo še vedno s ključem v roki pred zaprtimi vrati. Ali ne bi bilo primerno, da se vprašamo, če je taktika, ki zahteva odpoved samostojnega političnega nastopanja, v naših pogojih tudi pravilna? V skladu s svojo teorijo italo-slovenizma Budin od nas zahteva, naj bi se tako močno identificirali z Italijo, da bi čutili kot svoje celo njene simbole. Moram reči, da mi je tako razmišljanje tuje, ker nimam vtisa, da odnos, kakršnega je imela in ima do nas omenjena država, opravičuje tako globoka čustva pripadnosti.

VREME OB KONCU TEDNA

Z višinsko dolino prihaja večdnevno poslabšanje

DARKO BRADASSI

Po prehodnem izboljšanju pričakujemo novo izrazitejše nekajdnevno poslabšanje. Anticiklon, ki je kratkotrajno zajel večji del osrednje Evrope, bo popustil pred spustom nove solidne višinske doline s severnoatlantskim zrakom, ki bo dosegla zahodno Sredozemlje v prvih jutrišnjih urah. Hladen in vlažen višinski zrak se bo nato dalj časa zadrževal nad osrednjim Sredozemljem in nad osrednjo Evropo. Na vreme pri nas bo vplivalo kar nekaj ciklonskih območij in vremenskih front, ki bodo nastajali znotraj tega obsežnega hladnega območja. Za razliko od poslabšanja v začetku tedna, bo tokrat nad nami za spoznanje manj mrzel zrak, zato v nižinah Furlanije Julijske krajine ne bo več snežilo. Meja sneženja bo nad 500-700 m nadmorske višine, prehodno lahko še nekoliko višje.

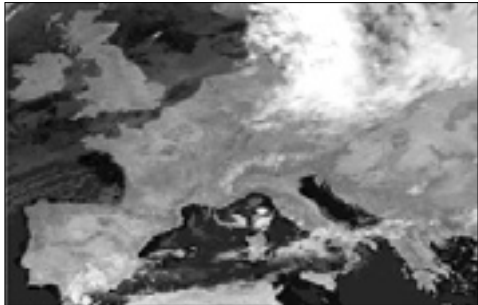
Do snežnih padavin v začetku tedna je prišlo v precej nenavadnih okoliščinah za naše kraje. Padavine so se začele pojavljati po izraziti ohladitvi, in to ravno v trenutku, ko so se višji zračni sloji že začeli segrevati. Zgodilo se je, da je v prizemnih slojih nastala blazinica hladnega zraka, ki je ponekod zaradi odsotnosti močnejših vetrov vztrajala kar nekaj časa. V bolj zatišnih in zaprtih nižinskih legah je bilo zato precej hladneje kot na bolj izpostavljenih območjih. Tako si lahko tudi razlagamo občutno nižje temperature v nižinskem pasu kot pa na kraški planoti. Navadno je namreč ob hladnih advekcijah, predvsem ko zapiha burja, na Krasu občutno hladneje kot v Furlanski nižini. Tokrat je bilo obratno. Zato je bilo v Reziji in v Kanalski dolini, pa tudi v nekaterih predelih Benečije, sneženje kar obilno, predvsem če upoštevamo, da se november še ni iztekkel.

Zelo izrazita, morda kar rekordna, je bila tudi ponedeljkova ohladitev, še zlasti v višjih slojih ozračja. Radiosonda je v prostem ozračju na višini okrog 5200 metrov namerila skoraj -40 stopinj Celzija, kar je za okrog 16 stopinj Celzija manj

od dolgoletnega povprečja. To so res zelo velike številke. Ravno tako je bil zelo mrzel tudi sloj na višini okrog 3000 m, na katerem se je temperatura spustila pod -18 stopinj Celzija, kar je za okrog 12 stopinj Celzija manj od dolgoletnega povprečja. Višji sloji so se v zadnjih dneh občutno segreli, toda temperatura še vedno ostaja pod dolgoletno normalnostjo.

Nova višinska dolina s severnoatlantskim zrakom bo začela vplivati na vreme pri nas od jutrišnjega dne. Več dni bodo nato v višinah prevladovali jugozahodni tokovi, ki bodo prinašali vlažen zrak in precej padavin. Danes bo še prevladovalo povečini sončno vreme. Jutro bo za ta čas mrzlo. Živosrebrni stolpec se bo tudi v nižinah marsikje spustil pod ledišče. Jutri bo oblačnost od jugozahoda naraščala. V dopoldanskih urah se bodo že začele pojavljati prve padavine, ki se bodo čez dan okrepile. Meja sneženja bo nad okrog 700 m, ponekod v dolinah lahko nekoliko nižje. V soboto bo povečini oblačno, občasno bodo možne rahle padavine, količine pa bodo majhne. V nedeljo bo pretežno oblačno s padavinami, ki bodo najmočnejše v dopoldanskih in zgodnjih popoldanskih urah, nato bodo prehodno oslabele in se v noči na ponedeljek ponovno okrepile.

Na sliki: nad večjim delom Evrope včeraj ni bilo izrazitejših vremenskih motenj

SKS PLANIKA - Raziskovanje krajevnih tradicij, besedišča in izrazoslovja

Oblačilna kultura v Kanalski dolini

Knjiga dr. Karmen Kenda, pri kateri sta sodelovala tudi SLORI in ATS, ima naslov Shranili smo jih v bančah - Ima tudi slovarski del z izrazi s tega področja

Slovensko kulturno središče Planika je s sodelovanjem Slorija in Ats od meje pripravilo novo raziskavo in knjigo, ki je hkrati tudi dragoceno delo, katere namen je ohranitev besedišča in izrazoslovja oblačilne kulture v Kanalski dolini. Delo nosi naslov »Shranili smo jih v bančah« - Slovarski prispevek k poznavanju oblačilne kulture v Kanalski dolini. Avtorica knjige je dr. Karmen Kenda, pri izidu pa so sodelovali še dr. Vera Smole, Dr. Nataša Komac, prof. Maria Moschitz, dr. Matej Šekli, Peter Weiss, Matejka Žejn in Robert Grošelj.

Knjiga prinaša izsledke raziskave slovenskega narečnega oblačilnega izrazja v Kanalski dolini. Gre za raziskovalno delo, ki poteka od leta 2003, ko se je na raziskovalnem taboru pod okriljem SKS Planika in Slorija skupina raziskovalcev iz različnih raziskovalnih ustanov (med njimi ZRC Frana Ramovša in SAZU) in ob pomoči

otrok, ki obiskujejo tečaje slovenskega jezika pri Planiki, začela ukvarjati z razčlenbo in predstavitvijo oblačilne kulture ob pripravljani razstave Oblačila naših dedkov in babic, ki je bila leta 2003 v Naborjetu v Beneški palači. Vse do julija 2006, ko je bila na novo postavljena in dopolnjena zbirka oblačil predstavljena na Trbižu, je sodelovala tudi vrsta domačink: Elisabetta Sima in Maria Moschitz iz Žabnic, Rosalia Zelloth, Stefania Wedam, Natalina Degli Uomini in Tecla Wedam iz Ovčje vasi, Lucia Mischkot iz Ukev, Giuseppina Prescheren iz Naborjeta, Cornelia Tišal iz Žabnic in drugi. Posodili so oblačila in druge razstavne predmete, sodelovali kot informatorji ali pomagali pri prevajanju izrazja v jezike Kanalske doline. Po njihovi zaslugi je lahko SKS Planika načrtovano delo tudi uresničila. Slovaropisno delo se je začelo s popisovanjem izrazja za posamezne kose ohranjenih oblačil. Nastal je pretežno imenski, s slikovnim in zvočnim gradivom opremljen seznam, ki je bil uporabljen pri izdelavi štirijezicnih (narečnih in knjižnih slovenskih, italijanskih, nemških in furlanskih) napisov za razstavo. Izhodiščno zbirko so potem na vsakoletnih taborih, pa tudi v vmesnim individualnim terenskim delom, dopolnjevali do današnje oblike z vodenimi pogovori o oblačilih, njihovi izdelavi ter o načinu oblačenja nekdanj in danes. Zgradba izrazijskega slovarja prikazuje, kako še danes odraža prvotno neposredno povezavo med popisanim

besedjem in ohranjeno predmetnostjo; tako je npr. nabor izrazja za ženska oblačila in njihove dele veliko bogatejši kot za moška. Tudi v Kanalski dolini namreč tako kot v bližnji Ziljski dolini in Ratečah med ohranjenimi oblačili prevladujejo ženska. Najstarejša, v glavnem so izvirala iz Žabnic in Ovčje vasi (podrobnejše raziskave oblačilnega izrazja v Ukvah so predvidene za naslednja leta), so bila last generacije, rojene sredi 19. stoletja. Večinoma so se ohranila praznja oblačila. V prvi polovici 20. stoletja so imeli moški eno praznjo obleko za poroko, večje praznike in pogreb, otroci pa nedeljsko obleko za k maši (in za večje praznike) ter popoldansko nedeljsko obleko. Raznovrstnost ohranjenih oblačil in poimenovanj zanje - od delov ljudske noše do meščanskih klobučkov - priča o razpetosti med zavezanostjo izročilu in odprtostjo za novo, ki je bila posledica prenehanja medkulturnih stikov na tem območju, med ljudsko obrtjo in načrtnim izobraževanjem na tečajih krojenja in šivanja (npr. pri slovenskih šolskih sestrah v Žabnicah), med vaškim in mestnim. Ohranilo se je tudi nekaj temeljnega izrazja s področja pridelave lanu in izdelave volne, saj je Kanalska dolina spadala med glavna območja lanarstva in ovčereje na slovenskem etničnem ozemlju. Doselej pa niso naleteli na ostanke tkalskega izrazja, čeprav se je tkalstvo po pričevanjih na tem področju ohranilo do srede 20. stoletja. Sam slovar je nastal na podlagi približno 1400 zvočnih izsekov, ki so jih izrezali iz približno 16 ur posnetkov vodenih pogovorov z informatorkami. Izseki zajemajo vse pojavitve v slovar zajetih besed skupaj z morebitnim sobesedilom. V geslovnik, ki obsega 554 iztočnic, so bile poleg izrazov vključene tudi besede, ki se ob njih najpogosteje pojavljajo. Knjiga je opremljena tudi z dragocenim slikovnim gradivom in je napisana v slovensčini, v krajevnem narečju transkribirano z vnašalnim sistemom ZRC-ola.

Torej, knjiga, ki je izšla pri SKS Planika je pomemben prispevek k raziskovalnemu delu Kanalske doline predvsem v segmentu slovenskega avtohtonega prebivalstva, ki je že od nekdaj prisotno na njenem ozemlju.

Rudi Bartaloth

MANJŠINA - Na slovenskem konzulatu v Trstu srečanje SKGZ in SSO z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu

Žekš bo predlagal poseg pri rimski vladi za reševanje položaja slovenske manjšine

Ukrepati bo treba takoj - Kmalu srečanje Pahor-Berlusconi v Bruslju? - Pozitiven vtis sogovornikov

TRST - Novi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš bo premieru Borutu Pahorju predlagal, naj stopi v stik z italijanskim premierom Silviom Berlusconiem, da skuša rešiti težave, v katerih se je znašla slovenska manjšina v Italiji. Časa pravzaprav ni na pretek, saj bo italijanski senat po odobritvi v poslanski zbornici začel obravnavati finančni zakon, v katerem je tudi napovedano krčenje prispevkov za manjšino, že 9. decembra, zato je treba ukrepati čimprej. To je prvi konkreten sad prvega srečanja med ministrom Žekšem, katerega je spremljal državni sekretar Boris Jesih, ter predsednikom krovnih organizacij Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko, ki je potekal včeraj dopoldne v prostorih slovenskega generalnega konzulata v Trstu ob prisotnosti vršilca dolžnosti generalnega konzula Božidarja Humarja in konzulke Bojane Cipot.

Pavšič in Štoka sta Žekšu in Jesihu orisala življenjski utrip Slovencev v Italiji, glavna pozornost pa je bila namenjena težavam, v katere je naša manjšina zašla zaradi napovedanega drastičnega krčenja denarnih prispevkov našim ustanovam iz postavk, ki jih predvideva zaščitni zakon, v okviru novega finančnega zakona italijanske vlade, pa tudi zaradi napovedanih krčenj na področju šolstva in univerze, ki utegnejo hudo prizadeti šolo s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem in dvojezično šolo v Benečiji.

Kljub hudi situaciji so sogovorniki želeli ostati optimisti: »Menimo, da bi s primernim pristopom Slovenije in s pogovori z vlado Republike Italije uspeli doseči nek kompromis, neko rešitev teh problemov. Slovenski vladi bom svetoval, da gre v to smer,« je novinarjem po končanem srečanju, ki je potekalo za zaprtimi vrati, dejal Žekš, ki bo slovenskemu premieru Borutu Pahorju predlagal, naj stopi v stik s predsednikom italijanske vlade Silviom Berlusconiem in skuša rešiti ta problem. Ukrepati pa bo treba hitro, saj bo italijanski senat začel z razpravo o finančnem zakonu čez slaba dva tedna. Pahor bi se utegnil srečati z Berlusconiem in Štoki na torkovem neformalnem srečanju v Novi Gorici.

Drugače je glede včerajšnjega srečanja Žekš odnesel pozitiven vtis, kar velja tudi za predsednika krovnih organizacij. Po besedah predsednika SSO Draga Štokes je novi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu zelo občutljiv za vprašanja slovenske manjšine in po njegovem zagotovilu o korakih pri Berlusconiu obstaja upanje, da se ne bo zgodilo najhujše, se pravi da bi krčenje sredstev hudo prizadelo manjšinske ustanove. Drugače Štoka ne izključuje možnosti (pravzaprav je zanj to velika verjetnost), da bi se manjšina utegnila obrniti na evropska sodišča proti ravnanju italijanske države, če v okviru slednje ne bo prišlo do rešitve problemov.

Gre za možnost, ki je ne izključuje niti Pavšič, za katerega včerajšnje srečanje, skupaj s torkovim srečanjem s premierom Pahorjem v Novi Gorici, kaže na resnost odnosov med novo slovensko vlado in našo manjšino, pa tudi na resnost položaja, v katerem smo se znašli Slovenci v Italiji. Srečanje med Pahorjem in Berlusconiem bo po Pavšičevih besedah zelo pomembno, saj se bo ob tisti priložnosti pokazala resnična volja italijanske države glede reševanja problematik naše manjšine, njeni predstavniki pa bodo takrat tudi zaznali, kako se premikati.

Ivan Žerjal

Minister Žekš in državni sekretar Jesih sta se seznanila s problematiko naše narodne skupnosti

KROMA

MANJŠINA - Deželni svet spet preložil obravnavo spornega stališča desne sredine

Nič več slovanska narečja, temveč po novem »le« zaščita jezikovnih različnosti Benečije

TRST - Deželni svet je včeraj spet preložil obravnavo spornega stališča desne sredine o »staroslovanskih« narečjih v Beneški Sloveniji. Uradno so zadevo znova odložili zaradi pomanjkanja časa, v resnici pa tudi zaradi različnih gledanj znotraj večinskega zavezništva. Stališče (prvi podpisnik Roberto Novelli) so sedaj uvrstili na dnevni red seje, ki je sklicana za 16. decembra.

Kljub ponovni preložitvi razprave pa se je v deželnem parlamentu včeraj vendarle nekaj zgodilo. Desna sredina je namesto prvotnega stališča, ki bi bilo politično obvezujoče za deželno upravo, predložila politično precej manj obvezujoče priporočilo. Slednje ne govori več o takšnih ali drugačnih staroslovanskih govoricah in "po-nasen", pač pa o potrebi po reviziji državnega zakona 482 (zaščita jezikovnih manjšin). V novelo tega zakona (v senatu ga je vložil Ferruccio Saro - Ljudstvo svobode) naj bi vključili tu-

di »zaščito in ovrednotenje kulturne identitete ter jezikovnih posebnosti Rezije ter Nadiških in Terskih dolin«.

Načelniki svetniških skupin so se v terek sporazumeli za včerajšnjo obravnavo Novellijevega dokumenta. Stvar so preložili, ker je deželni svet več časa, kot predvideno, razpravljal o zdravstvu, tako da je za drugo zmanjkalo časa. Do razprave je vsekakor prišlo, čeprav je trajala le nekaj minut.

Vodja Mavrične levice Igor Koc-

EDOUARD BALLAMAN

IGOR KOCIJANČIČ

ROBERTO NOVELLI

cijančič je znova opozoril, da je Novellijevo stališče politično zelo sporno, strokovno pa popolnoma nezdružno. Gre za poskus umetnega potvarjanja jezikovne stvarnosti, ki v marsičem spominja na nedavna dogajanja na Balkanu, kjer so nekateri vsilili čisto nova jezikovna merila in celo nove jezike. Kocijančičeva omemba Balkana nikakor ni bila vseh predstavnikom desne sredine, ki so besede zastopnika levice sprejeli z glasnim neodobravanjem in negotovanjem. Posebno glasen je

bil Piero Tononi (Nacionalno zavezništvo iz Trsta), medtem ko je Novelli očitno Kocijančiču, da se on, kot vsa leva sredina, pravzaprav boji odkritega soočanja o jezikovni stvarnosti Benečije.

Strasti je pomiril predsednik Edouard Ballaman, ki je prekinil sejo in sklical vodje svetniških skupin. Po petih minutah je predsednik sporočil, da bo o Benečiji tekla beseda na prihodnji seji deželnega sveta. Ballaman je želel, da bi vprašanje izčrpali včeraj, vodje skupin pa so bili drugačnega mnenja.

Polemika iz deželnega sveta je Novelli popoldne prenesel na papir. V tiskovnem sporočilu polemično očita levosredinski opoziciji, da se je s proceduralnimi izgovori spet izmaknila poglobljeni obravnavi tega vprašanja. »Leva sredina je očitno ubrala dvojna merila. Po eni strani se zavzema za legitimne pravice slovenske manjšine, po drugi pa noče priznati prebivalcem Rezije in Nadiških ter Terskih dolin stitven pravic, ki jih priznava Slovincem,« pravi čedajski deželni svetnik. Leva sredina je po Novellijevem prepričanju pod vplivom slovenske jezikovne skupnosti, zato naj bi se v strahu pred manjšino izmikala resnemu soočenju o jezikovnih problemih videmske pokrajine.

Če je po eni strani torej jasno, da je desna sredina glede beneških narečij vsaj formalno omilila svoja stališča, je Novellijevo sporočilo isto tako jasno, da v Nacionalnem zavezništvu nameravajo vztrajati pri poskusih umetne delitve med Benečani in Slovenci na Tržaškem in Goriškem. Polemika torej, kot vidimo, očitno še zdaleč ni končana, čeprav je predsednik Dezele Renzo Tondo (včeraj ga ni bilo na seji) večkrat poudaril, da ta zadeva ne sodi med prednostna vprašanja desne sredine, še manj pa deželnega odbora.

LJUBLJANA - Zaradi italijanskega znižanja prispevkov za manjšino

V torek nujna seja komisije DZ o perečih problemih Slovencev v Italiji

LJUBLJANA - Komisija državne zbornice za Slovence v zamejstvu in po svetu se bo v torek sestala na drugi nujni seji, ki bo namenjena razpravi o razmerah slovenske manjšine v Italiji. Ta se je zaradi napovedanega krčenja finančnih sredstev s strani italijanske države znašla v zelo resnih in skrb vzbujajočih razmerah.

Kot sta na včerajšnji novinarski konferenci povedala člana komisije, Franco Juri (Zares) in Janja Klasinc (SD), so sklic nujne seje parlamentarne komisije predlagali poslanci vladajoče koalicije, na podporo pa so naleteli tudi pri opoziciji. Predsednik pristojne komisije Miro Petek je tako nujno sejo komisije že sklical. "Gre za urgenco, ker se stvari odvijajo hitro," je opozoril Juri in dodal, da je potrebno delovati "tako na meddržavni, medvladni ravni, kot na relaciji Slovenija, deželni svet in lokalne skupnosti".

Kot je še dejal, je sklic seje nujen čimprej, saj naj bi italijanski senat o predlogu proračuna za prihodnja tri leta, ki

ga je poslanska zbornica že sprejela, odločil do 5. decembra. Predlog proračuna med drugim predvideva drastično zmanjšanje finančnih sredstev za Slovence v Furlaniji-Juljski krajini; v višini milijona evrov za prihodnje leto, v naslednjih dveh letih pa naj bi se sredstva znižala za nadaljnjih 1,5 milijona oziroma 2,2 milijona evrov. V treh letih bo slovenska manjšina v Italiji tako izgubila okoli 40 odstotkov finančnih sredstev, ki jih prejema danes, hkrati pa slovenska manjšina že danes dobiva za 30 odstotkov manj sredstev, kot jih je dobivala v 90. letih minulega stoletja. "Situacija je zelo resna," je opozoril Juri.

Menil je še, da si tako velika demokracija, kot je italijanska država, ne more privoščiti, da bi začela varčevati pri manjšinah. To je nesporeljivo, tako za Italijo kot za vse ostale. Manjšine morajo biti izven teh posegov. "Če za večinsko italijansko družbo znižanje sredstev predstavlja težavo, to za manjšino lahko pomeni smrt," je dejal Juri. Gre za "vpra-

šanje obstoja", je dodala Klasinčeva.

Juri je še izrazil upanje, da bodo prizadevanja za pozitivni pritisk, "tudi v dialogu s poslanci" v italijanskem parlamentu in deželnimi svetniki Furlanije-Juljske krajine pomagala tistim, ki si želijo obdržati raven finančne podpore manjšini in izboljšati raven formalnega stanja manjšine, ki je že zagotovljeno v zakonu, ni pa uresničeno zaradi formalnih zapletov. Kot je še napovedal Juri, poslanci tudi predlagajo, da predsednik DZ Pavel Gantar čimprej piše predsedniku italijanskega senata Renatu Schifaniju in da predsednik slovenske vlade Borut Pahor v teh dneh stopil v stik s svojimi sogovorniki.

Predsednik komisije Miro Petek je na torkovo sejo povabil tudi ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša, predstavnike organizacij slovenske manjšine v Italiji, predsednika Slovenske manjšinske koordinacije (Slomak) Rudija Pavšiča in slovensko senatorko v Rimu Tamaro Blažino. (STA)

GIBANJA - Po poročilu družbe Greta za letošnje tretje četrtletje

Znaki krize vidni tudi v FJK, vendar se dežela odziva boljše

Deželni BDP naj bi letos predvidoma zrasel za 0,2, prihodnje leto pa za 0,1 odstotka

TRST - Da se kriza začenja zaznavati tudi v Furlaniji-Juljski krajini, potrjujejo tudi ugotovitve iz Poročila o predvidenem gibanju gospodarstva in trga dela v deželi v letošnjem tretjem četrtletju, ki ga je za deželno upravo in Agencijo za delo in poklicno usposabljanje izdelala družba Greta. Avtorji poročila sicer ugotavljajo, da se FJK na učinke krize odziva bolje kot država v celoti.

V poročilu, ki so ga avtorji skupaj s pristojno deželno odborico Alessio Rosolen predstavili v Trstu, je rast deželnega bruto domačega proizvoda (BDP) v tem letu ocenjena na 0,2 odstotka, kar je skladno z ocenami za ves severovzhodni del države in za spoznanje boljše od rasti nacionalnega BDP, ki naj bi se ustavil pri ničli. Prihodnje leto naj bi se gospodarska rast še bolj upočasnila in dosegla 0,1 odstotka, medtem ko naj bi se v letu 2010 spet povzpela, in to za 1,1 do 1,4 odstotka. V danih razmerah je to gotovo pozitiven trend, ki dokazuje odpornost deželnega gospodarstva. Pozitivni so tudi podatki o deželnem izvozu, ki je bil v letošnjem prvem polletju drugi največji med italijanskimi deželami (za Lacijem) in za 10,2 odstotka večji kot v prvem polletju lanskega leta.

Pri porabi družin v FJK so analitiki družbe Greta ugotovilo znatno manjši padec kot v državnem merilu, medtem ko so v zastoju naložbe, čeprav je osnovna dinamika še naprej pozitivna. Stopnja brezposlenosti bi se morala v FJK povečati tako letos kot prihodnje leto in se gibati med 3,3 in 3,5 odstotka, v letu 2010 naj bi se stabilizirala, potem pa začela spet padati.

Kot je zapisano med sklepnimi ugotovitvami poročila, so predvidevanja usmerjena k poenjenju gospodarske rasti v deželi, ko bo ta faza presežena, pa se obeta obeta obdobje počasnega oživiljanja gospodarskih dejavnosti. Perspektive gospodarske rasti so sicer močno znižane, vendar kljub temu nakazujejo le obdobje šibkosti ekonomske dinamike, ne pa strukturnega strmoglavljenja rasti. Kot je ob tem povedala odbornica Rosolen, nalaga razvoj krize tistim, ki imajo politične odgovornosti, posebno odgovornost za področje dela in socialne varnosti. Prav zato se je včeraj skupaj s kolegom iz deželne uprave Veneta sestala s podsekretarjem v ministrstvu za delo Pasqualejem Viespolijem, kateremu je posredovala zahtevo Dežele FJK, da bi dotacijo države za socialne blažilce v naši deželi dvignili od predvidenih sedem na deset milijonov evrov.

Med delom v škedenjski železarni AFS v Trstu

ARHIV

PODJETNIŠTVO - Po zagotovitvi deželnega odbornika Cirianija

BIC Sviluppo Italia FVG bo prešel v popolno last Dežele oziroma Friulie

Eden uspeh inovativnih izdelkov novorojenega podjetja v inkubatorju BIC

ARHIV

TRST - Deželni odbornik za proizvodne dejavnosti Luca Ciriani je na tokrovem zasedanju deželnega sveta prižgal zeleno luč za prehod regionale agencije BIC Sviluppo Italia FVG v stoodstotno last Dežele FJK oziroma finančnega holdinga Friulia. Trenutno ima Friulia 29,09-odstotni lastniški delež, večinskega (67,78%) pa ima državna agencija za pridobivanje naložb in razvoj podjetništva Invitalia.

V zadnjih tednih so se razširile novice, da tvega regionalna agencija likvidacijo. Bojazen je bila utemeljena, saj je finančni zakon iz leta 2007 predvidel, da mora Invitalia do 31. decembra 2008 prodati ali likvidirati regionalne agencije v svoji lasti. V Toskani, Liguriji in Siciliji je prišlo v teku tega leta do prodaje agencij deželnim upravam. V Venetu, Lombardiji, Piemontu, Sardiniji, Emiliji-Romagni, Umbriji in Kalabriji pa je prišlo do likvidacije.

Pogajanja med Deželo FJK in Sviluppo Italia so se začela že na začetku tega leta pod Illiyejo upravo. Slednja se je odločila za odkup delnic, zato je podpisala ustrezeni okvirni dogovor in določila 30. april za podpis predaje. Sredi aprila pa so se bile deželne volitve, ki so privedle do zamenjave vladajoče koalicije. Pogajanja so se pod Tondovo upravo upočasnila in konec leta se je hitro približeval. Zaprtje pa ni tvegala le agencija in njeni inkubatorji, ampak je prišla pod vprašaj tudi prihodnost kar 64 podjetij s skupaj okrog 400 uslužbenci, ki se trenutno nahajajo v štirih inkubatorjih, ki jih upravlja BIC. Uslužbenci BIC in podjetja v inkubatorjih so zato pred dvema tednoma poslali pisma vsem glavnim deželnim gospodarskim in političnim ustanovam s prošnjo, da se položaj razčisti.

Pretekli torek je Bruno Zvech (DS) v deželnem svetu zahteval uradna pojasnila o tem problemu. Odbornik Cirianimu je v odgovoru zagotovil, da bo deželna uprava spoštovala podpisani dogovor in pred koncem leta odkupila delež Invitalie (za 680 tisoč evrov) in tako zagotovila obstoj ne samo agencije Sviluppo Italia FVG BIC, temveč tudi podjetij v inkubatorjih. To pa naj bi bil le prvi korak do racionalizacije upravljanja deželnih inkubatorjev.

Ciriani je govoril tudi o agenciji Agemont, ki upravlja inkubator v Amaru, in omenil možnost, da bi v prihodnosti prišli vsi deželni inkubatorji pod eno samo režijo. (eb)

BENETKE - Mednarodni simpozij The European Colloquia Series

Vrhunski ekonomisti za usklajen odziv držav na gospodarsko krizo

BENETKE - Usklajen odziv držav na učinke globalne finančne krize je nujen za omejitev njenih razsežnosti. O tem so se strinjali udeleženci mednarodnega simpozija The European Colloquia Series v organizaciji skupine Pioneer Investments, med njimi trije Nobelovi nagradenci za ekonomijo, ki se je včeraj končal v Benetkah. Fiskalna politika bo igrala ključno vlogo pri omejevanju trajanja in razsežnosti recesije, je poudaril Nobelov nagradenec za ekonomijo leta 1987 Robert Solow. »Ko gre za posege fiskalne politike, ima Evropska unija težavo, ki je ZDA nimajo. Medtem ko je v EU monetarna politika enotna in v rokah ECB, je fiskalna politika v rokah posameznih držav,« je opozoril nobelovec.

Sprostitev denarne politike po mnenju Solowa ne bo zadostovala za izhod iz te »skrajne finančne nestabilnosti«. Fiskalne spodbude morajo biti po njegovem prepričanju usmerjene v spodbujanje zasebne porabe. »To bo resna preizkušnja, test zrelosti v vodenju fi-

skalne politike, « je dejal Solow in napovedal, da se zasuk »ne bo zgodil pred sredino prihodnjega leta ali pa še pozneje«.

Michael Spence, eden od dobitnikov Nobelove nagrade za ekonomijo leta 2001, je kot pomembne dejavnike na poti iz krize v državah v razvoju, ki jih je kriza močno prizadela, izpostavil investiranje javnega sektorja, vzpostavitev makroekonomske in finančne stabilnosti in predvidljivosti, tržne spodbude in decentralizacijo. »V gradnjo konsenza je vpletena tudi politika,« je poudaril.

Psihološki dejavniki in visoka stopnja zaupanja pa sta po mnenju Georgea Akerlofa, v letu 2001 prav tako nagrajenega z Nobelovo nagrado za ekonomijo, razloga za zdrs v recesijo. »Dokler je vladalo zaupanje med igralci na trgu, čeprav krhko, ni bilo težav,« je menil.

Član izvršnega odbora ECB Lorenzo Bini Smaghi je zavrnil ugibanja o pojavu deflacije. »Trenutno ni znakov deflacije,« je zatrdil. V skladu z objektivnim pristopom po njegovih besedah ne

moremo vseh upadanj cen življenjskih potrebščin obravnavati kot deflacijo. »To je napačna diagnoza,« je prepričan. Vloga monetarne politike v takšnih razmerah je umiritev pričakovanj za gibanje inflacije, hkrati pa zasledovanje cilja cenovne stabilnosti. »ECB mora ravnati pravočasno in preprečevalno,« je dejal.

Na simpoziju je profesor Stephen Zeldes z ameriške univerze Columbia opozoril, da se je premoženje gospodinjstev zaradi vpliva finančne krize občutno zmanjšalo. Po nekaterih ocenah naj bi gospodinjstva skupaj izgubila več kot šest tisoč milijard dolarjev. Omejitev trošenja, zamik upokojevanja in prevetritve portfelja naložb bi morali biti po mnenju Zeldesa trije odzivi gospodinjstev na spremenjene razmere.

Skupina Pioneer Investments, ki upravlja investicijske sklade in je del skupine Unicredit, je letošnji simpozij posvetila vprašanjem svetovne ekonomije in finančnih trgov, udeležilo pa se ga je približno 300 strokovnjakov. (STA)

EVRO

1,2935 \$ +0,97

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
26. novembra 2008

valute	26.11.	25.11.
ameriški dolar	1,2935	1,2811
japonski jen	123,10	123,08
kitajski juan	8,8329	8,7448
ruski rubel	35,4275	35,2125
danska krona	7,4535	7,4541
britanski funt	0,84560	0,85375
švedska krona	10,3173	10,3445
norveška krona	9,0340	9,0815
češka krona	25,080	25,458
švicarski frank	1,5456	1,5440
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	260,08	262,30
poljski zlot	3,7675	3,8354
kanadski dolar	1,5985	1,5912
avstralski dolar	1,9992	2,0086
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,8385	3,8098
slovaška krona	30,355	30,342
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7093
braziljski real	3,0393	3,0243
islandska krona	275,00	265,00
turška lira	2,0665	2,0393
hrvaška kuna	7,1400	7,1296

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
26. novembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	1,43125	2,18125	2,54375	2,7175
LIBOR (EUR)	3,37125	3,90625	3,9625	4,01375
LIBOR (CHF)	0,55833	1,28458	1,47833	1,70167
EURIBOR (EUR)	3,392	3,901	3,956	4,004

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

20.168,12 € -259,27

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
26. novembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,76	-0,58
INTEREUROPA	10,21	+1,19
KRIKA	53,45	-2,96
LUKA KOPER	25,41	-0,08
MERCATOR	173,76	+0,10
PETROL	264,42	+0,81
TELEKOM SLOVENIJE	158,03	+1,76

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	31,32	-3,15
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	37,92	-0,11
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	12,00	-0,41
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	42,59	+2,92
POZAVAROVALNICA SAVA	13,66	+0,66
PROBANKA	-	-
SALUS, LUUBLJANA	-	-
SAVA	245,19	-1,96
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	110,00	-6,78
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,01	-0,72

MILANSKI BORZNI TRG
26. novembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,401	-1,48
ALLEANZA	5,2	+0,39
ATLANTIA	12,00	+1,95
BANCO POPOLARE	7,16	-0,56
BCA MPS	1,319	+2,41
BCA POP MILANO	3,98	+2,45
EDISON	1,084	-3,21
ENEL	4,98	-1,09
ENI	18,12	-0,49
FIAT	5,375	+3,07
FINMECCANICA	9,695	-1,07
GENERALI	18,37	+1,49
IFIL	2,1375	+4,01
INTESA SAN PAOLO	2,395	+1,91
LOTTOMATICA	18,75	+3,36
LUXOTTICA	14,49	-0,89
MEDIASET	4,17	+0,72
MEDIOBANCA	8,07	+4,53
PARMALAT	1,207	+0,58
PIRELLI e C	0,272	+2,84
PRYSMAN	7,885	+5,70
SAIPEM	11,51	-1,46
SNAM RETE GAS	4,11	+1,36
STMICROELECTRONICS	5,44	+3,13
TELECOM ITALIA	1,06	+3,92
TENARIS	7,63	-2,43
TERNA	2,4075	-3,70
TISCALI	8,009	+1,44
UBI BANCA	11,41	-2,89
UNICREDIT	1,776	+1,20

SOD NAFTE

(159 litrov)

55,47 \$ -0,41

IZBRANI BORZNI INDEKSI
26. novembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.165,77	-0,37
SBITOP, Ljubljana	947,85	-0,81
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.642,65	-5,28
Nasdaq 100	1.532,10	-1,38
S&P 500, New York	887,68	+3,53
MSCI World, New York	863,2379	+1,64
DAX 30, Frankfurt	4.560,50	+0,00
FTSE 100, London	4.152,69	-0,44
CAC 40, Pariz	3.189,91	-0,61
ATX, Dunaj	1.754,85	-2,392
PX, Praga	817,3	+0,04
EUROSTOXX 50	2.373,82	-0,51
Nikkei, Tokio	8.213,22	-1,33
STI, Singapur	1.711,13	+3,50
Hang Seng, Hongkong	13.369,45	+3,811
Composite, Šanghaj	1.897,88	+0,485
Sensex, Mubaj	9.026,72	+3,81

MANJŠINA - Pogovor s predsednikom SSO Štoko pred jutrišnjim občnim zborom

»Naša pot ni v neki prisilni združitvi, temveč v iskrenem sodelovanju«

Mnenje o odnosih s SKGZ in o programski konferenci - Pripravljenost na ponovno predsedniško kandidaturo

TRST - V dvorani Zadrúžne kraške banke na Općine bo jutri popoldne (začetek ob 15.30) občni zbor Sveta slovenskih organizacij, na katerem bo imel glavno poročilo predsednik Drago Štoka. V začetku tega razgovora nam je predstavil potek jutrišnje skupščine.

V našem statutu je zelo jasno določeno, da se občni zbor sklicuje vsaka tri leta. Ker je od zadnjega občnega zbora minilo nekaj manj kot tri leta, je izvršni odbor sklenil, da se redni občni zbor skliče za jutri. Na njem bo prišlo v ospredje kar nekaj problemov.

Nas lahko z njimi vnaprej seznanite?

Največ časa bomo najbrž posvetili zaščitnemu zakonu in mednarodnim sporazumom, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Velik poudarek bo tudi na zaskrbljenosti glede finančnih krčenj, ki so na državni ravni predvidene za celotno našo manjšino. Če bo do tega zares prišlo, bomo šli naproti zelo hudim časom, ki bodo našo splošno dejavnost gotovo zelo prizadela. Naš občni zbor mora o tem govoriti, se mora z vsem tem seznaniti, ker je to nujno in prav.

Kaj pa menite o velikih zamudah pri izvajanju zaščitnega zakona?

Od sprejetja zaščitnega zakona je minilo več kot sedem dolgih let in v bistvu smo še vedno pri začetku. Nočejo slišati za vidno dvojezičnost v javnosti, kot dokazuje primer na avtocesti Tržič-Milje, ki smo ga pravkar doživeli. Zavlačujejo z odloki, ki bi že davno morali slediti formalnemu dekretu s strani predsednika italijanske republike, ki je jasno napisal, da slovenska narodna skupnost živi na območju 32 občin v obmejnem loku od Milj do Trbiža.

Same težave torej ...

Tako sprenevedanje škodi ne samo naši narodni skupnosti, ampak tudi Italiji sami. Zato bomo morali prej ali slej kreniti tudi na pot iskanja pravice na evropskih sodiščih, kar nam mednarodni sporazumi tudi eksplicitno dovoljujejo. Ko sva bila s predsednikom SKGZ Rudijem Pavšičem pri podtajniku na notranjem ministrstvu Nittu Palmi, ki je odgovoren za probleme narodnih in etničnih manjšin, nam je obljubil svoje posredovanje pri ministru Giuliju Tremontiju.

Imate kakšne novice o tem obljubljenem posredovanju?

Do danes nam z ministrstva še niso ničesar sporočili. Če iz te moke ne bo kruha, se bova s predsednikom SKGZ neposredno obrnila na novo slovensko vlado.

Kako ocenjujete odnose med SSO in SKGZ?

Prepričan sem, da so odnosi med krovnicima organizacijama na zelo visoki in zadovoljivi ravni. Gre za zelo konstruktivno sodelovanje, s katerim moramo biti vsi samo zadovoljni. Čas preprirov, hudih polemik, tudi večkrat raznih natolcevanj, je mimo. Mislim, da gremo naproti nekemu novemu, dobremu sodelovanju med obema krovnicima, od katerega bo daljnoročno gledano imela vsa naša narodna skupnost tiste koristne in pozitivne sadove, ki jih sedaj niti ne čutimo.

Kaj pa možnost združitve krovnih oziroma oblikovanja ene same vsemanjšinske organizacije?

Naša pot ni v neki prisilni združitvi, ampak v iskrenem in konstruktivnem sodelovanju. V teh naših prizadevanjih imamo za seboj ogromno večino naših članov in članic ter ljudi dobre volje in poštene misli.

Marsikdaj ima človek vtis, da veliko razmišljamo o preteklosti in sedanjosti, malo ali nič pa o prihodnosti manjšine. Programska konferenca SKGZ-SSO je v bistvu šla v pozabo. Ali ni to obžalovanja vredno?

Glejte, od zaključkov programske konference je minilo že kar nekaj let. Omenjena konferenca je potekala sicer kar uspešno, odvijala pa se je pred pad-

cem schengenske meje in tudi veliko pred to gospodarsko recesijo, ki je že začela pestiti tudi našo narodno skupnost.

Programska konferenca je torej po vašem dokončno stvar preteklosti?

S predsednikom druge krovne organizacije bova morala poiskati novo pot pri reševanju naših skupnih problemov, ne da bi zavrgla to, kar je bilo v preteklosti dobrega in pozitivnega. Vendar novi problemi so tu in mi se moramo nanje primerno odzvati. In to čim prej in na čim boljši način.

Slovenija je pravkar dobila novo vlado. Kaj pričakujete od nje?

Minilo je kar dva meseca od zadnjih parlamentarnih volitev v Sloveniji in zdaj imamo končno novo vlado, ki jo čaka štiriletno trdo delo. Smo gospodarsko gledano, v času recesije, ki ji ni videti konca. Govori se o dobi dveh-treh let hude gospodarske krize, ki ni samo slovenska ali italijanska, ampak zaobjema Evropo in ves svet. Upamo, da bo nova slovenska vlada znala reševati huda gospodarska vprašanja na najmanj boleč

način za slovensko državo.

Kaj pa odnos vlade Boruta Pahorja do naše manjšine?

Glede Slovencev v zamejstvu in po svetu smo prepričani, da bo odnos nove vlade do nas pošten, objektiv in odkrit. Minister Boštjan Žekš nam daje garancijo, da bomo šli na to skupno pot, ki je v tem času edina prava pot.

Boste znova kandidirali za predsednika SSO?

To je odvisno od zaupanja, ki ga bom ali pa ne prejel na občnem zboru.

Torej razmišljate o ponovni kandidaturi?

Menim, da je en mandat morda premalo, da predsednik realizira skupaj z izvršnim odborom vse to, kar se mu zdi prav in nujno. Pred nami je veliko novih nalog in gremo naproti zelo težkim časom. Če bom spet izvoljen, bo moja dolžnost svoje delo še bolj okrepiti, poglobiti in delati za vse članice SSO. Posebej pa imeti stalno pred očmi dobrobit celotne slovenske narodne skupnosti v Italiji.

S.T.

Drago Štoka razmišlja o ponovni kandidaturi za predsednika Sveta slovenskih organizacij

KROMA

ZAGREB - Prvi uradni obisk slovenskega predsednika na Hrvaškem

Türk in Mesić: Dvostranski odnosi so dobri, a obstajajo še velike možnosti za izboljšave

ZAGREB - Slovenski predsednik Danilo Türk, ki je bil včeraj na prvem uradnem obisku na Hrvaškem, po prvem srečanju s hrvaškim kolegom Stipetom Mesićem dejal, da v Zagreb ni prišel s poseb-

nimi diplomatskimi pobudami, saj bo o tem morala razmisliti nova slovenska vlada, z Mesićem pa sta se strinjala, da je sodelovanje med državama dobro, lahko pa bi bilo še boljše. Kot je pojasnil Türk, je nje-

govo načelno stališče glede odprtih vprašanj, da je za njihovo urejanje relevantno intenziviranje odnosov in sodelovanja, tudi z obiski, kot je njegov. Mesić pa je menil, da je potrebno odprta vprašanja reševati strpno in s pogajanjem, po potrebi pa tudi ob posredovanju tretje strani.

Po Mesićevih besedah je dvostransko sodelovanje dobro, vendar ozračje med državama ni v skladu s tem zaradi dnevnopolitičnih potreb. Strinjal se je s Türkom, da včerajšnje srečanje ustvarja kontekst za lažje in konstruktivnejše urejanje odprtih vprašanj. Dodal je, da pričakuje da bo Slovenija tudi prihodnje pomagala Hrvaški na poti v Evropsko unijo.

Türk je povedal, da sta se z gostiteljem dotaknila tudi vprašanja meje. Ob tem je poudaril, se je treba pri urejanju tega vprašanja držati pravila "uti possidetis juris". Kot je pojasnil, je torej potrebno upoštevati, da morajo teritorialne razmere ostati takšne, kot so bile ob nastanku držav, vse dokler vprašanje meje ne bo dokončno urejeno.

Slovenski predsednik je izrazil upa-

nje, da bo nova slovenska vlada razvila bogate in intenzivne stike s hrvaško vlado na vseh nivojih in da tudi naredijo pomemben prispevek k reševanju odprtih vprašanj. Dodal je, da sta se z Mesićem obsežno pogovarjala o približevanju Hrvaške EU, kar je v interesu Slovenije.

Predsednika Türkja je v Zagrebu spremljal tudi zunanji minister Samuel Žbogar, ki je slovenskim novinarjem povedal, da je za svoj prvi obisk v tujini izbral prav Hrvaško, medtem ko bo drugi prihodnji teden v Bruslju. Dodal je, da se bo takrat predvidoma srečal s hrvaškim kolegom Gordanom Jandrokovićem, ki se je včeraj mudil na obisku na Poljskem.

Med svojim prvim uradnim obiskom na Hrvaškem je imel slovenski predsednik tudi delovno kosilo s hrvaškim premierom Ivom Sanaderjem. Türk se je nato srečal tudi s predsednikom hrvaškega sabora Luko Bebićem. Po predavanju z naslovom "Varnostni svet ZN danes in jutri" se je srečal še s predstavniki slovenske manjšine na Hrvaškem v Slovenskem domu v Zagrebu. (STA)

Predsednika Türk (levo) in Mesić med pregledom častne čete

ANSA

ENOLOGIJA - Od danes do nedelje na Trbižu in v Naborjetu

Deseti Ein Prosit

Na veliki razstavi tudi kraška vina in siri - Kulinarični laboratoriji, predavanja, degustacije

NABORJET - V Kanalsko dolino se vrača enološka in kulinarična prireditelja Ein Prosit, ki jo med Naborjetom in Trbižem prireja krajevni konzorcij za turistično promocijo. Dogodek je postal že prava stalnica in poslastica za vse ljubitelje kakovostnih vin in izvrzinskih okusov, ki iz leta v leto privablja več obiskovalcev. Osrednjo ponudbo predstavljata razstava in pokušnja v Beneški palači v Naborjetu (Malborghetto), ki bo potekala v soboto, nedeljo in ponedeljek. Njeni protagonisti so tako italijanska kot tuja vina iz avtohtonih sort grozdja: letos se bo predstavilo nad sto petdeset vinarjev iz Avstrije, Italije, Nemčije, Slovenije in s Hrvaške. Med sodelujočimi bo tudi konzorcij za zaščito kraških vin (Carso-Kras).

Ob vinu bo mogoče poskusiti tudi kulinarično ponudbo štiridesetih proizvajalcev, na primer surov pršut San Daniele, sir montasio, a tudi kraški sir jamar. Slednjega so v nedeljo (ob 15. uri) uvrstili v spored »laboratori-

jev okusov«, v katerih bodo hrano združili s kakovostnimi vini. V soboto popoldne (ob 15. uri) bo protagonist raznih krožnikov tržaško olje DOP Tergeste, s katerimi bodo med drugim servirali Lupinčevo vitovsko iz Praprota, ob 17. uri pa bodo ob raznih pršutih ponujali tudi zgonski teran

Milič.

Bogat spored predvideva tudi številna predavanja in posebne degustacijske menije (za vse okuse ...in župe), ki jih bodo ponujali bari in gostilne. Vse podrobnosti so na voljo na spletni strani www.einprosit.org, ali na telefonski številki 0428 2392. (pd)

Ein Prosit je lani privabil in zadovoljil številno občinstvo: kako bo letos?

Letne vinjete že naprodaj

LJUBLJANA - Kot so sporočili iz Družbe za avtoceste v RS (Dars) so letne vinjete že naprodaj. Vinjete je mogoče kupiti tudi na bencinskih črpalkah. Slovenski minister za promet Patrick Vlačič je včeraj povedal, da se cene vinjet kljub nevzdržnosti obstoječega sistema ne bodo spreminjale. Tako bo treba za letno vinjeto odšteti 55 evrov, za polletno pa 35 evrov. Za v prihodnje je po Vlačičevih besedah ključna nastavitve takega sistema, ki bo omogočal vzdržnost avtocestnega programa.

Minister Vlačič je včeraj tudi nakazal, da naj bi Slovenija uvedla vinjete za krajši čas, a da konkretne predloge o spremembi sistema cestninjenja pričakuje od posebne skupine, ki bo ustanovljena v ta namen. V zvezi s tem so se včeraj že oglasili v Evropski komisiji, od koder so sporočili, da bo Evropska komisija o nadaljevanju postopka glede financiranja gradnje slovenskih avtocest, ustavljenega zaradi uvedbe slovenskih vinjet, odločila, ko od slovenske vlade dobi formalno izjavo o tem, da načrtuje spremembo sistema vinjet.

KRIZA - Včeraj jo je predstavil gospodarski minister Giulio Tremonti

Pripadniki revnejših slojev bodo prejeli socialno izkaznico

Za opozicijo je ukrep nezadosten - Epifani (CGIL): To je malo več kot miloščina

SARDINIJA

Predsednik deželne vlade Soru odstopil

RENATO SORU

CAGLIARI - Na Sardiniji se obeta-jo predčasne deželne volitve, in to mogoče že konec februarja prihodnjega leta. Predsednik deželnega odbora Renato Soru je namreč odstopil, ker levsredinska upravna večina z Demokratsko stranko na čelu, kateri sam pripada, ni podprla dopolnila k deželnemu urbanističnemu zakonu, za katerega se je osebno močno zavzel. Dopolnilo bi povečalo pristojnosti deželnega odbora pri oblikovanju izvršilnih norm deželnega krajinskega plana. Šlo bi za nadaljnji korak v okoljsko dokaj strogi urbanistični politiki, ki jo je vodila Sorujeva uprava vse od svoje izvolitve leta 2004.

Kar se tiče volitev, resnici na ljubo ni še rečena zadnja beseda. Soru ima namreč 30 dni časa, da prekliče svoj odstop. V tem smislu ga je tudi spodbudil vsedržavni voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni, ki se je včeraj s Sorujem pogovoril po telefonu. Kot piše v tiskovnem poročilu stranke, je Veltroni izrazil Soruju solidarnost ter se obvezal, da bo skušal ustvariti politične pogoje, ki bi predsedniku deželnega odbora Sardinije omogočilo, da vodi deželno upravo do naravnega izteka zakonodajne dobe prihodnje pomladi.

Soruja je podprl tudi minister za okolje v senci pri Demokratski stranki Ermete Realacci, češ da je politika dosedanje sardinske deželne uprave pomembna za vse, ki verjamejo v trajnostni razvoj. Podobno se je izrazila Liga za okolje.

Ljudstvo svobode pa se je zavzelo za takojšen razpis volitev. »Soru je s svojim odstopom potrdil, da je njegova politika zabeležila polom,« je dejal sardinski poslanec Berlusconijske stranke Bruno Murgia.

RIM - Gospodarski minister Giulio Tremonti je včeraj predstavil »socialno izkaznico« (»social card«), ki naj bi pripadnikom revnejših slojev pomagala prebroditi sedanjo gospodarsko krizo. Gre za elektronsko izkaznico plave barve, na katero bo vlada vsak mesec nakazala po 40 evrov, njeni posestniki pa bodo poleg tega deležni popustov nekaterih distribucijskih verig in bodo imeli dostop do socialnih tarif elektriške družbe ENEL.

Pravico do socialne izkaznice bodo imeli najmanj 65 let stari državljani ter družine z majhnimi otroki (do treh let), katerih letni dohodki ne presežejo 6 tisoč evrov ter so lastniki največ ene hiše in največ enega avtomobila. Do nje bodo upravičeni tudi najmanj 70 let stari državljani, katerih letni dohodki ne presega 8 tisoč evrov. Po oceni vlade bo upravičencev skupno 1,3 milijona, letni strošek za državne blagajne pa bo predvidoma znašal 450 milijonov evrov. Potencialne upravičence bo vlada pisno obvestila, naj predstavijo zadevno prošnjo, sicer pa bodo lahko prošnjo predložili tu-

di tisti, ki ne bodo prejeli vladnega pisma, seveda pod pogojem, da izpolnjujejo predvidene pogoje. Izkaznica bo anonimna, uporabljal pa jo bo lahko vsak njen posestnik.

Tremonti je na predstavitvi povedal, da so podobne izkaznice v ZDA uvedli leta 1939 (»Food Stamps Programm«) in da jih poznajo tudi v drugih državah. Sicer pa je poudaril, da je to le eden izmed ukrepov, ki jih pripravlja vlada v okviru svojega protikriznega paketa.

Opozicijske stranke ocenjujejo, da socialna izkaznica predstavlja povsem nezadosten ukrep. »Po našem prepričanju bi bilo veliko bolje, če bi vlada znižala davčni pritisk na plače in pokojnine,« je dejal gospodarski minister v senci pri Demokratski strani Pierluigi Bersani. Negativno je socialno izkaznico ocenil tudi voditelj sindikalne zveze CGIL Guglielmo Epifani. »Gre za malo več kot miloščino,« je dejal. »Sicer pa so jo v ZDA uvedli pred 60 leti, se pravi v povsem drugačnem družbeno-ekonomskem kontekstu,« je pristavil.

Gospodarski minister Giulio Tremonti

ERBA - Sodniki odredili tudi tri leta osamitve

Po strašnem pokolu v Erbi dosmrtna ječa zakoncema Romano

Zakonca Rosa in Olindo Romano na procesu

ANSA

COMO - Sinoči se je v Comu zaključil prvostopenjski proces proti zakoncema Rosi Bazzi in Olindu Romano, ki sta glavna osumljenca strašnega pokola v kraju Erba. Po nekajmesečni obravnavi in včerajšnjem večurnem zasledanju ju je sodnik prizivnega porotnega sodišča obsodil na dosmrtno ječo in na tri leta dnevnega bivanja v samici.

Sodnik je namreč potrdil, da sta pred dvema letoma zakonca hladnokrvno ubila štiri osebe, štiri sosede, samo zaradi »nadležnega« ropota. Življenje so izgubili Raffaela Castagna, njen dveletni sin Youssef, njena mama Poala Galli ter sosed Valeria Cherubini; njenega moža Maria Frigeria pa sta zakonca Romano samo ranila in na procesu je bil slednji seveda osrednja priča.

Sicer je bil včerajšnji dan precej napet. Tunizijski državljani Azouz Marzouk, ki je v pokolu izgubil družino, je namreč zaupal, da je neznanec njegovim staršem povedal, da nista pokola zagrešila Olindo in Rosa, ampak nekdo drug. Njegovih besed pa sodnik včeraj ni upošteval kot tudi ne ponovnih trditve zakoncev Romano o svoji nedolžnosti. Da je bil to edini možen razplet procesa, pa so prepričani sorodniki žrtev, ki so sodnikovo razsodbo sprejeli z olajšanjem, aplavzi in rosnimi očmi. Obtoženec sicer včeraj ni bilo v avli, njun odvetnik je že napovedal pritožbo, proces pa ocenil kot farso, ki je zakonca Romano orisala kot zveri.

KULTURA - V palači Porto-Barbarano v Vicenzi do 6. januarja

Velika razstava o Palladiu ob 500-letnici njegovega rojstva

VICENZA - Letos mineva 500 let od rojstva arhitekta Andrea Palladia (1508-1580). Ob obletnici so v palači Porto-Barbarano v Vicenzi pripravili razstavo, ki celovito predstavi tega pomembnega italijanskega umetnika. Postavitve preko različnih medijev predstavi Palladiovo delo in njegovo mesto v zgodovini arhitekture. Na ogled bo do 6. januarja.

Razstava Palladia postavi v zgodovinski kontekst in predstavi vse aspekte njegovega dela, ki doslej še niso bili predstavljeni v taki meri. Na ogled do originalne risbe, pa tudi slike, medalje in kovanci, arhitekturni fragmenti, kipi in nekaj rokopisov. Postavitve dopolnjujejo makete, videi in računalniške simulacije.

Razstava je razdeljena v tri sklope: Arhitektovo življenje, Ustvarjanje nove arhitekture in Večni sodobnik. V prvem je kronološko predstavljena arhitektova življenjska pot, pri čemer so izpostavljeni pomembni dogodki. V tem delu so razstavljeni portreti, risbe in ključni dokumenti, prikazano pa je tudi, kateri arhitekti so vplivali nanj. Predstavljene so še arhitektove zveze z aristokracijo.

V drugem sklopu je predstavljeno Palladiovo delo in njegov ustvarjalni proces. Razstavljene so risbe, načrti in makete, vključena je tudi računalniška simulacija. V tem delu skuša razstava obiskovalcem pri-

bližati, kako je Palladio v Rimu študiral antične ruševine in Vitruvijevo knjigo.

Palladio je vplival na več generacij arhitektov tako s svojo arhitekturo kot tudi s svojim teoretskim delom: Štirimi knjigami o arhitekturi. Njegov vpliv je segel daleč izven Italije, kar bo z nekaj primerki predstavljeno tudi na razstavi.

Razstavo v Vicenzi so pripravili Mednarodni center za študij arhitekture Andrea Palladio (Cento Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio) v Vicenzi, Kraljeva umetnostna akademija (Royal Academy of Arts) v Londonu in Kraljevi inštitut britanskih arhitektov (Royal Institute of British Architects - RIBA).

Andrea Palladio se je rodil 30. novembra 1508 v Padovi. Najprej se je izučil v kamnoseški delavnici v Vicenzi. Pozneje je njegovo nadarjenost odkril grof Trissino in ga nato vsestransko izobrazil v svoji humanistični šoli. V štiridesetih letih 16. stoletja je dvakrat obiskal Rim, kjer je nanj močno vplivala antična arhitektura in renesančni mojstri.

Med njegovimi najpomembnejšimi deli so bazilika v Vicenzi, cerkev in samostan San Giorgio Maggiore v Benetkah, palače Thiene, Chiericati, Valmarana in Porto-Barbarano in ter vila Teatro Olimpico v Vicenzi in vila Rotonda na Mone Berico. (STA)

KULTURA - Zaradi stavke

V Scali ogrožen začetek sezone

RIM - Minister za kulturo Sandro Bondi je na zaposlene v milanski Scali naslovil apel zoper stavko, ki naj bi ogrozila začetek nove sezone v tej hiši, napovedane za 7. december. »Ne bi se smelo zgoditi, da bi morali odpovedati premiero zaradi maloštevilnih zaposlenih, ki se ne strinjajo z dopolnilno delovno pogodbo,« je dejal. Poudaril je tudi, da se je pozivu avtonomnega sindikata Fials - ta je pozval k bojkotu - pridružilo le deset odstotkov zaposlenih.

»Uporniki« so v torek poskrbeli tudi za škandal, in sicer pri predstavitvi novega baletnega direktorja, Rusa Makharja Vazieva. Pri predstavitvi novega baletnega vodje je nekaj baletnih plesalcev prekinilo ravnanje Scale Stephana Lissnerja in prebralo svoje zahteve. Novi baletni direktor, ki bo 16. januarja 2009 začel svoj triletni mandat, je na prekinitve reagiral z besedami: »Že vidim, to je dober začetek.«

Sindikat Fials kritizira po njegovem mnenju nepravilno delitev dobička od prodaje pravic za televizijske in radijske prenose oper, ki jih izvedejo v Scali. »Uporniki« ocenjujejo tudi, da zvišanje plač, ki ga je odobrila operna hiša, ni zadostno, kar so drugi sindikati že povedali.

Čeprav protest sindikata Fials podpira le del od 900 zaposlenih v gledališču, bi lahko ta manjšina s svojo stavko preprečila začetek sezone. Operna hiša s tem ne bi utrpela le ugleda, pač pa tudi izgubo prihodkov v višini 2,5 milijona evrov. Sezona naj bi se začela 7. decembra z Verdijevo opero Don Carlos.

Rodila se je letalska družba Lufthansa Italia

MILAN - Nemški letalski prevoznik Lufthansa je ustanovil svojo družbo v Italiji - Lufthansa Italia, ki bo vsaj v prvi fazi povezovala milansko letališče Malpensa z nekaterimi evropskimi prestolnicami oz. velikimi mesti. Kot je povedal pooblaščen upravitelj nemške letalske grupe Wolfgang Mayrhuber včeraj v Malpensi na predstavitvi družbe, bo ta začela delovati 9. februarja prihodnjega leta. Najprej bo Milan povezovala z Barcelono in Parizom, potem pa še z Brusljem, Budimpešto, Bukarešto in Madridom. Mayrhuber je ob tej priložnosti potrdil zanimanje Lufthanse za vstop v novo Alitalia kot manjšinski partner.

V Vatikanu so začeli uporabo sončnih kolektorjev

VATIKAN - V Vatikanu so včeraj začeli uporabljati sončne kolektorje, nameščene na streho avle Pavla VI. Namestitev sončnih kolektorjev je del projekta za izkoriščanje obnovljivih virov energije na ozemlju Vatikana, s katerim želijo iz obnovljivih virov energije do leta 2020 zagotoviti 20-odstotni delež skupne porabljene energije, je poročal Radio Vatikan. Ko gre za obnovljive vire energije, so v Vatikanu na prvo mesto postavili sončno energijo, ki je neizčrpen in brezplačen vir, računajo pa tudi na energijo, pridobljeno iz biomase in vetrno energijo.

Papež Benedikt XVI. je za eno od prioritete pontifikata določil prizadevanje za ohranitev zemeljskih virov, poleg tega pa tudi v svojih govorih pogosto poudarja pomen izkoriščanja naravnih virov, varovanja okolja in pri-mernih tehnoloških rešitev.

Dioklecianove terme v Rimu pogled na cesarski blišč

RIM - Veličastna dvorana Dioklecianovih term v Rimu je od torka ponovno odprta za javnost. Restavriranje ene najbolj dovršenih in razkošnih antičnih kopaliških arhitektur je trajalo tri desetletja. Aula x, 40 metrov dolga in 25 metrov široka dvorana z obokanim stropom, pa je le ena od desetih dvoran večjega kompleksa. Devet dvoran kopališkega kompleksa, ki ga je dal leta 298 p.n.št. zgraditi rimski cesar Dioklecian, je za javnost še vedno zaprtih. V naslednjih stoletjih je več rimskih cesarjev še razširil kompleks term, po katerih danes nosi ime železniška postaja Termini nedaleč stran. Danes je v delu nekdanjega kopališkega kompleksa urejen muzej, na mestu frigidarija pa so že v 16. stoletju postavili baziliko sv. Marije angelov in mučencev (Santa Maria degli Angeli e Martiri).

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

ZGONIŠKI OBČINSKI SVET - Potrdilo izvedenca po opravljenih meritvah

Zgonik: šolska poslopja so statično neoporečna

Na seji odobrili rebalans proračuna in resolucijo o ohranitvi obstoječih šolskih struktur

Šolska poslopja v zgoniški občini so statično neoporečna. Tako je med večrajšjo občinsko sejo sporočil župan Mirko Sardoč. Občinska uprava je že pred meseci - to je pred tragično nesrečo v liceju v Rivoliju v Piemontu - poverila izvedencu nalogo, naj preveri, ali šolske stavbe v občini odgovarjajo vsem predpisom o statičnosti. Strokovnjak je opravil potrebne meritve in ob koncu izdal potrdilo o statični stabilnosti poslopij otroškega vrtca v Gabrovcu, osnovne šole v Saležu in osnovne šole v Zgoniku.

Občinska skupščina je z glasovi levosredinske večine in ob vzdržanju Slovenske skupnosti in Nacionalnega zaveznitva odobril rebalans proračuna. Občina bo namenila 30 tisoč evrov za odpravo kosovnih odpadkov in vzdrževanje vozil in opreme smetarske službe. Svetovanje na področju varnosti pri delu bo stalo 5 tisoč evrov, 7.500 evrov bo stal nakup novih zabojnikov za smeti, izredno vzdrževanje občinskih nepremičnin pa 20 tisoč evrov. Dežela Furlanija-Juljska krajina je namenila občini 40 tisoč evrov za promocijo ozemlja.

Župan Sardoč je v svojem uvodnem poročilu omenil odredbo, podpisano 18. novembra, po kateri mora upraviteljica hitre ceste, to je podjetje Anas, v roku 60 dni dopolniti obstoječe cestne oznake na avtocestnem odseku in na pripadajočih dovoznih rampah na občinskem ozemlju s krajevnimi imeni in navodili tudi v slovenskem jeziku. »Za ta korak smo se skupno odločili s kolegi župani občin Devin-Nabrežina, Repentabor, Dolina in Milje, saj smo prišli do ugotovitve, da ni več sprejemljivo, da upravitelj te prometnice ne spoštuje zakonov,« je poudaril.

Načelnik svetniške skupine Slovenske skupnosti Dimitrij Žbogar se je županu zahvalil za to odločitev.

Sardoč je nadalje seznanil občinske svetnike z imenovanjem Tanje Bratos za občinsko podtajnico.

Ob koncu je zgoniška skupščina po daljši razpravi z glasovi večine in Slovenske skupnosti in ob nasprotovanju Nacionalnega zaveznitva odobrila resolucijo za ohranitev obstoječih šolskih struktur v občini, o kateri bomo še poročali.

M.K.

ZAHODNI KRAS - Soglasno odobrena resolucija Cattaruzze (SKP)

Poziv k ureditvi prometa

Promet na Kontovelu, Proseku in v Križu vse bolj kaotičen - Kočljivo pomanjkanje parkirišč

Zadnja leta je postal promet po vaseh Zahodnega Krasa vedno bolj kaotičen. Število avtomobilov se je povečalo, povečal se je pretok vozil, namenjenih z Komenskega proti Trstu. Parkiranje je problematično, ker parkirišč - kljub večletnim obljubam občinske uprave - še ni. Prav tako pa ni celovitega načrta o prometni ureditvi v treh zahodnokraških vaseh (Kontovelu, Proseku in Križu) in v Naselju S. Nazario.

Zahodnokraški rajonski svet se je že večkrat pritožil pri mestni in pokrajinski upravi, naj vendarle kaj ukretneta. Nekaj let je bilo potrebno, da je pokrajinska uprava prepovedala vožnjo tovornjakov skozi Prosek in Kontovel, in to je bilo tudi vse, kar je bilo

storjeno. V Križu se pritožujejo nad »nemogočim prometom« v dneh ko zaradi kake nesreče ali kake športne prireditve zaprejo Obalno cesto. Takrat se po ozkih ulicah vaškega jedra vije kača vozil. Zastojev je nič koliko, hude krvi med domačini tudi.

Zahodnokraški rajonski svet je na zadnji seji spet ugriznil v kisló jabolko prometne ureditve v treh vaseh in Naselju S. Nazario. Povod za razpravo je bila resolucija, ki jo je predložil podpredsednik skupščine, svetnik Stranke komunistične prenove Roberto Cattaruzza. V njej so izpostavljeni povečan promet, pomanjkljivi cestni oznaki, pomanjkljiva pozornost do tovarnega prometa skozi vasi, pomanjkanje parkirišč in ukrepov, ki bi

zaščitili kulturno, zgodovinsko in arhitektonsko bogastvo tamkajšnje skupnosti. V Križu je promet povečan predvsem v poletnih mesecih, na Proseku in Kontovelu je pomanjkanje parkirnih prostorov že kronično, v Naselju S. Nazario je ob nedeljah promet neznosen.

Dokument poziva tržaškega župana Roberta Dipiazza, odgovornega za promet, naj občinski uradi končno pripravijo podrobnostne načrte za ureditev prometa na Zahodnem Krasu, pri katerem pa naj bo soudeleženo tudi krajevno prebivalstvo. Prvenstvenega pomena je ureditev parkirišč na Proseku, za kar že obstajata tako izvršilni načrt kot predvideno kritje stroškov. Resolucija je bila odobrena soglasno.

OBČINSKI SVET

Sesljan: nova ureditev pristana

Devinsko-nabrežinski občinski svet je včeraj z glasovi desne sredine odobril načrt za novo sesljsko pristanišče, ki je dejansko sestavni del širšega načrta za razvoj zaliva. Župan Giorgio Ret je zavrnil zahtevo po odložitvi sklepa, ki jo je predlagala leva sredina. Njeni svetniki so bili zelo kritični do projekta, ki ga je dejansko zagovarjal le Ret, medtem ko so bili ostali zastopniki uprave in večine tiho. Z izjemo predsednika občinske urbanistične komisije Fabia Erama, ki je načrt predstavil v občinskem svetu.

Novost v primerjavi s sedanjim pristaniščem predstavlja neke vrste »pristanišče v pristanišču« v bližini nekdanjega avstro-ogrškega hotela. Občina načrtuje tudi dve novi stavbi, katerih namembnost pa je precej nejasna.

Levosredinska opozicija se boji za usodo tamkajšnjih jadrskih klubov, ki bi morali najti mesto na območju Castelreggia. Svetnik Edvin Forčič (Slovenska skupnost), ki je prav včeraj prevzel mesto Igorja Gabrovca, je opozoril zlasti na pomembno vlogo, ki jo igra v Sesljanu in širšem okolju Čupa, na kar se je navezal tudi vodja leve sredine Massimo Veronese. Adriano Ferfolja (SKP) je očital Retovi upravi, da predstavlja tudi načrt za pristanišče nesprejemljivo koncesijo zasebnemu lastniku Sesljskega zaliva.

Občinski svet je v zvezi s pristaniščem naložil Retovemu odboru dolžnost, da pripravi postopek za načrtovanje dve valobranov, ki bi zaščitili tako pristan, kot tudi tamkajšnje plaže. Občinska uprava se je tudi obvezala, da bo v doglednem času ustrezno rešila vprašanje privezov za ribiške in turistične čolne, ki jih je premalo.

UNIVERZA

Danes pobudi ob 70-letnici pravne fakultete

Pravna fakulteta Univerze v Trstu praznuje sedemdeset let delovanja, kar bo proslavila danes z dvojnimi prazniki in zborni dvorani tržaškega vseučilišča, ki bo v znamenju 60-letnice vstopa v veljavo italijanske ustave in splošne deklaracije o človekovih pravicah Organizacije združenih narodov. Ob 11. uri bodo podelili častni doktorat preživeli taboriščniki Liliani Segre, ki bo govorila na temo Proti ravnodušnosti. Rasni zakoni iz leta 1938 in molk sveta, pri čemer bo nastopil tudi pianist Pierpaolo Levi. Ob 15.30 pa bo posvet o boju proti še vedno obstoječim diskriminacijam oz. o tehnikah varstva in zaščite, pri čemer bodo govorili pomembni pravni izvedenci, kot so Federico Sorrentino, Aurelio Gentili, Maria Vittoria Ballestrero in Adelina Adinolfi.

ATER - V treh prenovljenih stanovanjskih hišah v Ulici del Prato

36 novih ljudskih stanovanj

V naslednjih dneh se bodo vanje že vselile družine - Skupen strošek znašal dva milijona evrov - Zaskrbljenost zaradi napovedanega krčenja

Skoraj stoletne stavbe so po prenovi videti kot nove

KROMA

Šestintrideset manj premožnih tržaških družin se bo že v naslednjih dneh vselilo v nova stanovanja v Ulici del Prato (v bližini glavne univerze). Ustanova ATER, ki v deželi skrbi za ljudska stanovanja, je namreč včeraj predala namenu tri prenovljene stanovanjske hiše, zgrajene v letih 1912-1913. Kot je pojasnila predsednica Perla Lusa, so iz osemindesetih obstoječih stanovanj pridobili osemindeset modernih bivališč različnih velikosti (od eno do trosobnih). Štirinadstropne stavbe so opremljene z dvigalom, vsako stanovanje ima lastno ogrevanje, nekatera tudi balkon, od koder sega pogled proti univerzi, mestu in Krasu. Osrednjega stopnišča niso podrli, ampak restavrirali njegove kamnite stopnice in železne ograje.

Prenova je stala nekaj več kot dva milijona evrov, »približno 77.000 evrov na stanovanje, na kar smo, glede na ceno uslug in drugih stroškov, posebno ponosni«. Predsednica pa je kljub temu zaskrbljena nad napovedano zamrzitvijo deželnih prispevkov za socialne gradnje. »Tisti prispevki so bili namensko dodeljeni posameznim obnovam in novim gradnjam. Njihova zamrzitev pomeni le eno: da številnim prošnjam ne bomo mogli ustreči, kar se sicer dogaja že danes, ko lahko pomagamo le 40% družin.« Deželni svetnik Alessandro Colautti ji je včeraj javno zagotovil, da do krčenja ne bo prišlo. (pd)

ŠOLSTVO - Pomemben dosežek za Nižjo srednjo šolo Sv. Cirila in Metoda

Nacionalno jezikovno priznanje za dijake katinarskega oddelka

Za projekt Tu smo doma jih je izbral slovenski center Cnepius - Slovesna podelitev bo v torek v Ljubljani

Katinarski oddelok Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda je prejemnik nacionalnega jezikovnega priznanja, ki ga Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja Cnepius od leta 2006 podeljuje za dosežke na področju učenja in poučevanja jezikov. Katinarski srednješolci in profesorji so si priznanje zaslužili s projektom Tu smo doma, s katerim italijanskim vrstnikom posredujejo osnove znanja slovenskega jezika in spoznavanja zgodovine in kulture slovenskega okolja Lonjerja in Katinari v obliki delavnic, predvsem pa z vodenjem po Učni poti vasi Lonjer, medtem ko so v načrtu še pobude, kot npr. večjezični slovarček, CD-rom in uvajanje slovenščine kot drugega izbirnega jezika na italijanski večstopenjski šoli Iqbala Masiha, ki sodeluje pri projektu poleg Didaktičnega ravnateljstva Sv. Ivan.

Slovesna podelitev priznanja bo v torek, 2. decembra, ob 11. uri v Grand hotelu Union v Ljubljani, ko bodo podelili tudi Evropski jezikovni priznanji projektoma Osnovne šole XIV. divizije iz Senovega in Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Celja (evropska jezikovna priznanja se v Sloveniji podeljujejo od leta 2002 za prispevke k večjemu ozaveščanju o pomenu jezikovne raznolikosti v Evropi). Slavnostni govorniki bodo minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, Marjetka Golež Kaučič z Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU in Univerze v Novi Gorici, ki je predsedovala ocenjevalni komisiji, in predstavnik Ministrstva RS za šolstvo in šport.

Med konkretnimi rezultati projekta Tu smo doma je tudi Učna pot vas Lonjer

ARHIV KROMA

HITRA CESTA

Kdaj pa bo povezan bolnišniški pol?

TARCISIO BARBO

V brk vsem triumfalnim proglasom tržaških občinskih upraviteljev in množičnemu ljudskemu slavu ob odprtju »zadnjega« odseka hitre ceste na Tržaškem, ta prometnica še ni dokončana. Tako trdi tržaški občinski svetnik Demokratske stranke Tarcisio Barbo. Odprtje odsekov od Padrič do Katinare in od Lakotiča do Rabujeza je bilo pomembno in tudi ljudski praznik je bil pravšnji. Hitra cesta pa bo dokončana šele, ko bo zgrajen še njen zadnji del, to je povezava med hitro cesto in bolnišniškim polom na Katinari. Barbo je v tiskovnem sporočilu spomnil, da se je že Antonionejeva deželna vlada leta 2000 dogovorila za pripravo načrta. Ta pa še čaka na dokončno odobritev. Leta 2002 je bil predložen podrobnostni načrt, na podlagi katerega naj bi nato zgradili povezavo z bolnišniškim polom. Dokument pa je bil tri leta kasneje umaknjen. Zatem je bil pripravljen drug načrt, z nekaterimi izboljšavami, kot se je bil izrazil tržaški župan Roberto Dipiazza. Za Tarcisia Barba je nezaslišano, da traja birokratski postopek za predstavitev načrta že celih osem let, v tem času pa sploh ni bila še sklicana servisna konferenca. Cestna povezava zadeva zdravje ljudi, pa tudi presnovo bolnišniškega omrežja na Tržaškem. Nenazadnje naj bi vplivala tudi na raziskovalne dejavnosti na zdravstvenem področju. Občinski odbornik Demokratske stranke je že pred mesecem vložil vprašanje na to temo tržaškemu županu Robertu Dipiazza, ki je tudi odbornik za urbanistiko, in bi se moral pobrigati za zadevo. Doselej ni prejel odgovora. Ko bi bil podrobnostni načrt o novem bolnišniškem polu odobren že pred leti, bi lahko mnogo privarčevali, je poudaril Barbo, in omenil tudi koliko. 8 milijonov 767 tisoč evrov, kolikor je stala »prilagoditev« otroške bolnišnice Garofolo.

OBČINA TRST - Druga izvedba pobude Nataleventi

Praznični december

Do 28. decembra v Trstu vrsta dogodkov - Prižgali bodo lučke, postavili drsališče in priredili več koncertov

Trst bo v prihodnjih dneh (do 28. decembra) spet božično razpoložen. Po lanskim, prvi izvedbi se v Trst vrača pobuda Nataleventi, ki jo prireja Občina Trst s prispevkom Dežele FJK. Praznično idilo bo ustvarjalo 29 društev, ki bodo poskrbeli za vesele koncerte, družabna srečanja in raznorazne nastope po mestnem središču.

Prvo bo že danes na sporedu srečanje z romantičnimi srednjeveškimi povestmi v dvorani Baroncini v Ul. Trento (ob 17.30) v sklopu nagrajevanja 3. državnega natečaja pravljic in povesti. Od jutri do nedelje bodo na Trgu sv. Antona (od 9.30 do 12.30 in od) potekale delavnice za najmlajše; v soboto bodo prižgali lučke na božičnih drevescih na Borznem trgu (ob 17. uri), v spremstvu godbe Arcobaleno in zbora alpincev še na Goldonijem trgu (ob 17.30), ob gospel pev-

cih I Menestrelli pa še pri Stari mitnici (ob 18.30). Na Verdijevem trgu bodo 4. decembra postavili drsališče, ki bo odprto od 9.30 do 23. ure. Najmlajše bo 5. decembra v športni palači pri Čarboli obiskal Miklavž (od 10.30 do 12.30), večer pa bo posvečen starejšim, ki bodo ob 21. uri v foajeu gledališča Verdi izvolili najlepšo Zimsko kraljico.

Veliki trg bodo 6. decembra (ob 14. uri) preplavili Miklavži na tristo-tih motorjih, ki bodo obdarili potrebne v zbirnih centrih, medtem ko bodo pri sv. Jakobu (od 15. do 18. ure) izžrebali zmagovalce šentjakobske loterije. Nedelja, 7. decembra, bo glasbeno obarvana, saj se bodo v dvorani Beethoven na Ul. Coroneo 15 predstavili udeleženci mednarodnega glasbenega tekmovanja, na Borznem trgu pa bo ob 11. uri lutkovna predstava. Kosta-

nji in rebula bodo 8. decembra protagonisti na Goldonijem trgu (ob 17. uri) ob spremljavi Holzhockarjev iz Sapade, medtem ko bodo v grljanski cerkvi ob 17. uri zadonele božične melodije, v gledališču Rossetti pa bo ob 20.30 koncert alpincev in fanfare. Športna prireditev v dobrodelne namene bo zaznamovala 10. december na Pomorski postaji (ob 19. uri), medtem ko bodo skulpture iz buč kraljevale v galeriji Tergesteo 14. decembra. 20. in 21. decembra se bodo po Velikem trgu vozile kočije, na Borznem trgu pa bodo ustvarjali umetniki.

Na štefanovo bodo potapljači ob 11. uri poskrbeli za podvodno mašo, ob 18. uri pa bo v luteranski cerkvi brezplačni gospel koncert. Slavnostni zaključek pobude pa bo 28. decembra z nastopom zvezd na drsališču (ob 18.30).

Ko zazebe v mehur ...

S prihodom nizkih, zimskih temperatur so mestni redarji še okrepili nočni nadzor po mestnih ulicah, da bi tako preprečili morebitnim malopridnežem, da bi lulali po središču ali pisali po zidovih in pročeljih palačah. V torek zvečer sta se ekipi posebnih policijskih enot v civilu podali na »sprehod« po Kavani. Navadno so protagonisti tovrstnih podvigov namreč gostje lokalov, ki pregloboko pogledajo v kozarec in se prepuščajo tovrstnim nič kaj elegantnim dejanjem predvsem v zakotnih in dokaj temnih ulicah te mestne četrti. V štirih urah, se pravi od 22. do 2. ure zjutraj, so mestni redarji zasacili šest moških, ravno med lulanjem po zidovih v Ul. Torbandana, Ul. delle Ombrelle (za lokalom Portizza) in Ul. Cassa del Risparmio; trije med njimi so bili Tržačani. Le eden izmed šestih je s silo reagiral na policijski poseg, ostali pa so se vdali slani globi 500 evrov.

PROMETNA POLICIJA - Zaključila se je operacija Evergreen

Prebrisana preprodaja avtomobilov

Preiskava je razkrila kriminalno združbo v osmih italijanskih deželah - Lažna podjetja so v leasingu kupovala vozila, ki so nato nenadoma izginila

»Kar se vozi po avtocesti A23, ne more mimo nadzora kolegov iz Amara,« je včeraj ponosno izjavil vodja deželnega oddelka prometne policije Luciano D'Agata. Na novinarski konferenci je namreč predstavnik medijev seznanil z uspehom operacije Evergreen, ki se je zaključila ravno v torkovih jutranjih urah in je v obsežni preiskavi prišla na sled organizirani kriminalni združbi, ki se je ukvarjala s preprodajo avtomobilov višjega cenovnega razreda. Vse se je začelo februarja letos, ko je prometna policija na avtocesti A23 pri Tolmeču ustavila 2 tovornjaka s prazno zadnjo ploščadjo. Predstavljeni dokumenti voznikov so se agentom zdeli sumljivi, tako da so sprožili širšo preiskavo, ki je najprej predvidevala prisluškovanja telefonskim pogovorom dvojice voznikov. Sum je bil utemeljen, saj je na dan prišlo nekaj imen »starih znancev« s področja preprodaje vozil (po tem je tudi operacija dobila ime Evergreen). Preiskava se je nato še razširila in preko-rčila meje dežele FJK. Agenti so prisluhnili 30 tisočim pogovorom in razkrinkali preprosto, a vendar zelo bistro prevaro: goljufi so v dvoletni dobi preprodali nad 200 avtomobilov višjega cenovnega razreda (predvsem vozil znamke bmw, porche, audi in suv) in skupno zaslužili kakih 10 milijonov evrov. Kriminalna združba je v Furlaniji-Juljski krajini, Toskani, Venetu, Lombardiji, Emiliji Romagni, Apuliji, Kampani-

ji in Abrucih ustanavljala lažna podjetja, ki so v leasing obliki financiranja »kupovala« vozila; po prvem plačanju obroku pa so ta nenadoma izginila oziroma podjetja so prijavila njihov krajod (na tak način sumijo, da je bilo oškodovanih kakih 15 finančnih družb). Avtomobilom so nato spremenili registrsko tablico in uredili vso potrebno dokumentacijo ter jih prodali v Španijo, Nemčijo, Madžarsko in Romunijo.

Inspektor Bortolotti je včeraj opozoril na izvrstno ponarejeno dokumentacijo: odlično so bili izpolnjeni dokumenti vozil, prav tako neoporečni pa so bili osebni dokumenti članov lažnih podjetij. Tudi dokumentacija slednjih je bila povsem popolna, od prijavljenih lažnih uslužbencev, do potrdil o prejemanju plače in celo izjav davčnih dohodkov ter zdravstvenih izkaznic. Goljufi so na pravih osebnih dokumentih spreminjali le črko priimka in si tako priskrbeli več ponarejenih dokumentov lažnih uslužbencev. Preiskava se sicer ni dokončno zaključila. V torkovem posegu so izvedli 26 hišnih preiskav v osmih deželah in zasegli veliko materiala, od ponarejenih dokumentov in registrskih tablic, do računalnikov, žigov in mobilnih telefonov, pri tem pa izdali štiri odredbe za hišni pripor, pet oseb so aretirali, medtem ko sta dve za enkrat še na prostosti v tujini. Vse dolžijo goljufije, združevanja v kriminalne namene, preprodaje, ponaredbe in prikrivanja. (sas)

Samo del zaseženega ponarejenega materiala

KROMA

DSI - Ponedeljkov večer

Poklon Karlu Kocjančiču vezan na spomenik na Velikem Cerju

Predstavili so Kocjančičevo monografijo, ki jo je uredil Milan Gregorič

Delo in življenje Karla Kocjančiča je zaobjeto v novi publikaciji

KROMA

Društvu slovenskih izobražencev v Trstu je v ponedeljek, 24. t.m., priredilo večer z naslovom »Spomenik na Velikem Cerju ali velika primorska zgodba o rehabilitaciji TIGR-a, izpovedana

skozi monografijo o življenju in delu Karla Kocjančiča«. Po uvodnih besedah predsednika Društva slovenskih izobražencev Sergija Pahorja je številno občinstvo najprej nagovoril urednik

zbornika Milan Gregorič. Poseg je začel z mislijo, da je življenje in delo Karla Kocjančiča tesno povezano na različnih nivojih z zgodovino Primorske, ne nazadnje pa z rehabilitacijo poslanstva in vloge TIGR-a v zavesti današnje slovenske družbe ter s postavitvijo spomenika na Velikem Cerju. Gregorič je na začetku omenil, da je Kocjančič začel svoje javno delo kot vsestranski član planinske primorske družine (o njegovih planinskih letih in delovanju je na ponedeljkovem srečanju na Donizettijevi je podrobneje spregovoril predstavnik Obalnega planinskega društva Darko Butinar), kasneje pa še kot aktiven član koordinacijskih odborov Kulturnega kluba Istra, Mnenjskega gibanja za Slovensko Istro, Gibanja 23. december ter v okviru domoljubnih organizacij v našem mestu. V želji, da bi osvetlil zamolčana dejstva in storjene krivice primorskemu odporniškemu gibanju in primorskim domoljubom, je bil med pobudniki Društva za negovanje domoljubnih tradicij TIGR Primorske. Dolga pot rehabilitacije TIGR-a se je vila na Primorskem do nedavnega. Še leta 1958 je bil Anton Ukmar, ki si je med prvimi prizadeval rehabilitirati tigrovce, deležen ostre graje, saj je tedaj veljalo mnenje, da TIGR ni bilo napredno gibanje oziroma da je, kot je dejal Boris Kraigher, za TIGR-om bila ne bolje definirana »tuja, imperialistična obveščevalna vohunska organizacija«. Z ustanovitvijo Društva za negovanje domoljubnih tradicij TIGR so nastale številne publikacije, ki so se sistematično lotile vprašanja TIGR-a, omeniti pa velja tudi podatek, da so že v prvem desetletju obstoja organizacije, pod vodstvom Karla Kocjančiča, postavili nad 30 pomnikov velikim pozabljenim primorskim

domoljubom, tri večje spomenike TIGR-u (v Ilirski Bistrici, Bovcu in Renčah) ter porodila se je misel postavitve spomenika na Velikem Cerju. Njegov idejni oče je bil Evstahij Pregelj, ki je skupaj s Kocjančičem našel prav na Velikem Cerju najprimernejšo lokacijo za ta spomenik. Pregelj je med drugim tudi posegel v ponedeljkovo razpravo, saj je bilo v ospredju prispevkov predsednika in tajnika društva TIGR Marjana Bevka in Lucijana Pelicono prav vprašanje postavitve trajne muzejske zbirke znotraj spomenika. Marjan Bevk je na začetku pojasnil, da je vodja skupine zgodovinarjev, ki se je ukvarjala z notranjo podobo spomenika, bila žal prezgodaj preminula Nadja Maganja in ne Branko Marušič, ki je vršil vlogo koordinatorja. Dejstvo, da se je v javnosti pojavila nova idejna zasnova muzejske zbirke, ki naj bi jo uredil Goriški muzej, pa je Marjan Bevk, po poklicu gledališki režiser, komentiral zelo jasno, da realizacija scenarija (vsaj v gledališču...) ne dovoljuje spremembe vsebine. Scenarij za razstavo namreč že obstaja, t.i. goriški koncept pa ga je povsem vsebinsko spremenil. Da omenjena tema zanima tudi Slovence v Trstu, je prišlo do izraza tudi v obliki diskusijskih posegov, v katerih so prisotni predstavili svoja gledanja na vzroke za to - od dnevnopolitične razprave obstoja slovenske pokrajine Primorska, ki bi vključevala tudi Goriško, do stalne dileme slovenskega človeka »kaj-pa-bodo-rekli-sosedi«. Tudi vprašanje postavitve kraja za verske obrede oziroma pietetni spomin v neposredni bližini spomenika na Velikem Cerju pa je, kljub prvotnemu konceptu, še vedno odprto, oziroma čaka na bolj ugodne čase.

Peter Rustja

GLEDALIŠČE MIELA - Raz/seljeni

Teža in korenine današnjega rasizma

Na srečanju z naslovom Rasizmi, izključevanja in izgoni so pojav osvetlili predvsem z zgodovinskega vidika

V gledališču Miel se je minulo sredo zvečer odvijalo srečanje, na katerem je tekla razprava o rasizmu v sodobni italijanski družbi, s posebnim pogledom na zgodovinsko dogajanje. V debati, ki je nosila naslov Rasizmi, izključevanja in izgoni, v organizaciji združenja Spaesati-Razseljeni, ki se letos ukvarja z obravnavo tematike emigracije, so sodelovali sociologinja Laura Balbo (Univerza v Padovi), filozof Alberto Burgio (Univerza v Bologni) in zgodovinarja Giacomo Todeschini (Univerza v Trstu) in Marta Verginella (Univerza v Ljubljani).

Burgio je v svojem posegu menil, da naj bi se rasistične težnje v italijanski družbi razvijale premo sorazmerno z zaostrovanjem družbene raznolikosti. Po njegovem je porast rasizma v Italiji dejansko odvisen od družbene neenakopravnosti (in ne od prisotnosti priseljencev), ki naj bi se od 80ih let preteklega stoletja dalje stalno večala. Glavno krivdo naj bi za to imeli mediji, prek katerih vodilne »kaste« iščejo notranjega sovražnika oziroma grešnega kozla za vse to kar v družbi ne deluje kot bi moralo. Raziskave pravijo, da se v Italiji - v primerjavi z Nemčijo, Veliko Britanijo in Francijo - doživlja prisotnost priseljencev kot neprimerljivo večjo »grožnjo.« Burgio zatrjuje, da se bo z večanjem gospodarske krize in posledično masovno brezposelnostjo v Evropi le še povečala diskriminacija priseljencev. Balbova se je spraševala, v kolikšni meri je italijanska družba še demokratična ter menila, da se vodilni politični razred ni sposoben oz. noče soočiti z rasizmom. Hkrati je podčrtala kontinuiteto, ki naj bi obstajala med nerazčiščeno zgodovinsko dediščino fašizma in sodobnim rasizmom.

Verginellova je v svojem posegu obravnavala tematiko protislovanstva v tržaški družbi. Menila je, da se v javnosti stalno izpostavlja, kako je Trst mesto strpnosti (zgodovinska prisotnost različnih verskih in jezikovnih skupnosti), medtem ko je ta značaj mesta še predvsem bil rezultat odločitev, ki so jih za časa Avstrije sprejemali na Dunaju. V nadaljevanju je dejala, da je bila ta strpnost postavljena v krizo v 19. stoletju, ko je slovenska manjšina v mestu pričela zahtevati enakopravnost (odprtje slovenskih šol v središču mesta, uporaba slovenščine v občinskem svetu, itd.), kateri so se voditelji italijanske večine zoperstavili. Tovrstna diskrimi-

Nastopili so univerzitetni profesorji

KROMA

nacija ni bila le sad politike, pač pa je imela podporo v vodilnih mestnih kulturno-intelektualnih krogih. Tržaška zgodovinarica je poudarila, da s tega vidika obstaja še danes določena kontinuiteta. V končnici svojega izvajanja je omenila nekaj zgovornih primerov, kako si kot pripadnik slovenske narodne skupnosti v Trstu, »ko ne veš kdaj, kako in zakaj,« lahko predmet rasne opredelitve in diskriminacije. Veliko odgovornost, da ni prišlo do izoblikovanja prepričljivejših oblik integracije znotraj tržaške družbe, ima politika, a tudi šola (ne poznavanje jezika in kulture sosedov) in univerza nasploh, pravi tržaška zgodovinarica.

Giacomo Todeschini, ki poučuje srednjeveško zgodovino, je spregovoril o tem, kako je sodobna svetovna gospodarska kriza tesno povezana z rasizmom. V teku stoletij je zahodna krščanska družba proizvedla tržno logiko, ki temelji na zaupanju. »Fides«

namreč v latinščini pomeni zaupanje tako v ekonomskem kot v verskem smislu, »kar je imelo in ima za posledico, da so ljudje s katerimi lahko trgujemo in tisti, s katerimi ne trgujemo, ker berejo drugačne svete knjige (na primer, Židje).« Tovrstna ekonomska dialektika je proizvedla in še danes ustvarja tiste, ki so »kot mi« in one, ki so »izven sistema.« Med slednjimi je Todeschini omenil 4 milijarde ljudi, ki danes v svetu živijo v revščini oziroma v slabih socialno-ekonomskih razmerah. »V času epohalne krize zaupanja, kakršni smo danes priča, ko ne vemo več komu zaupati, se na osnovi korenin, iz katerih izhajamo, lahko le poveča proizvodnja zunanjih sovražnikov, torej diskriminacija in izključevanje onih, ki niso kot mi. Rešitev bi v tej situaciji predstavljala redistribucija bogastva,« je sklenil svoj poseg Todeschini.

Matej Caharija

SSG: zadnji tržaški ponovitvi predstave Hči zraka

Koprodukcija Hči zraka Hansa Magnusa Enzensbergerja po izvirniku španskega dramatika Calderóna de la Barca, ki jo je Slovensko stalno gledališče uprizorilo v poletnih mesecih na festivalu Gledališča v gledališču, na čedajskem Mitelfestu in na Primorskem poletnem festivalu, je v tem mesecu odprla niz letošnjih produkcij SSG-ja. Mit o tragični, z nasiljem zaznamovani usodi babilonske kraljice Semiramide, ki je obenem metafora o nevarnosti absolutne oblasti in o manipulaciji človeka, je zaživel v režiji Janusza Kice, v izvedbi Borštnikove nagrajenke Silve Čušin v glavni vlogi, igralcev SSG-ja in priznanih gostov. Zadnji dve abonmajski ponovitvi z italijanskimi nadnapisi bosta na sporedu še danes ob 19.30 (Red K, z varstvom otrok) in v soboto ob 20.30 (Red T) v tržaškem Kulturnem domu.

Ob desetletnici smrti Jureta Cancianija

Stranka komunistične prenov prireja ob desetletnici njegove smrti danes ob 17.30, v dvorani Časnikarskega krožka (Korzo Italija, 13), predstavitev knjige Giorgio Canciani un comunista, un uomo libero. Spregovorili bodo avtorica Maria Tolone, direktor Primorskega dnevnika Dušan Udovič, član vsehdržavnega tajništva SKP - EL Claudio Grassi ter soustanovitelj SKP ter načelnik Oddelka za samostojne delovne dejavnost pri SKP - EL Guido Cappelloni. Ob 20.30 pa bo v Podlonjerju, v Ljudskem domu Giorgio Canciani (Ul. Masaccio, 24) Večer v spomin na Jureta, z večerjo za podporo Ljudskemu domu. Posegla bosta tovariša Renato Kneipp in Piero Dapretto.

Predstavitev biografije Mirka Špacapana

Na vabilo deželnega svetnika Igorja Gabrovca prireja Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček in založba Mladika tiskovno konferenco ob izidu knjige Mirko Špacapan - Politična biografija 1977-2007 v petek, 28. novembra, ob 11. uri v palači deželnega sveta (Modra dvorana) v Trstu. Knjiga obravnava 30-letno politično pot prezgodaj preminulega deželnega svetnika SSK Mirka Špacapana, ki je pred letom dni podlegel neozdravljivi bolezni. Na tiskovni konferenci bodo spregovorili deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, predsednik krožka Virgil Šček dr. Rafko Dolhar in urednik Belih priročnikov Ivo Jevnikar ter avtorja knjige Erika Jazbar in Miloš Čotar.

Trst proti smrtni kazni

V okviru mednarodne kampanje za svetovni moratorij izvajanja smrtnih kazni prireja Skupnost sv. Egidija tudi v Trstu vrsto pobud. V nedeljo, 30. novembra, bo na primer Vodomet štirih celin na Velikem trgu od 18. do 21. ure simbolično razsvetljen, kar bo pričalo o sodelovanju Trsta pri pobudi Mesta za življenje. Predstavniki Skupnosti sv. Egidija bodo ob tej priložnosti delili informativno gradivo in zbirali podpise proti smrtni kazni.

V sredo, 3. decembra, pa bo ob 17.30 na Pomorski postaji nastopil Bud Welch iz Oklahome Cityja. Gre za člana ameriškega društva Journey of Hope, ki bo spregovoril o svojem nasprotovanju smrtni kazni, kljub temu da je izgubil hčerko v atentatu, ki ga je v Oklahomi Cityju pripravil Timothy McVeigh. Pokroviteljstvo nad srečanjem je prevzela Pokrajina Trst. Bud Welch bo 4. decembra nastopil še na Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani.

RICMANJE - 40-letnica delovanja Pihalnega orkestra Ricmanje

Godbeniki so jubilej proslavili z nastopom pred domačim občinstvom

Ricmanjski godbeniki v domači Babni hiši

KROMA

Nedeljski popoldan v ricmanjski Babni hiši je minil v znamenju domače godbe na pihala. Pihalni orkester Ricmanje z dirigentom Aljošo Tavčarjem na čelu se je namreč po slavnostnem koncertu ob jubilejni, 40-letnici godbenega delovanja v gledališču Miela predstavil še v domači sredi. V Babni hiši so ob tej priložnosti postavili tudi razstavo, ki prikazuje dolgoletno godbeno delovanje, od pokalov pokalov in priznanj, do uniform, člankov, slik in fotografij ter video posnetkov o ricmanjskih godbenikih.

Prijetno glasbeno srečanje je uvedla skladba Scimia polka, ki jo je godba igrala ravno pred štiridesetimi leti. Nato so godbeniki občinstvu postregli z dvema klasičnima skladbama, in sicer z Norveško Suito iz Peer Gynta norveškega skladatelja Edvarda Griega ter Martin Krpan slovenskega skladatelja Emila Glavnika. V drugem delu koncerta je domača godba zaigrala sklop sodobnejših melodij: poskrbel je za nekaj swing primesi (Just a Gigolo, Moonlight Seenade, Benny Goodman The King Of Swing), za utrinek film-

ske glasbe (Love Story, La vita è bella) in še za nekaj komadov iz Broadwayskih muzikalov (Sound Of Music, West Side Story). Orkester je zaigral zelo dobro in ubrano ter dokazal svojo odlično pripravo ter seveda izvrsten glasbeni čut.

Ricmanjska dvorana je bila polna, domača publika pa je svoje godbenike in njihov nov repertoar nagradila z navdušenjem in toplimi aplavzi.

Pihalni orkester Ricmanje čaka v prihodnjih tednih več koncertov: prvi bo božično-novoletni koncert v gledališču Prešeren v Boljuncu, nato bo konec januarja nastopil na Reviji kraških godb, zatem pa se bo s koncertom poklonil zavetniku sv. Jožefu. Omeniti pa velja tudi večji projekt, ki ga snujejo ricmanjski godbeniki za poletno sezono; orkester se bo namreč publiki predstavil s tremi oziroma štirimi koncerti na različno tematično (opera in operetna glasba v sodelovanju z liričnim pevcem in pevko, filmska glasba, swing in latinoameriški ritmi, slovenski valčki, polke in zimzelene melodije slovenske popevke).

FESTIVAL CHATWIN

Claudiu Magrisu glavna nagrada

Izročili mu jo bodo v soboto

Še eno priznanje za tržaško literarno ustvarjanje. Tokrat ga bo prejel pisatelj Claudio Magris, ki ga bodo v soboto nagradili v sklopu zaključnega večera, in sicer v soboto, 29. novembra, letošnje izvedbe Festivala Premio Chatwin - camminando per il mondo, ki ga v Genovi prirejajo že sedmič.

Gre za natečaj in festival literature, fotografije, reportaže in videozapisov, posvečenih spominu velikega zapisovalca potovanj in globetrotterja, angleškega fotografa, Bruceja Chatwina.

Osrednja nagrada 2008 bo pripadla tržaškemu profesorju ker, kot piše v motivaciji, »je uspel ujeti, s pomočjo nove literarne formule vez med življenjem, potovanjem in pisanjem. Njegova literatura ima namreč to značilnost, da prepleta kraje z življenjem in kulturo ljudi, ki v njih živijo. Na tak način, z odkrivanjem številnih posameznih in kolektivnih zgodb, ki jih obenem reši pozabe, ji tudi uspe, da ponudi bralcu zanimivo spoznavanje zgodovine, ki bi je drugače nikoli ne zasledili«.

Nekakšna nagrada za življenjsko delo, ki so je bili v prejšnjih izvedbah deležni Fernanda Pivano, Fosco Maraini, Walter Bonatti, Tiziano Terzani, Ettore Mo in Stefano Malatesta, bo tako letos prišla v Trst. Magrisu jo bo na zaključni slovesnosti v soboto zvečer izročila Chatwinova vdova, Elisa-

beth, ki je hkrati tudi osrednja gostiteljica vsakoletnega jesenskega genovskega kulturnega dogodka.

Na večeru pa bodo izročili še vrsto drugih nagrad za reportaže, fotografije, video in literaturo, ki se seveda navezujejo na pripovedovanje o odkrivanju kultur in tradicij sveta. Chatwin, je namreč bil pisatelj in fotograf, nemirni popotnik, osebnost, ki jo uvrščajo med najpomembnejše tovrstne figure preteklega stoletja. Kot je sam zapisal, je »naš pravi dom cesta, in naše življenje, potovanje, ki bi ga morali opraviti peš«.

Tako kot že v prejšnjih letih, je tudi tokrat predsednik žirije filmski režiser, letos je Paolo Virzì.

Že lani pa so v Genovi nagradili Tržacana: nagrado Viaggi di carta za najboljšo knjigo o popotovanju je namreč prejel novinar Paolo Rumiz, za delo La leggenda dei monti naviganti. (Iga)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 27. novembra 2008
VIRGIL

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.24 - Dolžina dneva 9.03 - Luna vzide ob 6.17 in zatone ob 15.12.

Jutri, PETEK, 28. novembra 2008
LELIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,7 stopinje C, zračni tlak 1020 mb raste, veter 32 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 14,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. novembra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3. (040 274998). Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5 (040 368647).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega

podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.05, 21.15 »Twilight«.

ARISTON - Dvorana je zasedena.

CINECITY - 16.00, 17.30, 18.20, 20.00, 21.30, 22.15 »Twilight«; 16.30, 19.50, 22.15 »Nessuna verita«; 16.00, 18.40, 21.30 »Changeling«; 16.00, 20.05, 22.00 »La fidanzata di papà«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »007 - Quantum of solace«; 18.00 »Mamma mia«!.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.10 »Changeling«.

FELLINI - 18.45, 22.15 »Galantuomini«;

GIOTTO - 20.30 »Si puo' fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Mamma mia«!.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Nessuna verita«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.20, 21.20 »Karrantena Quarantine«; 17.00, 19.00, 21.00 »Čeljusti Rogue«; 16.30, 18.30 »Hišna zajčica«; 20.30 »Zadetki: Ananas ekspres«; 17.20 »Muhice osvaja jo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15, 22.15 »La fidanzata di papà«; 18.15 »The burning plain«; Dvorana 2: 16.45 »High School Musical 3«; 16.30, 18.30, 20.15, 22.15 »Quantum of solace«; Dvorana 3: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 4: 16.45 »Wall-E«; 18.30, 20.20, 22.15 »Giu' al nord«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Twilight«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.10 »007 Quantum of Solace «; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verita«; Dvorana 4: 17.40, 20.30 »Changeling«; Dvorana 5: 17.50, 20.10, 22.10 »La fidanzata di papà«.

Šolske vesti

DPZIO J. STEFAN obvešča vse dijake nižjih srednjih šol in njihove starše, da bo v ponedeljek, 1. decembra, v petek, 5. decembra, od 16. do 19. ure in v soboto, 6. decembra, od 9. do 13. ure Dan odprtih vrat. Po predstavitvi posameznih oddelkov bodo profesorji in dijaki na razpolago za katerekoli informacije.

TRGOVSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGE ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 3. decembra, od 16. do 19. ure na sedežu (Vrdska cesta 13/2).

GEOMETRSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGE ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 6. decembra, od 17. do 20. ure na podružnici (Cane-strinijeva ploščad 7).

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. FRAN MILČUNJE S KATINARE tudi letos organizira silvestersko družinsko zimovanje SNEŽINKA v počitniškem domu VILA v Kranjski Gori. Zimovanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja, namenjeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrtca do višje). Organizirali bomo smučarski tečaj, nočne sprehode, ogled razsvetljenega slapa Peričnika v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sankanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsnje, krpjanje in nočni spust s sanmi. Če bo snega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežene gradove in iglo-je. Za vse dodatne informacije in prijavo lahko pokličete od 24. decembra na 040-567751 ali

320-2717508 (Tanja) ali na e-mail: franmilcinski@gmail.com.

Izleti

KRUT prireja v soboto, 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

IZLET SPDT V BRKINE SPDT vabi članice in prijatelje na izlet v Brkine, ki bo v nedeljo, 30. novembra. Zbirališče bo ob 8. uri pri cerkvi v Bazovici. Vodi Slavko Slavec. Z osebnimi avtomobili se bomo podali v Tatre, Rjavče, do mlina Bizaj, obiskali bomo kraj nekdanje Partizanske bolnice in se vrnili v Tatre. Predvidene so štiri ure hoje. Vse dodatne informacije Vam nudi Slavko tel. 040/228118 ali Vojka 040/2176855.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ V BARKOVVLJAH organizira izlet po kraških poteh od Proseka do pristana pri Čupah. Zbirališče v nedeljo, 30. novembra, ob 9. uri pri prosoškem spomeniku padlim. Priporočena primerna obutev in malica. V primeru slabega vremena izlet odpade. Info: 328-9190089.

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za dvodnevni izlet, 7. in 8. decembra, »Med jasicami in božičnimi sejmi« z ogledom Verone, svetovne razstave jasic ter sejmov v Trentu in v Levico Terme. Vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicero-ne 8/B, tel. 040-360072.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR organizirajo v petek, 12. decembra, izlet v Ljubljano, ki se ga lahko udeležijo ostareli občani (nad 65. letom starosti). Za vpisovanja in morebitne informacije se lahko obrnete na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 (Sesljan), od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040 - 2017389).

SKD BARKOVLJE prireja v nedeljo, 14.

decembra praznik 50-letnikov. Povezan bo z avtobusnim izletom v Ljubljano: ogled mesta z vodičem, kosilo, ogled predprazničnega sejma. Vsak se lahko vpiše. Informacije nudimo na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

Mali oglasi

AVTOMOBILSKE GUME pirelli 185/60 R14 zelo malo rabljene, ugodno prodam. Tel. na št. 040-228766.

DVE OMARI v avstrogrškem stilu družinskih prednikov, v dobrem stanju, prodam po ugodni ceni. Tel. 040-575145 ali 348-2801144.

GRELEC znamke lamborghini calor, km 0,33, v odličnem stanju, katerega vrednost novega je 1.600 evrov, prodam za 140,00 evrov. Tel.: 040-208989.

IŠČEM DELO kot varuška starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. 329-7404187.

IŠČEM ZAPOSILITEV kot negovalka ostarelih oseb, 24 ur dnevno. Sem 50-letna ženska z večletno izkušnjo, z odličnim znanjem hrvaščine in italijanščine, dobro obvladam slovenščino. Tel. št. 335-5474244.

MAZDA 3, 1.6 TD, 16v, v odličnem stanju, letnik 2006, plave barve, 44.000 prevoženih km., še tri leta garancije, prodam. Tel. na št. 328-9522292.

PRODAM TOYOTO land cruiser executive, tri vrata, letnik 2003, prevoženih 135.000 km, sive metalizirane barve, notranjost v usnju, satelitski sprejemnik, senzorji za vzvratno vožnjo. Tel. 348-2585024.

PRODAM črni krzneni dolgi plašč (visone black gamma), ekskluziven model. Tel. 340-9329903.

PRODAM samostojno hišo v odličnem stanju na Colu, 200 kv. m. na dveh etažah, 1900 kv. m. vrta in gozda. Tel. na št. 040-327128 (v večernih urah).

V KRIŽU prodajam stanovanje, 90 kv. m. z balkonom in garažo. Tel. 334-5088775.

INTERVJU - Novinar in pisatelj Vittorio Zucconi

»Če se Amerika prehladi, zakašljamo prav vsi ...«

V Trstu bo danes predstavil svojo najnovejšo uspešnico

Ko smo se julija pogovarjali na tržaškem Velikem trgu, je dejal, da bo Barack Obama zmagal, »če bo "ideja" vžgala, če se bodo volivci zaljubili v njeno simboliko.« Vittorio Zucconi se ni motil, »ideja« je prepričala večino ameriških volivcev in navdušila velik del sveta. Italijanski novinar in pisatelj bo danes v tržaški dvorani Baroncini (ob 18.15) predstavil svojo najnovejšo knjigo L'Aquila e il pollo fritto - perché amiamo e odiamo l'America. Kajti po dobrih dvajsetih letih, kolikor jih živi med Italijo in Združenimi državami, se z Ameriko krega vsak dan ...tako kot z ženo. A istočasno ve, da brez njiu ne zna živeti.

Vaš dolgoletni odnos z Ameriko zaznamuje rek »odi et amo«: v kakšni fazi ste danes?

Na medenih tednih! Kot bi se pravkar ločil od stare žene in se poročil z novo: vsi smo zaljubljeni, polni upanja. Amerika ima to čudovito sposobnost, da se nenehno prenavlja in spreminja. Tak je tudi recept za uspešno poroko, sicer jo razje dolgčas.

Nobenega sovraštva več?

Oh ne, še vedno sovražim običajnih tisoč reči, a so v tem trenutku detajli, nekaj podobnega možu, ki smrči: manjše nevšečnosti pač. Ne prenašam na primer ameriške obsedenosti s hrano, ali pre-

številih oglasov, ki reklamirajo zdravila. Sem namreč hipohondrij in če mi med vsako televizijsko oddajo serviraš dvajset različnih zdravil, bom gotovo zbolel za tistimi boleznimi. Seveda, skrbi in jezi me tudi finančna kriza, a to so resne zadeve, ki niso za zaljubljenca.

Julija ste dejali, da bo Obama zmagal, in to z veliko razliko glasov, če se bo Amerika zaljubila v novost. Niste se motili.

Tokrat se k sreči nisem motil, Amerika je izbrala drugačno, novo, nepoznano podobo. Volivci so izbirali med strastjo in garantiranim rabljenim vozilom. Vedel sem, da to ne bo "poroka iz koristi", seveda pa nisem vedel, da se bo dva meseca kasneje porušilo pol finančnega sveta. Po tem dogodku je bilo skoraj neizbežno, da bodo ljudje izbrali novost, ne pa stranko, ki jih je popeljala v krizo.

Pričakovanja so velika: jih bo Obama sposoben uresničiti?

Svetovna levica je obsojena na razočaranje, saj so njena pričakovanja vedno ogromna in ne upoštevajo dejstva, da bi se jim lahko kje tudi minimalno upirali. Kakorkoli, obeti so dobri. Videl sem izvolitev sedmih ameriških predsednikov, a se ne spominjam nikogar, ki bi tri tedne po izvolitvi predstavil svojo ekipo. Obama ni improvizator, ampak dober šahist z jasno strategijo. Mislim, da bo, seveda v mejah mogočega, učinkovit. Američani sedaj ponovno zaupajo svojemu predsedniku, kar je zanje izredno pomembno. Prav nič niso podobni Italijanom, ki se najbolje počutimo, ko je vlada najmanj prisotna...

Kako si razlagate neverjetno evforijo, ki je po Obamovi zmagi zajela velik del sveta?

Amerika ostaja os, okrog katere se vrti svet: če se Amerika prehladi, zakašljamo prav vsi. Z Bushem so priplavala na površje vsa protiameriška čustva, a ljudje imajo radi Ameriko ...in vsi potrebujemo nekaj boljšega. V koga naj bi se sicer zaljubili? V Kitajsko? Indijo? V Putinovo Rusijo, kjer ubijajo novinarje in ukinjajo časopise? Seveda, videli bomo, če bo ta ljubezen večna: ali pa bo splahnela kot tiste poletne ljubezni po povratku s počitnic.

Vaša najnovejša knjiga je kolaž številnih vsakodnevnih zgodb: kako jih sploh odkrijete?

Če opazuješ, gledaš naokrog, se zgodbe same priplazijo do tebe. Posebno v New Yorku, kjer slišiš jezike in narečja z vsega sveta. Sesti moraš na rečni breg in počakati, da gre zgodba mimo tebe. Res ni težko, le dovolj skromen moraš biti. In vedeti, da s svojimi zgodbami ne boš razlagal sveta, ampak le pripovedoval o njem.

Poljanka Dolhar

SSG - Abonma Morski pes

V goste so prišle Čarovnice

Gre za predstavo Slovenskega ljudskega gledališča Celje, ki so jo v torek odigrali v tržaškem Kulturnem domu

Lov na čarovnice se še ni končal. Zlobne starke s kljukastim nosom in špicastim klobukom so nadomestile navidezno čisto običajne ženske, ki še obvladajo čarovniške skrivnosti. O modernih čarovnicah je marsikaj razkrila gostujoča produkcija za mladino Slovenskega ljudskega gledališča Celje Čarovnice, ki je odprla letošnjo ponudbo srednješolskega abonmaja Morski pes. Mladi abonenti Slovenskega stalnega gledališča so si ogledali v torek predstavo, ki je nastala po knjigi znamenitega mladinskega pisca Roalda Dahla v dramati-zaciji Davida Wooda in v prevodu Jakoba Jaše Kende.

Britanski pisatelj norveškega rodu (avtor obče znane novele Čarli in tovarna čokolade) zaobjame svojo dvojno narodnost v zgodbi angleškega dečka, ki po smrti staršev ostane sam z babico na Norveškem. Babica (v tej uprizoritvi igralka Anica Kumer) posvari vnuka pred čarovnicami, ki sovražijo vse otroke; prepoznavne so po rokavicah, ki prikrivajo kremplje, lasuljah, saj so v resnici plešaste in polne nemarnih ran, po stopalih brez prstov, modri slini in velikih nosnicah, s katerimi zavohajo prisotnost otrok.

Ko se oba preselita v Anglijo, se mami Poba (David Čeh) mora soočiti z Veliko Velečarovnico (Barbara Vidovič), ki na zborovanju čarovnic načrtuje uničenje vseh otrok v Angliji. Glavni junak prekriza njene načrte s pomočjo babice, a ne uide začaranju, saj ga čarovnice (Minca Lorenci, Manca Ogorevc, Tanja Potočnik, Lučka Počakaj in Nina Ivanišin) spremenijo v miš skupaj z drugim otrokom, razvajenim sladkosnedom Brunom (vlogo duhovito odigra Luka Cimprič). Čarovnice so premagane, konec pa ni konvencionalno srečen, saj bo Poba

Na odru so zavladale čarovnice

KROMA

ostal miš in živel kratko mišje življenje, za kar se optimistično potolaži z mislijo, da »ni važno kdo si, a da te ima kdo resnično rad«. Grotesknost, kot tudi kanček krutosti, spadata v Dahlov slog in ponujata zanimive iztočnice gledališkemu ustvarjalcem, med katerimi je kostumografinja Maja Ballund najbolj učinkovito ujela in interpretirala sarkastično dimenzijo s kostumi, ki so pri Velečarovnici črpali iz bolj tradicionalne »čarovniške estetike«, pri drugih čarovnicah pa so pričarali pisano eleganco mladih dam v kričečih barvah s prepoznavnimi zunanjimi značilnostmi modernih coprnice. Velike in male lutke živali, v katere so začarale otroke, pa je izdelal Gregor Lo-

renci.

Manj učinkovito pa so delovale scene Lane Stojan, ki so dobile navdih v krogla in spiralah čarovniškega laboratorija, a brez potrebne evokativne moči ali dovoljšnjega, »čarobnega« leska, ki bi prispevala k pričaranju in doživljanju nadnaravne situacije. Režija Mihe Alujeviča je dala predstavi prepočasen tempo z mrtvimi točkami, ki bi jih večja vloga glasbene kulise in luči lahko bistveno pozivila. Zasnova predstave z veliko zasedbo in bogato ekipo ustvarjalcev pa je kazala hvalevredno pozornost tudi do zahtevne publike najstnikov, ki je potrebna primernih vsebin, a tudi bolj širokopotezno izdelanih produkcij. (ROP)

LJUBLJANA - Včeraj

Edvardu Zajcu podelili nagrado Trend 2008

Edvard Zajec, eden od pionirjev računalniške umetnosti, je letošnji dobitnik nagrade za modno in vizualno ustvarjalnost - Trend 2008. S svojimi dosežki na tem področju so v zadnjem letu izstopali še Zoran Garevski, Luks studio, Matej Andraž Vogrinčič in Peter Gabrijelčič. Nagrade so podelili sinoči v Festivalni dvorani v Ljubljani. Nagrajence je izbrala strokovna žirija desetih članov, ki jih je k ocenjevanju povabila avtorica projekta Trend Jožica Brodarič.

Tržaški Slovenec Edvard Zajec (1938) velja za enega od pionirjev računalniške umetnosti. Čeprav se sam temu nazivu izogiba, ostaja dejstvo, da sodi v privilegirano skupino vizionarskih umetnikov, ki so pred več kot štirimi desetletji v svoje delo na takšen ali drugačen način kot izrazno sredstvo vpeljali računalnik, v umetnost pa vnesli kibernetska načela.

S svojimi inovativnimi idejami je tlakoval, še bolje rečeno programiral, pot uporabi novih tehnologij v sodobni umetnosti, ki se danes zdi povsem samoumevna. Za njegova programirana dela je značilna skoraj znanstvena obravnava vprašanj kom-

pozicije, perspektive, barv in zvoka. Njegovi ključni tematiki, ki jima je posvetil večino svojega opusa, pa sta interaktivnost v smislu vzpostavitve dvosmerne komunikacije med avtorjem in gledalcem, ter raziskovanje časovne dimenzije vizualnih podob, je zapisala žirija.

Zajec je razstavljal v najuglednejših galerijah in umetnostnih institucijah, med drugim v Muzeju sodobne umetnosti v New Yorku (MoMA), Centru Georges Pompidou v Parizu, na Ars Electronici v Linzu in drugod. Leta 1980 se je zaposlil na ameriški univerzi Syracuse v zvezni državi New York, kjer je ustanovil oddelek za računalniško umetnost, ki ga vodi še danes. Slovenski javnosti se je podrobneje predstavil pred letom dni na retrospektivni razstavi, ki jo je pripravil Mednarodni grafični likovni center v Ljubljani.

Modni kreator Zoran Garevski bo dobil nagrado za modno ustvarjalnost, Luks studio, sodobni umetnik Matej Andraž Vogrinčič ter profesor in dekan Ljubljanske Fakultete za arhitekturo Peter Gabrijelčič pa so si po oceni žirije prislužili nagrado za vizualno ustvarjalnost.

V Celovcu predstavili nemški prevod Pahorjeve knjige Piazza Oberdan

V celovski založbi »kitab« so zpredstavili knjigo staroste zamejskih pisateljev Borisa Pahorja Piazza Oberdan. V nemščino je literarni in zgodovinski sprehod po tržaškem mestnem jedru prevedel Reginald Vospernik, bivši ravnatelj Slovenske gimnazije v Celovcu. Založnik Wilhelm Baum je na predstavitvi poudaril pomen spoznavanja zgodovine v alpejadranskem prostoru, prevajalec Reginald Vospernik pa je ugotovil, da pride v knjigi do izraza tudi večkulturna podoba Trsta. Zanimiva za nemško govoreče bralce pa je tudi zaradi tega, ker gre »za srednjeevropsko zelo pomembno tematiko odnosa nekega malega naroda do fašizma in nacionalsocializma«, je še pristavil Vospernik. (I.L.)

Na slovenskem knjižnem sejmu zgodbe o ženskah

Prva letošnja debatna kavarna v sklopu 24. slovenskega knjižnega sejma je potekala na temo Srhljive zgodbe žensk v različnih kulturah. V znamenju 25. novembra, dneva boja proti nasilju nad ženskami, so povezovalc Mitja Meršol, novinarka Nika Vistoropska in prevajalka Urška Kaloper spregovorili o položaju žensk v muslimanskem svetu in Evropi. Za iztočnico debate sta jim služili knjigi Tisoč veličastnih sonc Khalede Hosseinija in Lepota za tančico pisateljice Deborah Rodriguez, ki sta izšli pod okriljem založbe Mladinska knjiga. Meršol je dejal, da je ob tisočih veličastnih soncih v muslimanskem svetu, o katerem knjigi govorita, lahko za zidovi tudi tisoč veličastnih senc. Sam meni, da je težko izkoreniniti nasilje in izkoriščanje žensk v muslimanskih deželah, če tam ohranjajo mentaliteto, da so »ženske moškemu samo v pomoč in naslado«. Novinarka revije Ona Vistoropska je opomnila, da jo je v omenjenih knjigah ganilo, kako se dogajanje spreminja s politično oblastjo. »Ko govorimo o zatiranju žensk, se moramo zavedati, o kakšnem okolju in kulturi govorimo,« je opomnila in dodala, da je tudi krščanska kultura polna zatiranja. Knjigi Hosseinija in Rodriguezove sta postavljeni v Afganistan. Knjiga Lepota za tančico je po besedah prevajalk Kaloperjeve postavljena v čas po talibanski vladavini v Afganistanu, ko so se zakoni nekoliko sprostiti in so ženske pridobile nekatere pravice. V knjigi je zbranih več zgodb mladih afganistanskih žensk, ki pričajo o tem, kako močno je omejevanje človekove svobode v Afganistanu. Med drugim je v omenjenih knjigah predstavljeno tudi, kako poteka trgovanje z ženskim blagom. (STA)

Od jutra do jutra.

Od doma do doma, od bralca do bralca.
Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2008 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

Denar za šolske potrebščine

Goriška pokrajina je namenila višjim srednjim šolam skupno 40 tisoč evrov za nakup raznih potrebščin, opreme za pisarne in čiščenje prostorov ipd. Denar bo šel vsem šolam, ki domujejo v poslopljih v pokrajinski lasti, to so licejski pol Trubar-Gregorčič v Gorici, šole Einaudi-Marconi v Štancu, Buonarroti v Trzinu, Brignoli v Gradišču, Cossar in D'Annunzio-Fabiani v Gorici, ISIP v Trzinu, Alighieri-Duca degli Abruzzi-Slataper v Gorici in Galilei-Pacassi-Fermi v Gorici. Prispevke bo pokrajina dodelila na podlagi števila vpisanih dijakov, površine šolskih prostorov ter števila šolskih sedežev in večernih tečajev. Uprava je namenila še 41 tisoč evrov dejavnostim univerz za tretje starostno obdobje.

Polfinalni del natečaja

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se bodo danes z začetkom ob 16. uri nadaljevale polfinalne selekcije v okviru osmega mednarodnega natečaja za nagrado Giuliano Pecar; v drugo fazo tekmovanja je bilo pripuščenih petnajst pianistov. Danes od 9. ure dalje pa bodo na odru tekmovali pianisti iz skupine D, ki niso še dopolnili 18. leta in se potegujejo za nagrado mesta Gorica. Vstop na avdicije je prost.

Srednjeevropska književnost

V Gorici bo danes in jutri 42. mednarodni posvet inštituta ICM, ki je posvečen srednjeevropski književnosti včeraj in danes. Današnji dopoldanski program bo potekal z začetkom ob 9.30 v dvorani palače Attems Petzenstein na Kornu, med predavatelji bo Dimitrij Volčič, posebni gost pa bo Ciril Zlobec. Popoldne se bo dogajanje selilo v konferenčno dvorano Hotela B.W. Gorizia Palace; med govorniki bo Marija Mitrovič iz Trsta, ki bo predavala o politični misli Iva Andrića. Posvet se bo nadaljeval jutri od 10. ure dalje na istem mestu. V dopoldanskem programu bodo med drugimi predavali Hans Kitzmüller, Quirino Principe in Igor Škamperle, ki bo govoril o slovenski književnosti, od 15. ure dalje pa bo vodil popoldanski in zaključni del dvodnevne mednarodne srečanja.

Trubarjeva proslava v Mirnu

Na osnovni šoli v Mirnu bodo nocoj ob 19.30 proslavili Primoža Trubarja ob 500-letnici rojstva. Ob kraji prireditvi bodo ponudili na ogled Dalmatinovo biblijo iz leta 1584. Pobudnika sta osnovna šola in društvo Stanko Vuk.

»Bye bye Tocai«

V konferenčni dvorani Hiše Ascoli v ulici Ascoli 1 v Gorici bo danes ob 17.30 predstavitev knjige »Bye bye Tocai« avtorice Cristine Coari.

SOVODNJE - Delegacija Kmečke zveze na srečanju z občinskimi upravitelji

Odškodnine za razlastitve naj služijo tudi teritoriju

Prihodnji četrtek prirejajo javno srečanje o razlastitvenem postopku

S srečanja med sovodenjskimi upravitelji in Kmečko zvezo

BUMBACA

Sovodnje bodo utrpeli veliko škodo zaradi gradnje avtocestnega odseka med Gorico in Vilešem. Med gradbenimi deli bodo težave in zastoji na dnevnem redu, nakar pa bo po novi avtocesti vseskozi gost promet. Zaradi tega si sovodenjska občinska uprava prizadeva, da bi od dežele prejela primerno odškodnino, s katero bo lahko uresničila vrsto javnih del v vasi. Da imajo Sovodenjci pravico do odškodnine, so prepričani tudi pri Kmečki zvezi, ki meni, da bi lahko gradnjo avtoceste izkoristili za ovrednotenje teritorija in morda tudi za oživitve kmetijskih dejavnosti.

Po besedah tajnika Kmečke zveze (KZ) Edija Bukavca, ki se je z goriškim predsednikom KZ Stankom Radikonom, odgovornim za goriški urad KZ Walterjem Mikluzom in deželnim predsednikom KZ Francem Fabcem v torek srečal s sovodenjskim županom Igorjem Petejanom ter občinskima odbornikoma Zdravkom Custrinom in Alenko Florenin, je treba doseči protivrednost, ki bi delno omilila negativne posledice gradnje avtoceste. Na Sovodenjskem je sicer že tekla beseda o gradnji namakalnega sistema, po pričanju Bukavca pa bi lahko pripravili še kak razvojni projekt, ki bi spriči škode zaradi del na avtocesti morda prejel tudi finančno podporo dežele. Katere pobude gre predlagati, je po Bukavčevem mnenju odvisno od zanimanja domačinov, ki bi bili pripravljeni angažirati se za njihovo uresničitev. Bukavec je sicer pojasnil, da ima Kmečka zveza kar nekaj izkušenj z razlastitvenimi postopki, saj se je v preteklosti ukvarjala z razlastitvami na Kolonkovcu, za gradnjo sinhrotrona in za hitro cesto pri Trstu, ki so jo odprli prejšnji teden. Svoje izkušnje bo Kmečka zveza dala na razpolago tudi Sovodenjem, zato pa bo skupaj s sovodenjsko občino priredila javno srečanje, ki bo potekalo prihodnji četrtek, 4. decembra, (uro bodo sporočili naknadno) v dvorani Zadržne banke v Sovodnjah.

»Na srečanju bomo lastnikom zemljišč, ki bodo razlašena, in občanom nasploh ponudili dodatna pojasnila o razlastitvenem postopku.« je napovedal sovodenjski župan Petejan in dodal, da bodo morebitne predloge, iznesene med srečanjem, posredovali tudi deželnemu odborniku Riccardu Riccardiju, ki naj bi v kratkem obiskal Sovodnje. (dr)

NOVA GORICA - 51-letni nasilnež v priporu

Grozil hčeri in ženi

Policistom zabrusil, da jih bo »prerešetal« in da iz hiše ne bodo odšli živi

Novogoriški policisti so minuli teden k dežurnemu preiskovalnemu sodniku privedli 51-letnega moškega iz okolice Nove Gorice, ki so ga ovdili zaradi nasilja v družini in poskusa napada na uradno osebo. Sodnik je po zaslišanju osumljenca zoper njega odredil pripor.

Z 51-letnim moškim so se policisti srečali že konec septembra. Tedaj ga je naznanila njegova žena, češ da je z njo in ostalimi družinskimi člani nasilen. Moškega so takrat osumili kaznivnega dejanja nasilništva in mu odredili prepoved približevanja ženi in družinskim članom. Policisti so mu tudi zasegli lovsko orožje. Sprva je že kazalo, da je ukrep dosegel svoj namen, ko pa je ukrepu pretekla veljavnost, se je dejanje ponovilo. Sredi novembra je bil moški doma ponovno nasilen nad ženo in hčerko, ki dejanja nista prijavili policiji. To je storil novogoriški center za socialno delo, kamor se je ženska naslednjega dne obrnila po pomoč. Tedaj so policisti moškega obravnavali že na podlagi novega kazenskega zakonika, ki je začel veljati s 1. novembrom letos. O obeh dejanjih so policisti obvestili okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici, ki je usmerjalo predkazenski postopek in so po usmeritvah okrožnega državnega tožilstva osumljencu ponovno odredili ukrep

prepovedi približevanja. Minuli teden so bili policisti celo obveščeni, da naj bi osumljeni moški storil samomor. Ker so morali obvestilo preveriti, so vstopili v hišo in v spalnici na postelji našli ležečega osumljenca, ki pa je le spal. Policisti so ga prebudili in mu očitali prekršek zaradi neupoštevanja odrejenega ukrepa prepovedi približevanja; obenem so od njega zaradi zagotovitve spoštovanja odrejenega ukrepa zahtevali, naj odide iz stanovanja. Moški je pri tem prišel groziti policistom, da jih bo »prerešetal« in da iz hiše ne bodo odšli živi ter da bo enako storil z ženo. Policisti so zaradi neupoštevanja ukazov zoper njega uporabili fizično silo in ga vklenili, nato pa privedli na novogoriško policijsko postajo. Osumili so ga napada na uradno osebo, ko ta opravlja naloge varnosti. O dejanju in o izrečenih grožnjah, da bo obračunal z ženo, je bilo obveščeno tudi novogoriško okrožno državno tožilstvo. Zoper osumljenca so policisti odredili pridržanje in so ga naslednjega dne privedli k dežurnemu preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor.

Na podlagi novega zakonika je za nasilje v družini določena strožja kazen, in sicer do pet let zapora, po določilih prejšnjega zakonika pa je le-ta znašala dve oz. tri leta. (km)

ŠTANDREŽ - Sklep goriškega občinskega odbora

Vse bliže obnova trga

Pred cerkvijo bo ohranjenih osem parkirnih mest - Naložba bo vredna 600.000 evrov

V drugi polovici prihodnjega leta naj bi se začela obnova trga pred štandreško cerkvijo. Tako napoveduje župan Ettore Romoli, kotem ko je občinski odbor v torek sprejel sklep, ki je dal zeleno luč za gradbeni poseg. Romoli je sicer izrazil pomisleke glede ohranitve parkirišč, a bo spoštoval voljo rajonskega sveta, je še dejal.

Za prekvalifikacijo vaškega trga bo potrebnih 600.000 evrov, ki jih je za Štandrež pridobil danes pokojni Mirko Špacapan. Načrt je izdelala naveza podjetij Asstecaa iz Vidma, MP Settanta in 3S iz Savone ter Dato & Meninno iz Gorice; pred cerkvijo bodo na željo krajanov uresničili osem parkirnih mest, dodatnih dvanajst pa jih bo na novem trgu, ki ga bodo uredili za cerkvijo. Trg bodo tlakovali s ploščami iz bazalta, medtem ko bo cestišče še naprej prekrito z asfaltom. Ob trgu bodo namestili lesene klopi in uredili zelenice; prehodi za pešce bodo iz kamnitih blokov, ki bodo dolgi po pet metrov. Med cerkvijo in župnijskim igriščem bodo uredili prehod, ki bo povezoval trga, pešpoti pa bodo speljane tudi do osnovne šole in vrtca. Pot v šolo bo torej za otroke varnejša.

DEŽELA - Prispevka pokrajini Denar za krožišči in briški marketing

Novi krožišči pri Redipulji in Zagraju

Med včerajšnjim zasedanjem je deželni odbor FJK sprejel sklepa, s katerima je finančno podprl marketinški projekt za razvoj in ovrednotenje Brd ter gradnjo dveh krožišč v Ronkah in Zagraju. Oba projekta bo uresničila goriška pokrajina. Za briški marketing bodo imeli pokrajinski upravitelji na razpolago 1.950.000 evrov; denar bodo dobili v petnajstletnih obrokih po 130.000 evrov. Projekt bodo uresničili skupaj z agencijo dežele FJK za turizem, z njim pa si naadejajo izboljšati turistično ponudbo Goriških Brd. Celoten projekt je skupno vreden 3.850.000 evrov.

Za gradnjo dveh krožišč je pokrajina dobila 650.000 evrov; prvo bodo zgradili med državno cesto št. 305 in avtocestno postajo pri Redipulji, drugo pa med državno cesto št. 305 in pokrajinsko cesto št. 8 pri Zagraju. K znesku, ki bo prišel z dežele, bo goriška pokrajina dodala 400.000 evrov, ronška občina 100.000 evrov in zagorjska 50.000 evrov.

MARIANO - Že spet tatvina Nočni lopovi obiskali pivnico

Nočni tatovi so obiskali še en javni lokal goriške pokrajine. Tokrat so nepridipravi vlomili v pivnico Manzoni v Marianu, ki je med mladimi iz okoliških vasi zelo priljubljen kraj srečevanja. Tatovi so lokal obiskali v noči med ponedeljkom in včerajšnjim dnem, novica o tatvini pa je prišla v javnost šele včeraj. V pivnico so vlomili skozi stranska vrata in pobrali vse, kar so našli v blagajni. Iz lokala so odšli, ne da bi jih kdorkoli videl. Lastniki so odkrili tatinski pohod v torek zjutraj in zatem dogodek prijavili karabinjerjem.

Pred nekaj tedni sta bila tatova na delu v baru Sport v Krminu, kjer sta ukradla približno tisoč evrov. Njunjo početje so opazili lastniki lokala, vendar je tatovoma uspelo pravočasno zbežati. Podobni tatvini sta bili silam javnega reda pred nekaj dnevi prijavljeni tudi v kraju San Giovanni al Natisone in v Manzanu.

DOL - Prometna nesreča pri Mikolih

Pristal na strehi

Pet mladih je iz novogoriškega avtomobila izstopilo brez poškodb

Avtomobil tipa fiat punto z novogoriško registrsko tablico je obstal na strehi, k sreči pa so voznik in štirje potniki iz njega izstopili brez poškodb. Prometna nesreča se je pripetila včeraj popoldne okrog 17.30 na državni cesti št. 55 po Dolu. Voznik je pri Mikolih zavozil na rob cestišča, kjer so pnevmatike zdrsnile na travi in avto se je zavrtel okrog svoje osi. Ko je vozilo spet zaneslo na cestišče, so se gume naenkrat oprijele asfalta in avtomobil se je prevrnil na streho. Petim mladim slovenskim državljanom so nudili pomoč mihoidoči avtomobilisti, sicer pa voznik in potniki niso zadobili poškodb. Iz avtomobila so izstopili sami, zatem pa so na kraju nesreče počakali na prihod osebja službe 118, katerega poseg k sreči ni bil potreben. Več dela so imeli gasilci iz Trziča in Gorice, ki so morali odstraniti poškodovano vozilo s cestišča, zatem pa še očistiti madež motornega olja. Cesta je bila nekaj časa zaprta prometu; po zakonu potrebne meritve so opravili karabinjerji.

NOVA GORICA - Deljena mnenja o političnih spremembah po letošnjih volitvah

Uresničitev danih obljub izpit za Pahorjevo vlado

V ospredju (ne)zamenjave - O volilnem izidu: Zadovoljna večina ni preglasila nezadovoljnih

Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici (FDŠ) je v torek pripravila družboslovni večer o političnih spremembah v Sloveniji po letošnjih volitvah. Na njem je šest novinarjev, publicistov in profesorjev skušalo odgovoriti na vprašanje, kaj je privedlo do sprememb na zadnjih volitvah in kakšna bo Slovenija po njih.

V prvem delu večera so udeleženci odgovarjali na vprašanje, kdaj je prišlo do odločilnega preobrata pred volitvami in kaj so bili glavni razlogi zanj. Tako je profesor na FDŠ Matej Makarovič ocenil, da je do odločilnega preobrata prišlo v zadnjem tednu pred volitvami, razlogi zanj pa so bili trije: enoten nastop t.i. levega trojčka, mobilizacija levih volivcev, do katere je prišlo predvsem na ljubljanskem območju, in plačna reforma. Zlasti pri slednji je po mnenju Makaroviča vlada izhajala iz napačne predpostavke, da bo zadovoljna večina preglasila nezadovoljno manjšino. Po oceni profesorja na FDŠ Matevža Tomšiča so volitve odločili neopredeljeni volivci, »t.i. svingerji, ki enkrat volijo ene, drugič druge«. Na poraz vlade sta po njegovem vplivali tudi mobilizacija levih volivcev in pa to, da je »vlada Janeza Janše nekoliko zaspala«. Po prepričanju urednika notranjepolitične redakcije pri Slovenski tiskovni agenciji Uroša Urbanije je do preobrata prišlo zadnji teden pred volitvami, ko se je »na eni strani levica močno angažirala, na drugi strani pa je bila opazna odsotnost Janeza Janše, zlasti v torek in sredo, ki sta bila ključna«.

Nasprotnega mnenja kot Makarovič in Urbanija je bil novinar Večera Matija Stepišnik. Po njegovem se preobrat na volitvah ni zgodil zadnji teden, »ampak že veliko prej«. SDS je po njegovem volitve izgubila zato, ker je leta 2004 dala jasne za-

veze za spremembe, ki pa jih nato ni izvedla: »Namesto nje je prišla SD, ki je ponudila radikalen prelom in uspeła.« Urednik Žurnala 24 Goran Novkovič je prepričan, da so bili krivci za poraz SDS predvsem trije - to, da je »dal Janez Janša Delo v upravljanje Pivovarni Laško, mlačna podpora SDS Lojzetu Peterletu na predsedniških volitvah, kar je dalo zalet SD, in plačna reforma«. Profesor na Fakulteti za družbene vede Jernej Pikalo je ocenil, da je na volitvah pomembna predvsem čustvena reakcija, »ki se ustvari pred njimi in ljudi spodbudi k volitvam. Tokrat se je prvič zgodilo, da je bila desnica tu slabša,« je dejal. Afera Patria po njegovem »verjetno ni dvignila rejtinov levice, jih pa je zato še utrdila v njihovem prepričanju in jih spodbudila k udeležbi na volitvah«.

V drugem delu večera so skušali razpravljavci odgovoriti še na vprašanji, kakšna bo po volitvah videti Slovenija in ali bo Borutu Pahorju uspelo uresničiti vse obljube, ki jih je dal pred volitvami. Makarovič je ocenil, da bi bilo »nekaj izjemnega«, če bi Pahorju uspelo realizirati vse dane obljube. Po njegovem bi bil to standard, ki bi veljal za vse prihodnje vlade: »Po drugi strani pa je tudi res, da so nekateri ljudje iz Zaresa že naslednji dan po volitvah začeli razlagati, koga vse bo treba zamenjati. Gre za protislovje, zato bo zanimivo videti, kako bo koaliciji uspelo iz njega iziti.«

Po mnenju Tomšiča so Pahorjeve obljube o nezamenjavanj »ne samo nerealistične, ampak tudi nepotrebne«. Vsaka vlada ima pravico, da na nekatera mesta postavi ljudi, za katere meni, da bo z njimi lažje sodelovala, »vprašanje pa je, kako globoko gre pri tem« in na katera področja posega. Ob tem je opozoril na nekatere me-

dije, konkretno RTV Slovenija in STA, kjer so »nekateri koalicijski partnerji že izkazovali apetite po zamenjavah«. Urbanija je prepričan, da so obljube o tem, da ne bo menjav, »politične floskule«. Po njegovem menjave bodo, tako kot so bile tudi v preteklih letih. »Pri tem ne vidim težav, vendar le, če bodo zamenjave opravljene tam, kjer se ni dobro opravljal dela,« je dejal. Ob tem je konkretno za svoj medij dodal, da se na STA dela dobro, da ni novinarske cenzure in da so se gnotne razmere za delo večine novinarjev izboljšale.

Stepišnik je v razpravi o tem, koliko obljub bo uspelo uresničiti Pahorju, ocenil, da je pred premierom velika odgovornost, da poskrbi za spremembe, ki jih je obljubljal pred volitvami, tudi tiste o nepolitičnih menjavah, kajti »tu bo vlada gradila ali propadla«, je opozoril. Tudi za Novkoviča je ključno, da se pri zamenjavah kadri ne menjajo politično. Ob tem tudi ocenjuje, da je Pahor svoje samoomejevanje začel na napačen način. Po njegovem smo namreč v času, ko je treba učinkovito vladati, medtem ko Pahor ob tem, ko se pred odločitvami pogovarja z različnimi zainteresiranimi skupinami in posamezniki, vsekoli »igra dvojno igro«. »Iz tega vidika bi bilo mogoče bolje, če bi zdaj vladal Janez Janša, ker bi vladal bolje,« meni Novkovič. Da je dialog na določeni točki treba presekati, se je strinjal tudi Pikalo, vendar pa je ob tem tudi opozoril, da odločitve zaradi tega »ne smejo biti premalo pretehtane«.

Na koncu je skušalo vseh šest razpravljavcev odgovoriti še na vprašanje, ali bo vlada lahko zdržala vsa širi leta mandata, vendar so v svojih odgovorih bolj ali manj enotno ugotavljali, da je to v tem trenutku še najbolj vprašanje za vedeževalce.

GORICA Romoli pritrjuje Pahorju

»Besedam predsednika slovenske vlade načeloma pritrjujem, vendar lepo bi bilo, ko bi podrobneje povedal in svetoval, kje in kako lahko pridemo do bruseljskega denarja za večjo integracijo Gorice in Nove Gorice zlasti na gospodarskem področju, saj do danes teh sredstev Gorici skoraj nista videli, dosedanje sodelovanje pa je bilo bolj deklarativno kot konkretno.« Tako je župan Ettore Romoli komentiral torkovo izjavo Boruta Pahorja, ki je včeraj močno odmevala v goriških političnih krogih. Romolijev predhodnik Brancati premierove besede povsem osvaja, navdušenja zanje pa ni pokazal Brancatijev predhodnik Valenti, ki pravi, da sta urbanistika in cestno omrežje obvezni področji sodelovanja, vendar mesti ostajata ločeni in v dveh različnih državah z različnimi zakonodajama in davčnim režimom, zaradi česar ni mogoče predvideti skupnega upravljanja javnih storitev: »Kar se tega tiče, meja še stoji.«

Pahor je v torek dejal: »Kot Goričan imam občutek, da zamujamo veliko priložnost. Obe Gorici imata namreč veliko priložnost, da postaneta eno urbano središče. Denar v te namene leži v Bruslju in čaka, da ga bo kdo pobral.«

TRŽIČ

Pizzolitto imenoval nova odbornika

PAOLA BENES

ALTRAN

GIORDANO MAGRIN

ALTRAN

Giorano Magrin iz vrst socialistične stranke SDI in občinska tajnica Demokratske stranke Paola Benes sta nova občinska odbornika v Trziču. Oba sta že odstopila od mesta občinskega svetnika, zato pa ju bosta nasledila prva na listi neizvoljenih predstavnik SDI Giacomo Panariello in Giuseppe Sabato iz vrst Demokratske stranke.

Tržiški župan Gianfranco Pizzolitto se je za imenovanje dveh novih odbornikov odločil, da bi nadomestil odstopajoča Andrea Montagnanija in Bou Konateja. Prvi je občinski odbor zapustil pred nekaj tedni, potem ko so ga zasačili z mamili; Konate je svoj odstop ponudil že junija iz družinskih razlogov, zdaj pa končno zapuščajo upravno mesto. »Zahvaljujem se odborniku Konateju, ki odhaja zaradi delovnih in družinskih obveznosti; njegova starša v Senegal se starata, zato pa ju želi obiskovati pogosteje,« pojasnjuje župan Pizzolitto. Po njegovih besedah je Benesovo vključil v odbor, da bi utrdil večino, prepričan pa je, da bo s svojimi izkušnjami kos zahtevnemu izzivu. Benesova je diplomirana iz jezikov; leta 1976 se je vpisala v Krščansko demokracijo, zatem se je vključila v Ljudsko stranke in kasneje še v Marjetico, pri kateri je opravljala tudi funkcijo občinske tajnice. Nazadnje se je vključila v Demokratsko stranko in bila izvoljena za občinsko tajnico. Bogato upravno izkušnjo ima tudi Magrin, ki je že opravljal odborniško funkcijo.

Ob imenovanju novih odbornikov je župan poskrbel tudi za prerazporeditev resorjev. Magrin bo odgovoren za tehnične službe, odnose z rajoni in za projekt Čisto mesto. Benesova bo skrbel za kulturo, prosti čas, odnose z združenjem Pro Loco in za teritorialni marketing. Odborniku Gianlucii Trivignu je župan zaupal še resorje javnih del, občinskega premoženja in odnosov z javnimi storitvenimi družbami.

SOVODNJE - Početje brezvestnega neznanca v noči med ponedeljkom in torkom

»Orak« po nogometnem igrišču

Travnato zelenico bodo morali zasilno pokrpati, saj je na njej igranje nemogoče - Za vzdrževanje igrišča gre vsako leto par tisoč evrov

Neznanec se je z avtomobilom vozil po nogometnem igrišču v Sovodnjah in ga hudo poškodoval. Za nespametno početje se je odločil v noči med ponedeljkom in torkom, ko je bila zelenica pokrita s tanko plastjo komaj zapadlega snega. Po sledih, ki so jih pustile pnevmatike, na sovoedenjski občini sumijo, da se je neznanec na vožnjo po igrišču odpravil s terenskim vozilom. Dogodek ostro obsoja sovoedenjski župan Igor Petejan, ki ugotavlja, da je po vsej verjetnosti šlo za domačine. Voznik in njegovi morebitni pajdaši so namreč točno vedeli, kje se nahaja vhod, skozi katerega zavoziti na nogometno igrišče.

Travnata zelenica je zdaj poškodovana, kar pomeni, da bodo imeli igralci nogometne ekipe Sovodnje težave s treniranjem in igranjem. Tekanje po takem igrišču je namreč nevarno, zato pa bodo morali luknje prekriti, čeprav je jasno, da bo izrita trava med zimo zelo težko ponovno prerasla igrišče. Župan pojasnjuje, da gre vsako leto za vzdrževanje zelenice nekaj tisoč evrov, zato pa je neodgovorno ravnanje nočnega voznika še toliko bolj vredno obsodbe. Petejan je dogodek že prijavil sovoedenjskim karabinjerjem. (dr)

Sledovi pnevmatik na sovoedenjskem nogometnem igrišču

BUMBACA

DEVETAKI - Včeraj se je začel poseg na nekdanjem mejnem prehodu

Nadstreška ne bo več

Na šempetrskem »bloku« so odstranili policijsko kabino in izkopali njen betonski podstavek

Drobnilne klešče »grizejo« nadstrešek pri Devetakih

ALTRAN

Včeraj se je začelo rušenje italijanskih mejnih objektov pri Devetakih in Šempetru pri Gorici. Pri Devetakih so se delavci podjetja Gianluigi Buffon iz Moša z bagrom lotili nadstreška in z drobilnimi kleščami odstranili jeklene strešne panoje; ker nekdanji mejni prehod pri Devetakih ni imel policijske kabine, naj bi se poseg zaključil v nekaj dneh, zagotavljajo pri podjetju.

Z rušenjem so ravno tako začeli tudi na šempetrskem »bloku«. Dopoldne so delavci zaprli promet v končnem delu ulice Vittorio Veneto in na križišče z ulico Terza Armata namestili cestno znamenje, ki sicer ni ravno vidno, saj ga vozniki opazijo šele, ko že zavijejo proti meji. Popoldne so odstranili policijsko kabino in izkopali njene betonske temelje. Danes se bodo lotili nadstreška, skupno pa naj bi imeli za približno pet dni dela.

GORICA - Aktivne kot prej

Življenje je ples ... in če ni, kaj je?

Izkušnje ženske, ki je bila operirana za rakom na prsih

Društvo Femminilmente, ki se ukvarja z ustvarjalnostjo, kulturo in zgodovino žensk, bo v sodelovanju z ZSKD-jem predstavilo knjigo Ade Burrone z naslovom Ples življenja - čudovite izkušnje moje življenja. Srečanje bo jutri, 28. novembra, ob 17.30 uri v Tumovi dvorani KB centra na Verdijevem korzu v Gorici.

Ada Burrone je leta 1973 ustanovila združenje Attive come prima (Aktivne kot prej) z namenom, da bi izboljšala kvaliteto življenja žensk, ki so bile operirane, kot ona, za rakom na prsih. »Pri 36 letih,« pravi Ada, »sem se srečala z zelo strogo diagnozo: rak na prsih. Prišel je čas, ko sem obračunala s sabo in začela iskati drugačen smisel življenja. Ravno v bolnišnici, kjer se rak zdravi, a se za rakom tudi umira, sem razumela, da življenje ni samo čas, ki teče mimo nas, in sreča ni odvisna le od materialnih dobrin...« Med predstavitvijo bodo brali odlomke iz knjige v italijanskem, slovenskem in furlanskem jeziku.

EVROPSKA UNIJA - Pripravila ga je Evropska komisija

200 milijard evrov vreden načrt za ožvitev gospodarstva

Ustreza približno 1,5 odstotka BDP EU - Države članice naj bi zagotovile okoli 170 milijard evrov

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj predstavila načrt za ožvitev evropskega gospodarstva, vrednega približno 200 milijard evrov, kar ustreza približno 1,5 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) EU. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je ob predstavitvi načrta poudaril, da naj bi države članice zagotovile okoli 170 milijard evrov, Evropska komisija pa bo skupaj z Evropsko investicijsko banko (EIB) zagotovila 30 milijard evrov. Pri prispevku članic govorimo o povprečju 1,2 odstotka BDP - nekatere države bodo temu namenile več, druge manj, je tudi poudaril in dejal, da se ne bo od držav zahtevalo, da povečajo porabo, če tega zaradi siceršnjega makroekonomskega stanja ne morejo storiti.

Načrt pomeni nekakšno "škaflo z orodjem", so ponazorili v Bruslju, iz katere si lahko države članice izberejo tiste ukrepe, ki jim ustrezajo. Pri tem je komisija upoštevala dva vidika: po eni strani ponuja proračunske spodbude, po drugi strani pa želi investirati v sektorje, ki obetajo.

Obsežen načrt za izhod Evrope iz trenutne gospodarske krize tako na eni strani temelji na kratkoročnih ukrepih za spodbuditev povpraševanja, zaščito delovnih mest in povrnitev zaupanja, na drugi strani pa na "pametnih naložbah" za dolgoročno večjo rast in trajnostno blaginjo. Poziva k "pravočasni, ciljno usmerjeni inčasni fiskalni spodbudi".

Načrt konkretno obsega deset pobud: podpora zaposlovanju (z večjimi predplačili v okviru Evropskega socialnega sklada), podpora večjemu povpraševanju po delovni sili (z nižjimi socialnimi prispevki), povečan dostop podjetij do financiranja (v okviru Evropske investicijske banke - EIB), zmanjšanje administrativnih bremen (podjetje je mogoče ustanoviti v treh dneh brez stroškov, manjše obremenitve za mikro podjetja), pospešitev naložb za posodobitev evropske infrastrukture (v letih 2009 in 2010 bi tako za vseevropske energetske povezave ter širokopasovni internet namenili dodatnih pet milijard evrov).

Nadalje želi Bruselj izboljšati energetsko učinkovitost stavb (preko boljših standardov in finančnih spodbud), spodbujati uporabo zelenih proizvodov (z nižjim davkom na dodano vrednost (DDV) za te proizvode), povečati naložbe v raziskave in razvoj (države bi si morale zadati višje cilje), razvijati čiste tehnologije v avtomobilskem in gradbenem sektorju ter pospešiti projekt hitrega interneta za vse.

Kot omenjeno, med drugim komisija predlaga začasno znižanje DDV, da bi se tako povečala potrošnja. Poleg tega komisija predlaga še nižji DDV za zelene proizvode in storitve s ciljem večje energetske učinkovitosti stavb. Nadalje predlog Bruslja govori o nižjih davkih in socialnih prispevkih, saj bi lahko na ta način obdržali delovna mesta, delavci z nižjimi plačami pa bi imeli na voljo večji razpoložljiv dohodek.

Eden izmed predlogov se nanaša tudi na pomoč avtomobilski industriji. Gre za pobudo, da bi EU, industrija in države članice skupaj zagotovile pet milijard evrov za proizvodnjo varnejših in čistejših avtomobilov. Pobuda za razvoj "zelenih" avtomobilov vključuje "raziskovalno partnerstvo med javnimi in zasebnimi sektorji" s ciljem izkoristiti pametne tehnologije za uporabo obnovljivih in čistejših virov energije. Posebna pozornost pa je poleg večji industriji namenjena še malim in srednjim podjetjem. Poleg svežnja 30 milijard evrov posojil malim in srednjim podjetjem, ki ga je že pripravila EIB, naj bi za ta podjetja namenili še dodatno milijardo sredstev.

Pri vseh teh ukrepih pa v veljavi ostaja pakt o stabilnosti in rasti, sta potrdila Barroso in evropski komisar za gospodarstvo in denarne zadeve Joaquín Almunia. Pakta ne smemo postavljati

Jose Manuel Barroso

pod vprašaj, ker bi s tem spodkopali verodostojnost evra, ki pa se je izkazal za

izredno uspešnega, je dejal Barroso. Almunia je pri tem poudaril, da bo EU uvedla postopek zaradi prekomernega proračunskega primanjkljaja proti vsaki državi, ki bo imela primanjkljaj višji od treh odstotkov BDP, razen če bo ta "blizu" treh odstotkov - to pomeni le za "nekaj" decimalk, in le začasen - to pa pomeni, da bo prekomeren "največ leto dni". To je tudi v skladu s prozornostjo, ki jo leta 2005 prenovljen pakt dopušča.

Nemčija, Velika Britanija, Španija, Avstrija in Portugalska so načrt komisije že pozdravile. Tiskovni predstavnik nemške vlade Thomas Steg je paket predlogov Bruslja označil za "korektnega in primernege". Pri tem je spomnil, da nemški paket spodbud za gospodarstvo v vrednosti 32 milijard evrov, kar je 1,3 odstotka nemškega BDP, že presega pričakovanja Bruslja. Že prej je nemška kanclerka Angela Merkel v nastopu pred spodnjim domom nemškega parlamenta posvarila pred tekmovanjem med članicami EU, katera bo bolj

radodarno pomagala svojemu gospodarstvu. Nemška vlada naj bi sicer januarja odločila, če bo sprejela dodatne fiskalne spodbude za pomoč gospodarstvu.

V Londonu so medtem poudarili, da lahko članice sedaj pokažejo, kako lahko sodelujejo pri spodbujanju evropskega gospodarstva, saj nobena država ne more sama rešiti trenutnih svetovnih gospodarskih težav.

Le poljski premier Donald Tusk je bil nekoliko skeptičen glede načrtov Bruslja. "Glavno vprašanje je, kje najti denar," je dejal in opozoril, da je srž trenutnih težav predvsem pomanjkanje dostopa do denarja. Po njegovem mnenju bi bilo bolje izvesti resno razpravo o posledicah tovrstnih spodbud gospodarstvu.

T. i. stimulacijski načrt bo sicer sledil načrtu ZDA za rešitev gospodarstva. Načrt morajo sedaj potrditi še države članice na vrhu EU 11. in 12. decembra, Bruselj pa pričakuje pozitiven odziv in močno podporo. (STA)

ZARADI DALAJLAME Peking zahteva preložitve vrha EU-Kitajska

BRUSELJ - Kitajske oblasti so zahtevale preložitve vrhunškega srečanja EU-Kitajska, ki je bil napovedan za 1. december v Lyonu, je sporočilo francosko predsedstvo EU. Kot razlog so navedle dejstvo, da se bo v Evropi v tistem času mudil tudi tibetanski duhovni vođa dalajlama. Francosko predsedstvo je izrazilo obžalovanje nad takšno odločitvijo Pekinga, saj si je za napovedani vrh zastavilo zelo visoke cilje. "Evropska unija namerava še naprej spodbujati strateško partnerstvo s Kitajsko, še posebej v času, ko mednarodne gospodarske in finančne razmere pozivajo k zelo tesnemu sodelovanju med Evropo in Kitajsko," je v sporočilu za javnost zapisalo predsedstvo.

Dalajlama naj bi prihodnji teden obiskal več evropskih držav in med drugim govoril tudi v Evropskem parlamentu. Po poročanju nemške tiskovne agencije dpa naj bi kitajske oblasti razburilo predvsem dejstvo, da se je želel z dalajlamo srečati tudi predsedujoči EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, ki bi bil v ponedeljek tudi gostitelj vrhunškega srečanja med unijo in Kitajsko.

ČEŠKA - Ustavno sodišče

Lizbonska pogodba v skladu z ustavo

BRNO - Češko ustavno sodišče je včeraj presodilo, da je Lizbonska pogodba, ki naj bi poenostavila delovanje EU, v skladu s češko ustavo. S tem je sodišče odprlo pot za ratifikacijo pogodbe v češkem parlamentu. "Lizbonska pogodba ni v nasprotju s češkim ustavnim redom," je pojasnil predsednik sodišča s sedežem v Brnu Pavel Rychetsky.

Sodišče je razpravo začelo v torek, ko so svoje argumente predstavili nasprotniki in zagovorniki pogodbe. Češki predsednik Vaclav Klaus je dejal, da je "Lizbonska pogodba v nasprotju z načelom suverenosti češke države in da bo zmanjšala težo države pri sprejemanju odločitev v EU". Minister za evropske zadeve Alexander Vondra, ki je govoril v imenu desnosredinske vlade premiera Mireka Topolaneke, pa je po drugi strani poudaril, da Lizbonska pogodba nikakor ne prinaša "prenosa pristojnosti v takšni meri, da bi prišlo do izgube suverenosti".

Sodišče, ki je presojalo na zahte-

vo zgornjega doma parlamenta, senata, je zavrnilo argumente nasprotnikov Lizbonske pogodbe in odprlo pot za ratifikacijo dokumenta v češkem parlamentu. Ta je poleg irskega edini v EU, ki še ni potrdil nove evropske pogodbe.

Kdaj naj bi parlament o dokumentu glasoval, še ni znano, se pa vlada zavzema za to, da bi bilo glasovanje še pred začetkom češkega predsedovanja EU 1. januarja 2009. "Odločitev sodišča omogoča obema domovoma parlamenta, da nadaljujeta postopek ratifikacije, pričakujem pa, da se bo sočasno nadaljevala strokovna in javna razprava o dokumentu," je danes dejal premier Topolaneke.

Sprejetje v parlamentu sicer ni vprašljivo, saj ratifikacijo pogodbe zagovarja večina poslancev vladne koalicije, pa tudi opozicijski socialdemokrati. Kljub temu pa imajo nasprotniki pogodbe dovolj moči, da v parlamentu kar najbolj zavlačujejo razpravo. (STA)

REFERENDUM - Z več kot 75-odstotno večino

Grenlandci podprli večjo avtonomijo otoka

NUUK - Več kot 75 odstotkov prebivalcev Grenlandije je v torek na referendumu podprlo večjo avtonomijo otoka, s čimer so odprli pot k morebitni neodvisnosti Grenlandije od Danske. Kot je sporočilo lokalna vlada, je za več avtonomije glasovalo 75,54 odstotka volivcev, proti pa jih je bilo 23,57 odstotka. Izmed okoli 39.000 volilnih upravičencev jih je volilo skoraj 72 odstotkov.

Predlog, o katerem so v torek odločali Grenlandci, sta Grenlandija in Danska oblikovali v začetku leta. Referendumska podpora bo grenlandski vladi podelila pristojnosti na novih področjih, kot so upravljanje z bogatimi naravnimi viri, pravosodje, policija, v določeni meri pa tudi pri zunanji politiki.

V skladu s torkovo odločitvijo bo grenlandščina, inuitski jezik, postala uradni jezik na največjem otoku na svetu. Obenem bodo Grenlandci priznani kot narod. Nova ureitev bo v veljavo stopila 21. junija prihodnje leto, ko na otoku obeležujejo praznik državnosti. "Tokrat se nas je prvič v zgodovini vprašalo. Izjemno ganjen sem, saj bomo, tako kot drugi narodi, priznani kot nacija," je ob razglasitvi izidov referenduma izjavil grenlandski premier Hans Enoksen. "Solze mi tečejo po licih," je dodal. Poudaril je tudi, da je želela Grenlandija z referendumom pomagati drugim "avtohtonim ljudstvom", da bi jim uspelo "isto, kar je uspelo nam".

V skladu z dogovorom med danskim in grenland-

skim parlamentom bo Grenlandija še vnaprej obdržala dansko denarno pomoč, vredno 3,2 milijarde kron (432 milijonov evrov), kar predstavlja okoli 30 odstotkov grenlandskega bruto domačega proizvoda. Bo pa dobila večji nadzor nad svojimi naravnimi viri, s čimer bi se lahko ta pomoč v prihodnje postopoma znižala. Grenlandci upajo, da jim bo uspelo na zahodni in južni obali uspelo najti bogata nahajališča nafte.

Izid referenduma so potrdili tudi na Danskem. Danski premier Anders Fogh Rasmussen je dejal, da je predlog o samoodločbi Grenlandije užival široko podporo na otoku in na Danskem. "Pozdravljam dejstvo, da so prebivalci Grenlandije tako široko podprli predlog," je dejal Rasmussen.

Grenlandija je leta 1775 postala danska kolonija, kar je ostala vse do leta 1953. Takrat je Danska spremenila ustavo, otok pa je postal provinca. Leta 1979 je Grenlandija dobila omejeno avtonomijo, to je lastni parlament in vlado ter pravico do samoodločanja na področju zdravstva, šolstva in socialne oskrbe. Prebivalci otoka so na referendumu leta 1982 izglasovali izstop iz takratne Evropske skupnosti.

Na 2,1 milijona kvadratnih kilometrov velikem otoku - 80 odstotkov površine pokriva led - v ekstremnih podnebnih razmerah živi okoli 57.000 ljudi, od katerih jih je 50.000 Inuitov. (STA)

Več mrtvih v napadih v Indiji

BOMBAJ - V Bombaju, indijski finančni prestolnici, je včeraj prišlo do več napadov, ki so zahtevali številne smrtno žrtve in več ranjenih. Po sinočnih zadnjih podatkih naj bi bilo ubitih okoli 80 ljudi, več kot 900 pa ranjenih, so sporočili uradni viri. Do zob oboroženi napadalci so sinoči z avtomatskim orožjem in granatami napadli več luksuznih hotelov v južnem delu Bombaja in glavno železniško postajo. Policisti so dva napadalca ustrelili na plaži, več napadalcev pa zadržuje številne goste hotelov Taj Mahal in Trident. Napadli so tudi znano restavracijo Leopold in hotel Oberoi. Italijansko zunanje ministrstvo je sinoči sporočilo, da se v tistem predelu Indije mudi okrog 200 italijanskih državljanov. Zaenkrat ni vesti, da bi bil kdo ranjen. Očividci so v televizijskih poročilih zadržali, da so napadalci iskali predvsem ameriške in britanske državljane. Italijanski turisti so sporočili, da je bilo še pozno sinoči slišati eksplozije, vsekakor pa je policija zadržala večje hotele in tujcem ne dovoli na ulice. Po poročanju časopisa Times of India naj bi napade izvedla teroristična islamska skupina iz dekankega predela.

Gates minister tudi pri Obami

CHICAGO - Novoizvoljeni predsednik ZDA Barack Obama se je odločil, da bo obdržal sedanjega obrambnega ministra ZDA Roberta Gatesa, s čimer uresničuje napoved, da bo v njegovi vladi tudi republikanec. Ameriški mediji na podlagi zaupnih virov blizu Obame poročajo tudi, da bodo prihodnji teden objavljena še imena drugih članov ekipe za nacionalno varnost.

Obama je zaradi gospodarske krize najprej naznanil imena svoje gospodarske ekipe, pri čemer je imel uspešno roko, saj so borzni indeksi v New Yorku po njegovih novinarskih konferencah v ponedeljek in torek nadaljevali petkovo rast. Sedaj je na vrsti ekipa za nacionalno varnost, ki jo tvori državni sekretar, minister za obrambo in svetovalec za nacionalno varnost, ter tudi nacionalni direktor za obveščevalne dejavnosti.

Medvedjev v Braziliji

RIO DE JANEIRO - Ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva je včeraj v okviru dvodnevnega obiska v Braziliji sprejel brazilski kolega Luiz Inacio Lula da Silva. Voditelja sta na srečanju podpisala sporazuma o vojaškem in varnostnem sodelovanju, ki naj bi med drugim vključevala prodajo ruskih vojaških helikopterjev Braziliji. Medvedjev je ob tej priložnosti pozval k poglobitvi trgovinskega in gospodarskega trgovanja med državama. To po njegovem mnenju ne sme biti usmerjeno le k naravnim virom, pač pa tudi k sodelovanju na področju visokih tehnologij, vojske in vesolja. (STA)

TAJSKA - Ob protestih

Vojska zahteva predčasne volitve

BANGKOK - Načelnik generalštaba tajске vojske, general Anupong Paochinda je po srečanju z visokimi predstavniki tajске vlade, znanstveniki, ekonomisti in strokovnjaki za varnost danes dejal, da bi morala tajska vlada razpisati nove volitve in tako končati politično krizo v državi. Hkrati je zanikal, da bi vojska pripravljala državni udar.

"Ne pritiskamo na vlado. A vlada bi morala dati ljudem priložnost, da odločijo na novih volitvah," je poudaril Anupong. Napovedal je še, da bodo tajskemu premieru Somchaiju Wongsawatu poslali pismo, v katerem se bodo zavzeli za razpustitev parlamenta in razpis predčasnih volitev. Somchai se je včeraj vrnil na Tajsko iz Peruja, kjer je sodeloval na vrhu Azijsko-pacifiškega foruma o gospodarskem sodelovanju (Apec).

Pred generalovim pozivom je eden izmed voditeljev Ljudskega zavezništva za demokracijo (PAD) Pibhop Dhongchai izjavil, da bi se lahko protestniki umaknili z letališča šele, ko bo odstopil predsednik tajске vlade. "Pogoj je, da najprej odstopi premier, nato bomo pripravljene na pogovore," je še dejal. Tajski premier Somchai Wongsawat pa je že zavrnil poziv generala Auponga. Somchai je v televizijskem nagovoru dejal, da poskušajo protestniki, ki so zasedli mednarodno letališče v Bangkoku in vladna poslopja, zavreti demokratični proces. "Narodu znova zagotavljam, da bo vlada, ki je legitimna in je bila izvoljena na volitvah, delovala do konca," je dejal. (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NOGOMET - V ligi prvakov

Prva grška zmaga na Apeninskem polotoku

Panathinaikos zmagal v Milanu, Inter vseeno že v osmini finala - Roma na dobri poti

MILAN/CLUJ - Mourinhov Inter v sinočnjem predzadnjem (5.) krogu faze skupin lige prvakov ni blestel in je povsem zaslužen izgubil proti grškemu Panathinaikosu, ki je bil vsaj 75 minut boljši nasprotnik. Kljub porazu so se črno-modri vseeno uvrstili v osmino finala, saj se bosta v prihodnjem zadnjem krogu med seboj pomerila prav drugouvrščeni Panathinaikos in tretjeuvrščeni Anorthosis.

Panathinaikos je prvi grški klub, ki je v zgodovini lige prvakov slavil zmago na italijanskih tleh. Odločilni zadetek je padel v 24. minuti drugega polčasa, dosegel pa ga je Sarriegi. Pri Interju je po dveh mesecih (tekma Inter - Catania) od prve minute igral Figo, v napadu pa sta začela Adriano in Ibrahimović (doslej je odigral vse prvenstvene in evropske tekme). Inter se je prebudil v zadnjih petnajstih minutah, ko je »Mou« poslal v ogenj tudi Cruza, ki pa tokrat ni odigral vloge »odrešitelja«.

S pomembno zmago pa se je iz mrzle Romunije (igrali so pri -4 stopinj Celzija) vrnila Roma, ki se lahko tako še poteguje za sam vrh lestvice, saj je Chelsea igral le neodločeno z Bordeauxom. Roma pa hkrati tvega, da se ne uvrsti v osmino finala, saj mora v zadnjem krogu proti Francozom igrati vsaj neodločeno. V skupini A je torej še vse odprto.

Glavni akter Romine zmage je bil Matteo Brighi, ki je dosegel svoja prva dva zadetka v ligi prvakov. Gol je s prostega strela dosegel tudi Totti. Trombettov Cluj pa se je trdživo upiral Spallettijevim varovancem. Po vodstvu Rome z 2:0 so nogometaši romunskega prvoličnega znižali vodstvo in celo imeli nekaj priložnosti za izenačenje.

V skupini D sta se v osmino finala uvrstili Atletico Madrid in Liverpool. V skupini C pa še niso obupali nogometaši ukrajinskega Šahtjora, ki pa morajo v zadnjem krogu v gosteh premagati Barcelono (Henry je sinoči dosegel 100. gol v ligi prvakov) in hkrati upati na poraz lizbonskega Sportinga.

Nekdanji Udinesejev nogometaš Sulley Muntari (v dvoboju z Gabrielom) sinoči pri Interju ni igral najbolj prepričljivo

ANSA

Inter - Panathinaikos 0:1 (0:0)

STRELEC: Sarriegi 69. min.

INTER (4-3-1-2): Julio Cesar; Maicon, Cordoba, Materazzi, Maxwell (Cruz); Zanetti, Cambiasso, Muntari (Quaresma); Figo (Balotelli); Adriano, Ibrahimović. Trener: Mourinho.

PANATHINAIKOS (5-1-3-1): Galinović; Nilsson, Vintra, Goumas, Sarriegi, Spiropoulos; Simao; Gabriel (Tziolis), Gilberto Silva, Karagounis (Salpingidis); Mantziros (Rukavina). Trener: Ten Cate.

Cluj - Roma 1:3 (1:2)

STRELCI: v 11. Brighi, 23. Totti, 30. Y. Konè (C), 64. min. Brighi.

CLUJ (4-2-3-1): Stancioiu; Pannin, Cadu, De Sousa, Pereira; Dani (Peralta), Muresan; Juan Culio, Trica (Deac), Dubarbier (E. Konè); Y. Konè. Trener: Trombetta.

ROMA (4-3-2-1): Doni; Cassetti, Mexes, Juan, Tonetto (Riise); Taddei, De Rossi, Brighi; Perrotta (Pizarro), Baptista; Totti (Vučinić). Trener: Spalletti.

POKAL UEFA

Danes Milan in Sampdoria

GENOVA/MILAN - Ancelottijev Milan bo v današnjem krogu pokala Uefa gostoval v Angliji. Proti Portsmouthu (začetek ob 21.05) bo Mila-

nov trener v napadu zaupal Kakaju, Ševčenku in Inzaghiju. V vratih pa bo bržkone igral Dida. Sampdoria pa bo v Genovi gostila Stuttgart. Tekmo bodo neposredno prenašali po La7 (ob 20.45). V današnjem krogu je videmski Udinese prost.

SKUPINA A IZIDA 5. KROGA

Bordeaux - Chelsea 1:1, Cluj - Roma 1:3						
Roma	5	3	0	2	10:6	9
Chelsea	5	2	2	1	7:4	8
Bordeaux	5	2	1	2	5:9	7
Cluj	5	1	1	3	4:7	4

PRIHODNI KROG (9.12.): Chelsea - Cluj, Roma - Bordeaux

SKUPINA C IZIDA 5. KROGA

Šahtjor - Basel 5:0, Sporting Lizbona - Barcelona 2:5						
Barcelona	5	4	1	0	16:5	13
Sporting	5	3	0	2	7:8	9
Šahtjor	5	2	0	3	8:5	6
Basel	5	0	1	4	2:15	1

PRIHODNI KROG (9.12.): Basel - Sporting in Barcelona - Šahtjor

SKUPINA B IZIDA 5. KROGA

Inter - Panathinaikos 0:1, Anorthosis - Werder Bremen 2:2						
Inter	5	2	2	1	7:5	8
Panathinaikos	5	2	1	2	7:7	7
Anorthosis	5	1	3	1	8:7	6
Werder Bremen	5	0	4	1	5:8	4

PRIHODNI KROG (9.12.): Werder - Inter, Panathinaikos - Anorthosis.

SKUPINA D IZIDA 5. KROGA

Atl. Madrid - Eindhoven 2:1, Liverpool - Marseille 1:0						
Atl. Madrid	5	3	2	0	9:4	11
Liverpool	5	3	2	0	8:4	11
Marseille	5	1	0	4	5:7	3
Eindhoven	5	1	0	4	4:11	3

PRIHODNI KROG (9.12.): Eindhoven - Liverpool, Marseille - Atl. Madrid.

VESLANJE - (Ne)pričakovana odočitev

Iztok Čop še ni končal kariere

LJUBLJANA - Najboljši slovenski veslač Izток Čop še ne namerava končati svoje kariere. Potem ko se je nekaj časa ugibalo, ali je za slovenskega šampiona prišel čas slovesa, je Radovljičan namigovanja dokončno zanimal in dejal, da bo tudi v prihodnji sezoni sedel v tekmovalnem čolnu.

»Vsaj zaenkrat športne poti ne bom prekinil, saj bi mi manjkalo veslanje. Imam podporo družine, hčerki me drugačnega niti ne poznata, saj sta zrasli z mojim veslanjem in tudi žena podpira mojo odločitev. Potrebne je bilo kar veliko organizacije, da združim zasebno, športno ter poslovno življenje in vsaj za naslednjo sezono mi je to uspelo,« je povedal Čop in ob tem dodal, da ne dela dolgoročnejših načrtov.

Samo po sebi se je vseeno porajalo vprašanje, ali bo Čop vendarle zdržal do svetovnega prvenstva 2011, ki bo na Bledu. »V vsej karieri sem si vseskozi želel, da bi nastopil tudi na svetovnem prvenstvu pred domačim

IZTOK ČOP

ANSA

občinstvom in zanesljivo je to velik motiv, a si tako daleč na upam razmišljati. SP 2011 bi avtomatično pomenilo, da bom vztrajal tudi do olimpijskih iger 2012 v Londonu. Prihodnje leto bom star 37 let in načrtov do leta 2012 ne delam, po drugi strani pa je res, da tudi na letošnjih igrah v Pekingu še nisem bil najstarejši veslač,« je dejal Čop, ki je s trenerjem Janšo dogovorjen, da bo lahko soodločal o posadki in precej blizu mu je dvojni četverec, v katerem, kot je sam povedal, je pred tremi leti zelo užival.

SMUČARSKI SKOKI - Začetek pokala

Vsaj en Slovenec med prvih dvanajst

Jutri v Kuusamu, vrhunec sezone pa bo SP v Liberecu na Češkem

LJUBLJANA - S tradicionalno ekipno nočno tekmo v finskem Kuusamu se bo jutri začela nova sezona svetovnega pokala v smučarskih skokih, katere vrhunec bo nedvomno nordijsko SP februarja 2009 v Liberecu na Češkem. Na sporedu svetovnega pokala je 34 tekem, od tega 28 posamičnih, vse skupaj pa se bo tradicionalno končalo na finalu svetovnega pokala, ki bo od 20. do 22. marca 2009 v dolini pod Poncami.

»Uvedli smo nove pristope in novo metodologijo dela, zato so cilji pred zimo višji kot lani. Prvi večji je gotovo novoletna turneja, na kateri si želimo vsaj kakšno uvrstitev do 10. mesta, na svetovnem prvenstvu pa je cilj na posamični tekmi uvrstitev do 6. mesta, kar so po mojem realni cilji. V svetovnem pokalu si želimo več kot enkrat priti na stopničke, v skupnem seštevku svetovnega pokala pa je cilj, da bi eden od skakalcev sezono končal med najboljšimi 12,« je o tekmovalnih ciljih pred zimo povedal športni direktor slovenske reprezentance Franci Petek. Najboljši slovenski skakalec zadnjih let, Jernej Damjan,

je po poškodbah že pred časom spet začel skakati, veliko od letošnje sezone pa pričakuje Robert Kranjec, saj bo v prihajajoči sezoni svetovnega pokala osem tekem na letalnica, kar gotovo odgovarja »Letečemu Kranjcu.«

Novi - stari glavni trener slovenske reprezentance Matjaž Župan je po izbirni tekmi na snežnih pripravih v norveškem Lillehammerju določil šesterico za uvodno tekmo v Kuusamu. Vstopnice za uvodni nastop sezone je podelil Jernej Damjanu, Robertu Kranjcu, Primožu Piklu, Primožu Peterki, Juretu Šinkovcu in Maticu Kramaršiču.

Nove sezone se veselijo tudi v taboru Avstrijcev, prepričljivih zmagovalcev pokala narodov, ki so minulo sezono poželi največ kolajn, na novo pa so se prav tako pripravljali v Lillehammerju. Na uvodni tekmi bodo nastopili lanski zmagovalci svetovnega pokala Thomas Morgenstern, svetovni prvak v poletih Gregor Schlierenzauer, Bastian Kaltenböck, Wolfgang Loitzl, Andreas Kofler, Martin Koch in debitant v svetovnem pokalu Markus Eggenhofer.

ODBOJKA

All stars: Manià zadnji hip ni nastopil

MONZA - Sinoči je bil v Monzi 18. dvoboj All Stars med italijansko odbojgarsko reprezentanco in selekcijo tujcev A1 in A2-lige. Na spisku selektorja »azzurro« Andree Anastasija je bil, kajpak, tudi libero Montichiarija, Števerjanec Loris Manià, ki pa je moral žal včeraj zjutraj zaradi vnetja mandljev odpovedati nastop. Anastasi je namesto njega poklical v moštvo igralca Trenta Andreo Barija. Res škoda za Loris, ki je bil v ponedeljek protagonist zmage svojega moštva v Piacenzi, kjer se je izkazal z izrednimi obrambnimi posegi in odličnim sprejemom (79% pozitivnih in 75% brezhibnih sprejemov).

EVROLIGA - 5. krog: Cibona Zagreb - Air Avellino 82:79 po podaljškju (Kus 23 točk; Warren 20, Tušek 6), Asseco Prokom - Panathinaikos 60:67, Efes Pilsen - Real Madrid 81:95, Montepaschi Siena - Nancy 86:63 (McIntyre 16). Danes (20.30): Union Olimpija - Alba. **1. SKL:** Luka Koper - Krka 86:89.

139 DOLARJEV - Taka bo povprečna cena vstopnic za nogometno SP leta 2010 v Južnoafriški republiki. Organizatorji so sporočili, da bodo vstopnice za ogled vseh 64 tekem na voljo od 20. februarja. Vsi zainteresirani bodo vstopnice lahko kupili tudi prek uradne strani Mednarodne nogometne zveze (FIFA).

COPA AMERICA - Južnoameriška nogometna zveza je objavila prireditelja pokala Amerike za leto 2011. To bo Argentina, ki je tekmovalje "Copa America" doslej gostila že osemkrat, nazadnje leta 1987. Argentina je obenem tudi najuspešnejša v omenjenem pokalu, ki pa si prvo mesto s po 14 naslovi prvaka deli z Urugvajem.

ACH VOLLEY - Član odbojarskega moštva ACH Volley in državne reprezentance Matevž Kamnik si je poškodoval koleno in naj bi bil s parketa odsoten vsaj tri tedne (odsoten bo torej najbrž na tekmi lige prvakov 12. decembra proti francoskemu moštv Beauvaisu). Podrobnejšo diagnozo bodo opravili v naslednjih dneh.

NBA - Košarkarska ekipa Los Angeles Lakers je s 120:93 premagala New Jersey Nets, slovenski košarkar Saša Vujačić pa je ob tem zbral 10 točk in skok. Dallas Mavericks so s 109:106 premagali Indiana Pacers, Rašo Nesterović je v 31 minutah dosegel osem točk, sedem skokov in štiri podaje. Phoenix Suns je v gosteh z 99:98 premagala ekipo Oklahoma City Thunder, Goran Dragić pa tokrat ni igral.

250 CCM - Francoz Mike Di Meglio, ki je v minuli sezoni osvojil naslov motociklističnega svetovnega prvaka v razredu do 125 kubičnih centimetrov, bo v prihodnji sezoni vozil za špansko moštvo Aspar v četrtlitskem razredu.

NAJBOLJŠI - Španskega kolesarja Alberta Contadorja, zmagovalca letošnjega Gira in Vuelte, so pri francoski kolesarski reviji Velo drugič zapored razglasili za kolesarja leta.

PRO TOUR NOVINCA - Mednarodna kolesarska zveza (UCI) je določila 18 moštev, ki bodo v naslednji sezoni tekmovala na dirkah ProTour. Šestnajst moštev je stoodstotnih, medtem ko morata BBox Bouygues Telecom in Euskaltel-Euskadi še popraviti nekaj pomanjkljivosti. Novinca na seznamu ekip sta ruska Katjuša in ameriški Garmin Slipstream, ki sta zamenjala Gerolsteiner in Credit Agricole. Za ljubitelje kolesarstva je neznano tudi ime španskega Fuji Ser-vetta, a gre za naslednika moštva Saurier Duval. Preimenoval se je tudi danski CSC, ki bo odslej Saxo Bank-IT Factory.

TENIS - Odlična sezona Slovenke Katarine Srebotnik

»Spoznala sem, da lahko premagujem tudi najboljše«

S 50 zmagami se je prebila na 20. mesto lestvice WTA - V dvojicah odslej s Petrovo

MARIBOR - Javnosti se je v Mariboru predstavila najuspešnejša slovenska teniška igralka Katarina Srebotnik, ki je sezono sklenila z 20. mestom na lestvici WTA, v konkurenci dvojic, kjer je nastopila na zaključnem turnirju sezone v Dohi, pa je bila celo četrta najboljša igralka na svetu. Nekoliko spremenjeni načrti so tudi za leto 2009 visoki. Velenjčanka, ki bo prihodnje leto dopolnila 28 let, je sezono 2008 začela kot 27. igralka sveta, nato pa na 24 turnirjih, štirikrat se je poslovila v prvem krogu, nanižala 50 zmag in 24 porazov in se na lestvici povzpela med najboljših 20, najvišje ob koncu sezone doslej. Kar dvakrat se je v letu 2008 na turnirjih za grand slam prebila tudi v četrti krog. V izjemni sezoni pa je letos ugnala kar pet igralk, Rusinje Kuznjecovo, Dementjevo in Čakvetadzejevo ter Američanko Sereno Williams in Poljakinjo Radwansko, ki so bile na lestvici uvrščene med najboljšo deseterico na svetu.

»Za mano je res fantastična sezona, kar je tudi lepa spodbuda za leto 2009. V prvem delu je bilo nekaj preveč nihanj, kar je razumljivo, saj teniška sezona traja 11 mesecev in nihče ne more toliko časa nastopati v vrhunski formi. Žal sem prezgodaj izpadla tudi v Portorožu, potem pa se je krivulja obrnila navzgor. Zmage so si sledile ena za drugo in vse to me je kar poneslo,« je sezono ocenila Srebotnikova, ki se je uvrstila tudi na zaključni turnir sezone, zaradi česar je imela doslej le malo odmora: »Res sem še utrujena, a to so sladke skrbi in upam, da bo še nekaj takih.«

Tudi načrti za leto 2009 so visoki, čeprav jih Srebotnikova ni želela opredeliti s številkami. »Končno sem spoznala, da lahko premagujem tudi najboljše na svetu. V preteklosti sem bila preveč pogosto zadovoljna že s setom. Vse to mi daje potrebno samozavest za naprej, obenem pa počasi prihajam v leta, ko bom lahko izkoristila že vse svoje izkušnje. Upam, da bom zdrava, predvsem, da bom sanela poškodbo Ahilove tetive.«

V teniškem svetu bo v sezoni 2009 kar nekaj novosti. Med drugim je še ostrejša ločnica med serijo najmočnejših turnirjev in turnirji iz serije International, a ima slovenska igralka vsaj na začetku sezone dobro izhodišče, saj ji tudi na največjih ne bo treba v kvalifikacije. Zelo po-

Velenjčanka Katarina Srebotnik je letos nastopila na 24 velikih turnirjih, dosegla 50 zmag in doživela 24 porazov

ANSA

membna pa je tudi novost ob robu igrišča, kjer bo po novem dovoljen pogovor med igralcem in trenerjem. »Mislim, da je to pozitivna sprememba, saj trenerji z izjemo redkih športov, kot je to denimo smučanje, lahko pomagajo svojim igralcem z nasveti. Še vedno bomo morale zmagati igralk, a bodo tekme še bolj zanimive, tudi za gledalce, ki bodo lahko slišali trenerjeve nasvete.«

Sezona 2009 je praktično pred vrati. Ena večjih novosti je, da bo Srebotnikova po novem v dvojicah namesto z Japonko Ai Sugijama igrala z Rusinjo Nadjo Petrovo. »Razlogov je več. Po eni strani bom nekoliko manj nastopala v dvojicah, čeprav so zelo pomembne, po drugi strani pa je Sugijamova vendarle Japonka in veliko nastopa po Azijskih turnirjih.

Dogovorili sva se z Nadjo Petrovo, s katero se res dobro razumeva. Prvič se bova skupaj predstavili takoj po novem letu.« Že prihodnji teden bo Srebotnikova odpotovala na priprave v London. V decembru pa se je odločila za novost, saj bo del priprav, preden bo odpotovala v Avstralijo, opravila v južni Franciji, kjer bo trenirala na prostem. Pred nastopom na odprtem prvenstvu Avstralije jo čakajo še nastopi na turnirjih v Oaklandu, ta se začne 5. januarja in Sydneyju.

KOŠARKA - Pomembna tekma državnega prvenstva U17

Jadranu ni uspelo

CBU-ju so se enakovredno upirali le v prvi četrtini - Najboljši Jadranov strelec je bil Bernetič

MOŠKA C1-LIGA Derbi Jadran - Bor preložen na 7. januar

Pričakovani »novoletni« derbi državne košarkarske C1-lige med Jadranom Markom in Borom Radensko je bil preložen. Namesto v nedeljo, 4. januarja ga bodo namreč odigrali v sredo, 7. januarja, in sicer vedno v telovadnici Don Milani na Alturi, a s pričetkom ob 20. uri. Do preložitve je prišlo na predlog Jadranovega vodstva, s predlogom pa so se strinjali tudi pri Boru. Zveza je preložitev tekme že odobrila. Nekaj dni več treningov po novoletnih praznikih bo prišlo prav obema ekipama.

Jadranovec Borut Ban je sinoči zbral 17 točk

KROMA

Jadran ZKB - CBU 58:104 (14:19, 29:52, 40:73)

JADRAN: Ban 17, Bernetič 19, Škerl 2, Sachar 9, Dellisanti 5, Zaccaria 4, Valič 0, Daneu 2, Pegan 0, Starec 0. TRENERJA: Gerjevič in Oberdan.

Jadranovcem veliki met ni uspel. Prvouvrščenemu in še nepremaganemu CBU-ju se nikakor niso uspeli zoperstaviti in tako doživeli drugi letošnji poraz. Videmčani, pri katerih igra tudi mladinski re-

prezentant Fabio Mian, so se v Briških predstavili z uigrano in fizično popolnejšo ekipo. Gostitelji so se razigranemu CBU-ju enakovredno upirali le v prvi četrtini, ko so v obrambi in napadu zaigrali prepričljivo. Po prvih petih minutah je semafor kazal 6:11, le minuto pred koncem pa je razlika znašala le tri točke (12:15). Stika z nasprotniki pa Ban in ostali niso uspeli obdržati in prvo četrtino zaključili s 5 točkami zaostanka. V nadaljevanju so vaje igre prevzeli Videmčani, ki so v 13. minuti povedli že na plus 10, prednost pa večali iz minute v minuto. Jadranovci nikakor niso uspeli prodirati čez čvrsto obrambo gostov, meti iz razdalje so bili netočni, v obrambi pa niso bili kos CBU-ju, ki je bil precizen pod košem in tudi iz razdalje. Po petnajstminutnem odmoru se razmerje sil nikakor ni spremenilo, saj Videmčani z Mianom na čelu (odigral je vseh 40 minut in dosegel 32 točk) niso popustili in prednost še povečali. Trener Gerjevič je na posled poslal na igrišče vse razpoložljive igralce. »Niti v prvi četrtini nismo predvajali dopadljive igre, ampak smo jim bili za petami predvsem zato, ker smo igrali na silo,« je ocenil Gerjevič, ki je bil po tekmi dokaj potr. Tako visokega poraza na t. i. »zrelostnem« izpitu najbrž ni pričakoval. (V.S.)

Martin Devčič z zlomljeno mečenico

Zdravniki so ugotovili, da je mladi Borov košarkar Martin Devčič (letnik 1990) v ponedeljkovem mladinskem derbiju proti Jadranu utrpel močan zvin gležnja z zlomom mečnice. Nogo ima Martin že v mavcu, ki ga bo moral nositi 30 dni, se pravi do božiča. Borov krilni igralec, ki je z igranjem košarke začel dokaj pozno, je z veliko prizadevnostjo v zadnjem času zelo napredoval. Je tudi že stalni član deseterice Radenske v državni C-ligi, v kateri je v soboto dosegel prvi koš. Želimo mu seveda čimprejše okrevanje.

V SOBOTO Akrobatski skoki v Kopru

Športni klub Flip Piran bo v soboto organiziral državno prvenstvo v akrobatiki.

Prvenstvo bo potekalo v telovadnici Osnovne šole Antona Ukmarja v Kopru. Začelo se bo ob 10.30 s parado in predstavitev sodelujoči klubov, ob 11.00 bo začetek tekmovanj, ob 16.30 pa predviden zaključek in razglasitev rezultatov. 370 tekmovalcev se bo pomerilo v desetih različnih starostnih kategorijah.

Organizatorji vabijo k ogledu akrobatskih skokov, ki jemljejo dih.

Obvestila

ODBOJKARSKA KOMISIJA ZŠSDI prireja v nedeljo, 30. novembra v telovadnici v Repnu odbojkarški turnir 4:4 za letnike 1997 in mlajše. Društva vabimo, da ekipe prijavijo do danes na uradih ZŠSDI.

OOZUS vabi na informativni sestanek, ki bo danes, 27. novembra, ob 20.30 v domu A. Sirka v Križu.

OŠ Josip Jurčič iz Devina 3. na sežanski etapi DP v igri med dvema ognjema

Učence in učenci osnovne šole Josipa Jurčiča iz Devina so v soboto v Sežani nastopili na primorski etapi slovenskega državnega prvenstva v igri med dvema ognjema, ki ga organizira vodstvo šolske košarkarske lige (ŠKL). »V državnem prvenstvu med dvema ognjema smo nastopili že drugo leto zapored. Lani smo prišli v kontakt z organizatorji preko ZŠSDI,« je povedal učitelj devinske osnovne šole Mario Adamič. OŠ Josip Jurčič (nastopali so 3. in 4. razredi) je v Sežani zmagala v kvalifikacijah in se je nato v finalnem delu uvrstila na 3. mesto. V državni finale, ki bo maja v Ljubljani, se je uvrstila OŠ Žalec. V Sežani je nastopila tudi nižja srednja šola Srečko Kosovel z Opčin pod vodstvom profesorja Ivana Peterlina. Kosovelovci so izpadli v kvalifikacijah.

ALPINIZEM - Raznoliko delovanje odseka SPDT

Naravne stene pozimi zamenjajo z umetno

Obogatila je dejavnosti odseka - Po tečaju plezanja še tečaj turnega smučanja - Uspehi Švaba in ostalih

Skoraj leto dni je minilo, odkar je alpinistični odsek Slovenskega planinskega društva Trst pridobil umetno plezalno steno v športnem centru v Bazovici. Gre za trajnostni rezultat projekta Interreg IIIA, ki se je uresničil tudi s pomočjo deželnih, pokrajinskih in občinskih prispevkov, ob podpori ZSSDI ter sodelovanjem ŠD Zarja. Ob lanskim predstavitvi stene je načelnik alpinističnega odseka David Štrajn poudaril, da je to pomembna pridobitev, ki je namenjena društvenemu delovanju in obenem bo omogočila širši javnosti, da spozna to športno panogo. V tržaški pokrajini je to ena od štirih umetnih sten.

Umetna plezalna stena, ki meri 74 kvadratnih metrov, je postala pravo zbirališče plezalcev SPDT (trenutno je približno 30 članov), predvsem v zimskih mesecih in torej obogatila dejavnosti alpinističnega odseka. Lani se je na treningih zbiralo približno 20 plezalcev, letos pa so se pridružili še novi člani. Že mesec dni je stena odprta od ponedeljka do četrтка od 19.30 do 22.30, od januarja dalje pa bo SPDT organiziral tudi vadbo za mlajše, od 8 do 12 let. Umetna stena je na razpolago tudi drugim organiziranim skupinam, šolam in društvom, ki lahko pod mentorstvom plezalcev AO SPDT organizirajo tečaje, treninge in demonstracije športnega plezanja.

Delovanje odseka seveda poteka skozi celo leto tudi v sodelovanju z gorskimi vodniki. Aprila je tako stekel seminar o plezanju večraztežajnih smeri, ki ga je vodil gorski vodnik Aldo Michelini. Julija pa so plezanje spoznali tudi najmlajši: v sklopu poletnega centra Melanie Klein je 17 otrok obiskalo steno. Z alpinističnimi pasovi so poskusili preplezati 6 m visoko steno.

Oktober je tudi letos AO SPDT organiziral tečaj plezanja, ki se ga je udeležilo šest tečajnikov. Na uvodnem predavanju so spoznali opremo in vozle, tečajniki so nato prisluhnili Eriku Švabu, Peter Podgornik je predaval o pravilnem obnašanju v gorah v primeru nesreče, Peter Suhadolc pa o vremenoslovju. Teoretično znanje so nadgradili s praktičnim: trikrat so plezali na stenah doline Glinščice, enkrat pa so obiskali plezališče v Črnem kalu, prve plezalne korake pa so spoznavali na umetni steni.

Alpinistični odsek bo januarja organiziral tečaj turnega smučanja. Uvodni sestanek bo v sredo, 14. januarja, ko bo steklo tudi predavanje o opremini in nivometriji. Praktični del tečaja pa bo potekal 18. in 25. januarja pod vodstvom inštruktorjev AO in gorskega vodnika.

Letošnji tečajniki so obiskali tudi plezališče v Črnem kalu. Sedaj nadaljujejo z ostalimi člani odseka s treningi na umetni steni

Tečaje in druge pobude dopolnjujejo še uspešni sestopi posameznikov. Med najuspešnejšimi so uspehi Erika Švaba, ki je v začetku leta dosegel izjemen uspeh, saj je s preplezanimi smermi postal prvi ledeni plezalec na svetu, ki je osvojil »Trilogijo« najtežjih večraztežajnih kombiniranih smeri (smer, ko ni mogoče vedno plezati po ledu, saj so vmes krajši skalni odstavki op. a.). Za zgodovinski konec ledne sezone je poskrbel tudi s četrto in najhitrejšo ponovitvijo smeri »Law and order« v plezališču Diebsofen v Avstriji, ki je trenutno najtežja kombinirana smer v Evropi in na svetu. S tem je postal komaj drugi plezalec v zgodovini modernega kombiniranega plezanja, ki sta mu uspela oba ta dva vzpona.

Najpomembnejši vzpon poletne sezone in eden najboljših v karieri Erika Švaba pa je v navezi z Giovannijem Renzi verjetno prva ponovitev smeri »Killer« (240 m), ki jo je pred 18 leti preplezal legendarni slovenski alpinist Franc Knez in jo sam ocenil kot psihično najbolj zahtevno med štirimi, ki jih je preplezal v Treh Cinah.

Julija letos pa sta Roby Ciacchi in Paolo Barazutti osvojila slaven imonolit v skupini Spalti di Toro-Monfalconi imenovan Campanile di Val Montanaia. 260 metrov dolgo smer sta preplezala v treh urah. Oktobra pa so se Tibor Drassich, Andrej Sossi in Borut Bogatec povzpeli na Malo Lojtrco po smeri Pilemontesi Ive. (V.S.)

NAMIZNI TENIS - V Gorici

Krasovci nastopili na čezmejnem turnirju

Čeprav konec tedna ni bilo na sporedu prvenstvenih tekem, so bili pri namiznoteniskem odseku ŠK Kras vseeno kar se da dejavni.

Z veseljem so se odzvali na povabilo za nastop na Čezmejnem turnirju under 14 v občinski telovadnici v Strazicah v organizaciji goriške Občine. V konkurenci obmejnih društev iz Italije in Slovenije (Arrigoni Izola, Vrtojba, Škofije, Rangers Videm in Azzurra Gorica) so moči merili začetniki, tako registrirani kot tudi neregistrirani. Krasove barve so zastopali Giada Sardo, Johana Milič, Julian Leghissa, Vedran Guštin, Gabriel Legiša, Rudi Fermo. Giada Sardo je bila s 7. mestom najboljša krasovka, na 10. mesto pa se je uvrstila slovenska tekmovalka Azzurra Jasmin Lutman. Med fanti je zmagal Ludvik Peršolja iz Vrtojbe.

Krasovci so hkrati nastopili tudi na deželnih kvalifikacijah za nastop na državnem prvenstvu 3. in 4. kategorije v Vidmu. Krasove bave so zastopali Vinicio Divo, Robert Milič, Gianni in Stefano Rotella, Alen Corbatti, Ettore Malor-

Od leve v drugi vrsti Sonja Milič, Giada Sardo, Johana Milič; v prvi vrsti: Julian Leghissa, Vedran Guštin, Gabriel Legiša, Rudi Fermo

gio, Tom Fabiani, Simone Giorgi, Guido Simionato in Claudia Micolaucich. Dosegli so v povprečju dobre rezultate (skoraj vsi so se prebili iz kvalifikacijskih sku-

NOGOMET Ljubitelji Sovodenj prepričljivo

Porpetto - Sovodnje 1:2

STRELCA: Sartori v 20 min. in Fajt v 70 min.

LJUBITELJI SOVODNJE: Grimaz, Figelj, Marussi (Zečevič), Pahor, Černic, Sartori, Peteani, Cescutti, Korsič (Visintin), Fajt, Bellini.

Po dveh zaporednih porazih so sovoedenjski ljubitelji ponovno prišli do zmage in to prepričljivo v gosteh. Začetek je bil odličan, saj so gostje dobesedno potisnili domačo ekipo v svoj kazenski prostor. Priložnosti so se vrstile druga za drugo in končno je Sartori tudi zadel z glavo po akciji s kota. V prvem polčasu so si Sovodenjci dobesedno požrli vsaj še pet stoo odstotnih priložnosti in rezultat je bil pretesen. Tudi nadaljevanje tekme je bilo podobno in končno je Fajt podvojil po zaključku lepe skupinske akcije. Domačini so spremljali tekmo pasivno in dosegli proti koncu tekme naključen gol po grobi napaki vratarja gostov. Rezultat vsekakor ni bil nikoli pod vprašajem in zmaga je prišla zasluženo na Goriško. V soboto bo ob 14.30 v Sovodnjah zanimiv derbi z Mosso, ki se poteguje za sam vrh lestvice.

Vrstni red: Pieris 19, Leon bianco 18, Mossa 17, Sovodnje 13, Chiopris in Fossalon 12, Moraro 11, Cervignano in Porpetto 10, Fincantieri 9, Staranzano 8, Domio, Turriaco in Villesse 5.

PLANINSKI SVET

Posvet o Dr. Henriku Tumi

Slovensko planinsko društvo Trst in Narodna študijska knjižnica prirejata v petek, 28. novembra 2008, ob 16.30 uri v veliki dvorani bivšega Narodnega doma v Trstu (danes Visoka šola modernih jezikov) posvet ob 150-letnici rojstva dr. Henrika Tume (1858-2008).

Na posvetu, ki je namenjen širši javnosti, bodo ugledni strokovnjaki s svojimi referati orisali poliedrično osebnost dr. Henrika Tume, odvetnika, politika, gospodarstvenika, publicista, alpinista, kulturnika in domoznanskega pisatelja, ene izmed najmarkantnejših osebnosti v obdobju od konca XIX. stoletja pa do tridesetih let XX. stoletja.

Njegov lik in delo bodo orisali Branko Marušič (Iz življenja dr. Henrika Tume), Boris M. Gombač (Socialdemokrati, volitve v državni zbor in Henrik Tuma), Fulvij Živec (dr. Henrik Tuma alpinist), Dušan Čop (dr. Henrik Tuma in njegova vloga pri narodnem gospodarstvu). Iz pričevanja vnukov Henrika Tume pa bomo izvedeli kaj več o dr. Tumi kot človeku.

Obeta se nam zanimivo srečanje. (M.P.)

Spominski pohod na Volnik

Kot je bilo že napovedano se bodo v soboto, 29. novembra 2008 planinci SPDT spomnili na prijatelja, dolgoletnega člana in odbornika Marija Miliča s pohodom na Volnik. Zbirališče bo v Zagradcu ob 14.00 uri. Vabljeni. (V.K.)

Izlet SPDT v Brkine

V nedeljo, 30. novembra 2008 se bodo tržaški planinci podali v Brkine. Zbrali se bodo ob 8.00 uri pri cerkvi v Bazovici in odpeljali z osebnimi avtomobili, pod vodstvom Slavka Slavec, proti vasi Tatre, ki se nahaja v središču Brkinov na nadmorski višini 738 m. Nadaljevali bomo po poti do vasi Rjavče, od koder se bomo napotili, po lepi gozdni poti v dolino reke Smagurka, do mlina Bizaj in naprej, po gozdni cesti do vasi Ostrožno Brdo, zavili levo in dospeli do nekdanje Partizanske bolnice. Po kratkem postanke se bomo spustili še do

kmetije Šmagur in se nato vrnili v Tatre. Krožna pot je lepa, brez večjih vzponov in jo bomo prehodili v približno štiri urah in pol.

Vse dodatne informacije Vam nudita Slavko tel. 040/228118 ali Vojka 040/2176855. (S.S.)

Srečanje o Juliusu Kugyju

Zaključuje se leto, ki ga označujeta 150-letnici rojstva dveh velikih mož, dveh mislecev, pisateljev in izjemnih gornikov, dr. Henrika Tume in dr. Juliusa Kugyja.

Prvemu se bomo poklonili na petkovem posvetu. Drugega pa se bomo spomnili na posebnem večeru, ki ga bosta sooblikovala SPDT in Slovenski klub.

Srečanje o Juliusu Kugyju bo v torek, 2. decembra 2008 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. S. Frančiška, 20 ob 20.30. Na večeru bomo najprej predstavili najnovejšo knjigo dr. Rafka Dolharja, planinca in ljubitelja gora, predvsem Julijcev, pod katerimi je zrastel, pa tudi velikega Kugyjevega občudovalca. Zato ni naključno, da je Dolhar svoj zadnji knjižni prvenec na-

slovil Po Kugyjevih poteh. V nadaljevanju večera bo o velikem gorniku spregovoril prof. Igor Škamperle, znani alpinist, filozof in pisatelj.

Izlet SPDT v »neznano«

SPDT organizira tudi letos že tradicionalni, avtobusni izlet v "neznano".

V "neznano" se bomo podali v nedeljo, 14. decembra 2008. Avtobus bo odpotoval ob 8.00 uri s trga Oberdan v Trstu in ob 8.15 pa izpred hotela Danev na Opčinah.

Zaradi rezervacije avtobusa in boljše organizacije vabimo člane, da se čimprej

prijavijo na tel. 040/220155 (Livio) ali 040/2176855 (Vojka), kjer bodo dobili dodatne informacije. (V.K.)

BALINANJE - B-liga

Prva zmaga Portualeja

Po petih zaporednih porazih je v državni balinarski B-ligi v soboto Portuale končno prišel do prvega para točk. Z 9:7 je zadel domačo publiko premagal Belluno in ga tako dohitel na zadnjem mestu lestvice. Sobotno srečanje je bilo izredno izenačeno, saj se je odločilo prav z zadnjim uspešnim zadetkom kapetana Battaina, ki je prispeval dobršen del k remiju trojke, v kateri sta poleg njega nastopila še Sibelia in Micheli. Ostale točke za Portuale so prispevali Schillani v tehničnem zbijanju, Bonin v bližnjem in obveznem zbijanju, Rubino v hitrostnem zbijanju ter dvojica v postavi Kovač-Skupek. V soboto se bodo pristaniščniki ponovno pomerili na domačem terenu, kjer bodo sprejeli v goste tretjevršni Adegliacchese. Začasna lestvica vzhodne skupine B-lige je naslednja: Brugnera 11, Chiesanuova 9, Adegliacchese 8, Noventa 7, Rivignanese in Snua 6, Quadrifoglio 5, Marene 4, Belluno in Portuale 2 točki. (Z.S.)

VOZILI SMO - Bavarska limuzina še popolnejša

Novi BMW 7 se močno odmika od svojega predhodnika

Trije motorji, dve različni dolžini, cene pa, da te zadene kap

Te dni so predstavili 4. generacijo bavarske velike limuzine, legendarne sedmice. Prejšnji rod BMW 7 je pomenil velik odmik od dotedanje prakse, kar je pri marsikomu povzročilo nekakšen odpor. Še zlasti je odbijala zunanost, predvsem linija zadka, kjer je pokrov prtljažnika dajal skoraj vtis, da ima avto nahrbtnik. Pri novem modelu so večino napak odpravili, dodali pa so še cel kup novih varnostnih sistemov.

Zunanost bo večini možnih odjemalcev, pa tudi zgolj gledalcem, ki nimajo v žepu toliko denarja, da bi si privoščili tako drag avto, bolj všeč, saj je športna in elegantna obenem, beemvejevi oblikovalci so se iz prejšnjih napak marsikaj naučili, ni kaj.

Nova sedmica, ki je dolga 5,07 m, ima popolnoma prenovljen sistem iDrive, ki je v prejšnji generacijo predstavljal novost in obenem izhodišče, pri katerem so se navdihovali tehniki

številnih drugih hiš (n.pr. Audi in Mercedes). Če je predhodnik imel sprva le en vrtljivo-potisni gumb, pa je ta zdaj v modelih F01 in F02 (za 140 mm podaljšana različica) dobil nekaj sosedov v podobi stikal, s katerimi voznik neposredno dostopa do nekaterih glavnih področij. Sistem je bil pri prvi generaciji res nekoliko kompliciran, sedaj pa so ga v veliki meri poenostavili: za uporabnike je sedaj bolj pregleden in logičen.

Novi so tudi vsi motorji. Sprva dva turbobencinarja in en turbodizel. Najšibkejši, če naj se tako izrazimo, je turbodizel v modelu 730d, ki razvije 245 KM in kar 540 Nm navora v območju od 1750 do 3000 vrt/min. Motor je popolnoma nov, odlikuje ga še posebej čist izpuh, že danes izpolnjuje zahteve eura 5 (čeprav se še ne ve točno, kaj bo Euro5 zahteval), in gospodarnost, saj naj bi se zadovoljil v evropskem povprečju z le 7,2 litri plinskega olja na sto kilometrov.

Drugi najmočnejši je 740i/Li, ki ga poganja šestvaljni vrstni turboben-

cinar, ki ga poznamo že iz modelov, kot so 135i in 335i. Slednji iz treh litrov prostornine in s pomočjo dveh manjših turbin iztisne kar 306 KM in 450 Nm. Najmočnejši je osemvaljni 4,4-litrski twinturbo bencinar, ki mu do največ 407 KM in 600 Nm pomagata dve v sredino motornega V-ja vgrajeni turbopuhali. Motor izstreli 'ladjo' do 100 km/h v le 5,2 sekunde, zaradi ogromne moči in razpoložljivega delovnega območja motorja pa ne boste imeli težav tudi, ko boste v sekvenčnem načinu pozabili prestaviti. Po zmogljivostih se model 750i tako postavlja ob bok upokojenemu modelu 760i, ki ga je poganjal dvanajstvaljni, po porabi pa ravno tako upokojenima osemvaljnima različicama 740i in 750i predhodnika.

Kar zadeva opremo, lahko po mili volji izbirate: lahko si omislimo sisteme, kot so aktivni tempomat, sistem projiciranja podatkov na prednjo šipo (Head-Up zaslon), napravo za prepoznavanje in opozarjanje na nenamerno zapustitev voznega pasu, sistem za prepoznavanje hitrostnih omejitev ter

obveščanje voznika o le-teh, sistem štrikolesnega volana Integral Active Steering, ki deluje v povezavi z že poznanim aktivnim volanom, ki zna v odvisnosti od hitrosti vožnje spreminjati prestavno razmerje zobate letve volana, pa pomočnik za vklapljanje in izklapljanje dolgega snopa žarometov ter sistem Night Vision, ki po novem zna prepoznati ljudi in voznika na njih s posebej poudarjeno silhueto posameznika na sredinskem zaslonu opazneje označi. Ob tako dolgem nosu avta si je marsikdo pri vključevanju v promet iz kakšne stranske in nepregledne ulice gotovo že želel luči za okrog ovinka. No, imamo sistem Side View, ki s pomočjo v prednji odbijač vgrajenih kamer prikaže na sredinskem zaslonu stanje levo in desno od avta.

Cene so seveda primerne takemu velikanu in gredo od 76.600 evrov za »najrevnejši« 730d, do 110.000 evrov za naizvrstnejši 750i eccelsa. Bencinske različice je mogoče dobiti tudi v podaljšani verziji iL, katerih cene se začnejo pri 90 tisoč evrih.

SVEŽI KAPITAL Ford prodaja Mazdo

Podjetje Mazda Motor Corporation (Mazda) je objavilo, da bo Mazda skupaj z nekaterimi svojimi strateškimi poslovnimi partnerji odkupilo večino svojih delnic, ki ga ima v lasti podjetje Ford Motor Company (Ford).

Tako se bo razmerje Fordove lastnine Mazdinih delnic zmanjšalo od 33,4 na nekaj več kot 13 odstotkov. Nov sporazum bo obema podjetjema omogočal nadaljevanje skupnih strateških odnosov, ki so partnerja povezovali skoraj 30 let.

»Prodaja Mazdinega deleža našega partnerja Forda ne bo v nobeni meri vplivala na Mazdino strateško usmerjenost. Pri Mazdi bomo nadaljevali s pospeševanjem izboljšav Mazdinih produktov in inovativnega pristopa na področju obvladovanja stroškov,« je dejal Mazdin predsednik in generalni izvršni direktor Hisakazu Imaki. Ob tem še Imaki dodaja, da bo Mazda nadaljevala s strateškim sodelovanjem s Fordom pri skupnih aktivnostih ter tudi skupno tehnologijo na področju karoserije in motorjev.

Ta sporazum omogoča Fordu povečanje kapitala, ki bo podjetju pomagal pri vlaganju v prenovno paleto izdelkov, obenem pa bosta podjetji Ford in Mazda lahko nadaljevali z uspešnimi strateškimi odnosi, ki so v interesu obeh strani,« je dejal Fordov predsednik in generalni izvršni direktor Alan Mulally.

Mazdin delež, ki ga bo prodalo podjetje Ford, bo kupila Mazda in skupina Mazdinih strateških poslovnih partnerjev, pri čemer bo vsaka stran kupila določeno število delnic.

Kupčija velja nekaj več kot 500 milijonov dolarjev, kar bo upehanemu Fordu dalo nekaj kisika.

NOVOST - Predstavitev v Los Angelesu

Infiniti G37 cabrio športnik s šestvaljnim srcem

Brezstrešni predstavnik znamke Infiniti, G37, je uradno predstavitev doživel na salonu v Los Angelesu.

Potencialne kupce nameravajo dražiti z modeloma G37 in G37S cabrio. Obe različici poganja 3,7-litrski V6, v njemu najljubših vrtljajih posredujejo 325 KM in povezan s sedemstopenjsko avtomatiko ali šeststopenjskim ročnim menjalnikom (pri G37S). G37 cabrio ima tridelno zložljivo kovinsko povrhnjico, prilagodljive žaromete, navigacijski sistem in vzvratno kamero za lažje parkiranje, za ustrezno vzdušje med vožnjo pa poskrbi še avdio sistem Bose.

Različica z oznako S ima tudi 19-palčna lita platišča, bolj izrazite zavore ter športno nastrojen krmilni mehanizem. G cabrio bo sprva na voljo v Severni Ameriki, kjer ga bodo začeli prodajati spomladi prihodnje leto, kasneje pa tudi globalno.

Stran pripravil Ivan Fischer

NUDIMO VAM PREGLED:

- Kontrola filtra
- Splošna kontrola vozila
- BREZPLAČNO vam opravimo ozonsko sanifikacijo avtomobila

GOSPODARSKA
VOZILA

Guštin

SERVICE PARTNER

OBRTNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040 225343 | email: assistenza@gustin.autogerma.it

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha - Zajec Uhec in Kužek Pikec
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
17.00 51° Zecchino d'Oro
18.50 Kviz: L'eredità' (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Raccontami - Capitolo II
23.20 Aktualno: Porta a porta

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nad.: Julia
18.05 Dnevnik in rubrike
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Anzozero (v. M. Santoro)
23.25 Aktualno: Punto di vista
23.35 Variete: Stracult show

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè in Italia, istruzioni per l'uso
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano (v. C. Augias)
13.05 Nan.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
16.00 Tg3 Ragazzi
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Non perdiamoci di vista
23.10 Variete: Parla con me vodi **Serena Dandini**

7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
16.05 Film: Il solitario di Rio Grande (western, ZDA, '71, r. H. Hataway, i. G. Peck)
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Il compagno Don Camillo (kom., It, '65, r. L. Comencini, i. G. Cervi)
23.45 Film: One Hour Photo (triler, ZDA, '02, r. M. Romanek, igrata **Robin Williams** in Connie Nielsen)

6.00 Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vettrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Il capo dei capi
23.30 Aktualno: Terra!
0.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.10 Nan.: Prima o poi divorzio
6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.40 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Don Luca c'è
19.35 Nan.: Medici miei
20.05 Camera café ristretto, sledi Camera café
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Resničnostni šov: La Talpa
1.00 Športni dnevnik

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storia tra le righe
9.00 Aktualno: Domani si vedrà
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: Lassie
12.40 Rotocalco ADN Kronos
13.15 Aktualno: Mettiamoci al lavoro
13.55 Inf. odd.: ...Mescola e rimescola

14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.45 Klasična glasba
15.35 Dokumentarec o naravi
19.00 Inf. odd.: La provincia ti informa
20.05 Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nan.: Centennial
22.45 Il Rossetti
23.35 Inf. odd.: Mestieri che rimangono
23.55 Film: Presa in trappola (triler)

7.00 Aktualno: Omnibus - Omnibus Life
10.10 Punto Tg - Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Lord Brummell (biog., ZDA, '54, r. C. Berthardt, i. S. Granger)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 21.10 Nan.: Stargate SG-1
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Nogomet: Sampdoria - Stocarda
23.05 Film: Miranda (kom., It., '85, r. T. Brass, i. S. Grandi)
0.55 Dnevnik

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 15.45 Risan. nan.
9.35 Ris. nan.: Hotel Obmorček (pon.)
10.20 Nad.: Čarodejev vajenec
10.55 Izobr. oddaja: Turbulenca
11.40 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.20 Otroška nan.: Franc Arko: Anica
13.45 Piramida
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
16.05 Kratki dok. film: Peticija
16.20 Enajsta šola (odd. za radovedneže)
17.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Dok. serija: Budizem na Slovenskem
18.00 Žrebanje Deteljice
18.10 Risanke
18.25 Nad.: Strasti
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Tednik
21.00 Nad.: Komisar Rex
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.35 Film: Rdeče morje igra **Maribel Verdú**

6.30 9.30, 1.55 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 12.00 Otr. infokanal
13.05 Tv prodaja
13.35 Globus
14.30 Dok. serija: Pogled z neba
15.20 50 let Tv
16.25 Evropski magazin
16.55 Pomagajmo si
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Dnevnik Tv-Maribor
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Z glasbo in plesom
19.45 Prihodnost je v naših rokah
20.00 Dolgcajt
20.45 Film: Leon Zakrajšek
21.35 Film: Darrow
23.10 Nad.: Številke
23.50 Film: Škandal
1.30 Glasbeni dok.: Planet Rock

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Potopisi
15.45 City folk
16.15 Dok. oddaja: Paestum
16.45 Srečanje z...
17.15 Pogovorimo se o...
18.00 Pomagajmo si (program v slovenskem jeziku)
18.35 0.00 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.15, 23.55 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.55 Vas tedna
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Blackout (ZDA, r. E. Gustavson, i. H. Scheele)
22.30 Lynx Magazin
23.20 Izostritev
0.05 Čezmejna Tv TDD

11.30 20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Nanovo
18.45 Primorski tednik (pon.)
19.45 Karitas (pon.)
19.55 Epp
20.20 Kultura
20.30 Primorski poslanci
21.30 Med durom in molom
22.45 Kulturni utrinek (pon.)

RADIO TRST A
7.00, 13.00,19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale, sledi Napovednik; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasb. razglednica; 20.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, hip hop in Valterap.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopeja; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila;15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.
SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Dnevnik; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar

kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Pop-evki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Minute za country; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.00 Študentski val; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Galerija; 20.30 Košarka-evroliga: Juventut vs. Union Olimpija; 22.00 Poročila; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Simfoniki RTV Slovenija; 22.05 Radijska igra; 23.20 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad našo deželo se bo danes še zadrževala suha in stabilna zračna masa; jutri pa bo nad Tirenem nastal ciklon. Od jugozahoda bodo začeli dotekati bolj vlažni tokovi.

Nad zahodno in srednjo Evropo ter nad večjim delom Balkana je območje visokega zračnega pritiska. S šibkimi jugovzhodnimi vetrovi priteka k nam nekoliko toplejši in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.24
Dolžina dneva 9.03

BIOPROGNOZA

Danes bo vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi v krajih s sončnim vremenom ugoden in vzpodbuden. V krajih z dolgotrajnejšo meglo bodo najbolj občutljivi imeli manjše težave.

MORJE

Morje razgibano, temperatura morja 13,6 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	2000 m
1000 m	2500 m
1500 m	2864 m

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.47 najnižje -15 cm, ob 8.53 najvišje 48 cm, ob 15.47 najnižje -60 cm, ob 22.11 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 3.18 najnižje -12 cm, ob 9.18 najvišje 45 cm, ob 16.17 najnižje -58 cm, ob 22.44 najvišje 27 cm.

NAPOVED ZA DANES

Jasno bo ali kvečjemu zmerno oblačno vreme. Ponoči se bo pojavljala slana tudi v nižinskem pasu.

Pretežno jasno bo. Po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla, ki se bo ponekod lahko zadržala večino dneva. Najnižje jutranje temperature bodo od -11 do -3, najvišje dnevne od 0 do 3, na Primorskem do 8 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo zjutraj spremenljivo oblačno vreme. Podnevi se bo hitro pooblačilo, pojavljale se bodo padavine. V nižavju in ob morju bo deževalo, več padavin bo na zahodu. V hribovitem svetu bo snežilo, na začetku padavin tudi do alpskih dolin v Karniji in na Trbiškem; potem pa bo snežilo le nad okrog 700 m nadmorske višine. Ob morju bo pihal vzhodni veter zmerne jakosti.

Jutri dopoldne se bo od jugozahoda pooblačilo. Popoldne bo začelo snežiti, ob morju pa deževati. Zvečer bo na Primorskem ponovno zapihala burja. V soboto bo oblačno, občasno bodo še manjše padavine, večinoma kot dež.

VESOLJE - Poziv Združenim narodom in državam članicam

Raziskovalci vesolja (ASE) za usklajen boj proti asteroidom

DUNAJ - Mednarodno združenje raziskovalcev vesolja (ASE) je te dni pozvalo Združene narode k oblikovanju ukrepov v zvezi z asteroidi, ki grozijo, da bodo padli na Zemljo. Med možnostmi, ki jih omenja 320 strokovnjakov, je ta, da bi asteroide uničili z velikim vesoljskim plovilom ali jedrskim orožjem, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Združenje ASE, ki povezuje strokovnjake, ki so že potovali v vesolje, navaja, da naj bi poleg že znanih 5600 nebesnih teles, kot so asteroide, meteoriti, planetoidi in kometi, v prihodnjih 15 letih odkrili še dodatnih 500.000 novih nebesnih teles. Več med njimi pa naj bi predstavljalo visoko tveganje, da bodo padli na Zemljo ter povzročili lokalno ali regionalno opustošenje s hudimi posledicami za ljudi, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Da bi se soočili s to grožnjo, je ASE pozval telesa Združenih narodov in države članice svetovne organizacije k oblikovanju skupne strategije, v okviru katere bi si tudi izmenjali informacije o nevarnih asteroidih ter oblikovali mehanizem sprejemanja odločitev, kako jih uničiti. Zadnje besede pa naj bi imel Varnostni svet Združenih narodov.

Največje opustošenje na Zemlji v sodobni zgodovini je kak padec meteorita povzročil leta 1908 v Tunguski v Rusiji. Tedaj je padec večjega meteorita uničil okoli 2000 kvadratnih kilometrov sibirskega gozda, opustošenje pa je bilo primerljivo z eksplozijo atomske bombe.

Sicer pa naj bi bil padec velikega asteroida v mezoziku odgovoren za konec dobe dinosavrov in izumrtje okoli 90 odstotkov vrst na Zemlji. (STA)

IZRAEL - Danes molitveno srečanje

Rabini z molitvijo nad finančno krizo

Veliki izraelski rabin Šlomo Amar

ZDA - Wall Street Journal Zaradi recesije bogataši manj radodarni do ljubic

NEW YORK - V neki ameriški raziskavi, katere rezultate je povzel Wall Street Journal, so ugotovili, da bodo bogati poslovneži, ki imajo izvenzakonske zveze, zaradi recesije postali manj radodarni do svojih ljubic. Sklicujoč se na svetovno finančno krizo so namreč odločili, da bodo svojim ljubimkam ukinili darila in finančno pomoč.

Več kot tri četrtine bogatih poslovnežev je sicer razkrilo, da nameravajo za svoje ljubice porabiti manj denarja, 82 odstotkov pa jih je še dejalo,

da bodo ljubimkam odrekli tudi redne mesečne prihodke.

V nasprotju z bogatimi poslovneži pa je večina bogatih poslovnih žensk napovedala, da bodo do svojih ljubimcev še bolj radodarne. Bogatim ženskam izvenzakonske zveze v času krize očitno postajajo še pomembnejše, saj jih je manj kot 20 odstotkov dejalo, da svojim ljubimcem ne bodo več kupovale daril, več kot polovica pa jih je napovedala, da jim bodo finančne prispevke še povečale. (STA)

TEL AVIV - Izraelska velika rabin-sta vernike pozvala k posebni molitvi, na kateri bodo danes prosili za končanje finančne krize. Ta je namreč občutno prizadela tudi judovske dobrodelne organizacije, ki se financirajo z darovi, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Velika rabin, aškenaški Jona Meger in sefaradski Šlomo Amar, sta v skupni izjavi tudi opozorila, da je zaradi finančne krize vrata zaprlo več podjetij in da se je povečala brezposelnost, "tako da številni možje ne morejo več nahraniti svojih družin". Zato sta rabin-pozvala k današnji popoldanski molitvi.

Predstavniki velikega rabinata je medtem predvsem opozoril, da se je zaradi krize drastično zmanjšalo število darov judovskih poslovnežev izobraževalnim in verskim ustanovam, zaradi česar številnim sedaj grozi zaprtje. (STA)